

Debreceni független Újság

politikai napilap

10 millió mázsával kevesebb búzánk terem az idén a tavalyinál

A kalászosok gyenge közepes termést ígérnek, a tengeri és a burgonya szépen fejlődik, a szőlőtermés kilátásai igen jók

4 millió mázsa búzát exportálhatunk

Budapest, június 23. A földművelésügyi kormányhoz beérkezett jelentések alapján most teszik közzé a várható termés első számszerű becslését.

Az elmúlt hetekben történt esőzések után kissé optimistább becslések láttak napvilágot, úgy hogy átlagos 7 q-s búzatermésről is beszéltek. A most beérkezett adatok szerint

a várható búzatermés átlaga alul marad a 7 q-nak, sőt az átlagos 6 q-s termést sem éri el.

Az elmúlt két hétben történt esőzések a búza szemfejlődésére igen jó hatással voltak. A szemek teltebbek lettek, kiadósabbak, a kalászkok azonban többnyire rövidek, a szalma ritka és alacsony.

A búza terméskilátása a közepesnél gyengébb és a beérkezett becslések alapján

16.3 millió q búzatermésre lehet számítani,

a múltévi 26 millió q búzatermessel szemben.

A rozs szemfejlődésére az elkésett esők már alig voltak hatással. A várható rozstermés a becslések szerint

5 millió mázsán alul maradt,

tehát a terméshozam gyenge. A múlt évben 9 millió mázsa volt a rozstermés.

Az árpára és zabra számszerű becslések még nincsenek, de ugyancsak *közepesnél gyengébb termést ígérnek.*

Az esőzésekre ez a két kalászos kissé javult.

A tengeri, burgonya, cukorrépa, takarmányrépa és általában a káposznóvények az eső után igen szépen fejlődnek

és hasonlóképpen erős fejlődést mutatnak a kerti vetemények is.

A szőlő fejlődésére az időjárás kedvező volt és a várható szőlőtermés országsszerte igen jó.

A repce gyenge és a mostani termést felére becsülik a múltévi termésnek. A dohány is elég jól fejlődik.

A takarmány második kaszálása elég jó eredménnyel biztat. A legelők és a rétek az esőzések hatása alatt lény-

gesen javulnak.

A gyümölcs általában közepes,

A legközelebbi számszerű jelentést

a földművelésügyi minisztérium július 7-én adja.

A mostani 16.3 millió mázsa búza-termés a belső szükséglet fedezésére nemcsak elég, de azt több mint kétmillió mázsával felül is haladja. A múlt évi termésemből is rendelkezésünkre áll még több mint kétmillió mázsa. E szerint

az exportálható búzamennyiség több mint 4 millió mázsa.

A római egyezmény alapján az Ausztria és Olaszország részére lekötött gabonamennyiségek a várható terméstelesleget úgyszólván teljesen kimerítik.

A külsőségek beolvadása Debrecenbe

Debrecen külsőségeinek nagyvárossá válását természet-szerűen hozza meg a város fejlődése

Irta: THURY LEVENTE

ségek népe előtt. Meg kell várni mindennek a maga idejét, az élet fejlődése majd mindenre meghozza a lehetőséget.

A külsőségek népe nyugodtan bízhatik abban, hogy ezeket a lehetőségeket Debrecen fejlődése el is fogja hozni. Érdekes példa és megnyugtató igazolás erre a szerdai városi közgyűlés, amelyen szép csendben, színe teljes egyöntetűséggel ment végbe egy igen fontos és a külsőségeket nagyon érdeklő tárgynak az elfogadása. J u h á s z N a g y S á n d o r indítványa ez a vámsorompók kihelyezéséről. Igaza van abban J u h á s z N a g y S á n d o r-nak, hogy a külsőségi lakosság vámfizetése a legnagyobb igazságtalanság. És igaza volt akkor is, amikor évekkal ezelőtt is állandóan felszinen tartotta és hangoztatta ezt a kérdést. J u h á s z N a g y S á n d o r látta ezt az igazságtalanságot évekkal ezelőtt, mert valóban nagyvonalú városi politikus, messzenéző elme és igazán szerető fia Debrecennek. De nem látta a város többsége s évek fejlődésének kellett eljőnie, hogy a nagy harcok után meglepő simasággal menjen keresztül az az indítvány, amelyet az ellenzék sokat hangoztatott, de a többség annyiszor elvetett.

A meglepő változásnak a titka az a fejlődés, amelyen Debrecen idáig keresztült. A városiasodás alig egy évtized alatt olyan hihetetlenül lendítette előre, hogy azt már mi nem is tudjuk meglátni, nem is tudjuk értékelni, ám jól meglátja az idegen szeme, aki tíz év óta először látogat el ismét hozzánk. Fejlődött, nagyvárossá lett Debrecen. Ha mindazt, amivel tíz év alatt megszépítette, kulturáltta, érdekessé és kellemessé tette a várost egy határozott alkotótalentummal megáldott vezetőség, egyszerre kellett volna megcsinálni, mindnyájan visszaradtunk volna a költség és a feladat nagyságától. De egy évtized alatt szépen, lassan ment s a város átalakulásával gondolkozásunk is annyira átalakult, hogy eszünkbe jut, a szívünkhez ér a külsőségek sok, égető bajának az orvoslása is. Egyszerre látjuk ott is a tennivalókat s egyszerre hajlandók lettünk arra, hogy eltávolítsuk, leromboljuk azokat a sorompókat, amelyek tőlük elválasztottak.

A városiasodás, a közösség, az egymásrautaltság, az összefogásra való készség szelleme az, amely J u h á s z N a g y S á n d o r javaslatának utat nyitott s határozottan érezzük, hogy a sorompóknak az az eltávolítása jel-

képes jelentőségű, nagy cselekedet. J u h á s z N a g y S á n d o r indítványa nemcsak közelebb hozta a külsőséget Debrecenhez, hanem bizonyosságot adott, hogy az élet fejlődése egyéb kérdéseket is megold: a külsőséget egybe is kapcsolja D e b r e c e n n e l, várossá teszi a falu-, sőt tanyaélet élő sok telepét az idők folyásával, amint a kulturáltabb élettel járó megértés lassan továbbterjed a belső városi tájakról s amint felfedezzük, hogy az idegenforgalom állandóságát jelenlétnek a néhány száz tizezer embernek Debrecenhez kapcsolódása, amely most kívül él nemcsak Debrecenben, hanem a városiaságon és bizonyos fokig kultúrán is. És ennek a bizonyosságnak a birtokában most már nagyobb türelemmel várunk s vár a külsőségek népe is, abban a meggyőződésben, hogy mindaz, ami közös érdekünk: a külsőségeknek Debrecen színvonalára való emelése, tehát nagyvárossá válása ügyében, a jövő, a várossá, nagyvárossá vált Debrecen fejlődése természetsszerűen, simán, zökkenő nélkül fogja magával hozni.

A debreceni külsőségek ügye régi probléma s egyáltalán olyan kérdés, mely előreláthatólag évtizedek során fog még szerepelni Debrecen közle-

Legyen ott mindenki

Bocskay—Bologna mérkőzésén!

Jegyek már csak mérsékelt számban kaphatók!

Benzin, petroleum, gázolaj és kenőolajok legutányosabban. legjobb minőségben
NYIRBOGDÁNYI PETROLLUNGYAR R. T.
 debreceni kirendeltségénél, Déli sor 4-b.,
 (telefon 12-90) szerezhetők be.

tében. Mindenki, aki azt mondja, hogy a város áldozatkészségével egyszerűen megoldható a külsőségek emberibb, jobb, kultúraltabb életének nagy kérdése, közönséges demagóg, aki nem érdemli meg, hogy a külsőségek népe meghallgassa. De viszont nem debreceni és nem magyar szellemben beszél az, aki szerint ezeket a külsőségeket egyszerűen le kell operálni Debrecen testéről, vagy legjobb esetben engedni kell, hogy sorvadjanak s a kulturális, fejlődőtebb élet alapelemeinek megtagadásával kell kényszeríteni a külsőségek népét arra, hogy hagyják el a várostól távol eső területeket, költözzenek beljebb, ahol a városi közösség valamiképpen mégis tud gondoskodni utakkal, közművekkel jobb életükről. Valóban, hiba volt az, hogy a régi Debrecen a városon kívül engedte magalakulni ezeket a településeket, ahelyett, hogy okos építési politikával egy tömegből álló várost igyekezett volna kismemberek önhonzerszési vágyának segítségével kialakítani. — Amde a hiba megtörtént, azzal le kell számolni, le kell számolni azzal, hogy most már egész nagy, tekintélyes városrészek épültek fel Debrecen belsőségeinek határain kívül, le kell számolni a künn megtelepedett tömegek emberi jogaival s oda kell vinni hozzájuk az emberséges élet alapfeltételeit.

Ha leszámolunk ezzel a gondolat-tal, Debrecen lakosságának egy elenyésző kisebbsége akarhatja csak azt, hogy Debrecen tagadja meg külsőségeit. A többség arra az álláspont-ra helyezkedik, hogy adjukkal, Debrecen fenntartására adott hozzájárulásaikkal a külsőségek is igényt szerzett a városiasodásra. Igaz, ez az adó egyelőre kevesebb, mint az, amit a belsőségi házak, a belsőség üzemei, boltjai fizetnek. Ami természetes is, hiszen a belsőségi házak, üzletek, üzemek a jó közlekedési viszonyok, a közművek kiépítettsége, a nagyobb népsűrűség miatt nagyobb értéket képviselnek, nagyobb hasznót hajanak, tehát nagyobb adót is fizethetnek, mint a külsőségek házai, boltjai, üzemei. Ugy lehetne tehát rövidlátóan mérlegelni a külsőségek sorsa megjavításának kérdését, hogy itt a város egy olyan rétege kap kedvezményeket, amely kevesebb közhathat visel, tehát amit kap, az a többi rész rovására jut neki.

Mi éppen ellenkezően látjuk ezt a helyzetet, úgy véljük, hogy a külsőségek sorsának megjavítása nem hibaavaló áldozat, a külsőségek közművekkel való ellátására, közlekedési viszonyainak megjavítására kiadott összegek nem hibaavalóan kidobott pénzek, hanem egy nagyméretű és jövedelmező beruházás jól befektetett részletei. Amint városiasodik az élet a külsőségen, amint jobbak lesznek a városiasodás utján a lakásvizonyok, az üzleti és ipari lehetőségek, úgy emelkedni fognak a házak, boltok és üzemek jövedelmei a külsőségen s ezekből a nagy debreceni közösségnek is meglesz a maga haszna. Minden garas, amit a külsőségek villanyval való ellátására költött Debrecen város, régen megtérült már, pedig bizonyos, hogy atyáink felette sokat tettek egyes messze telepekre a világi és kivézetésének az árát. A csatornázás, az utépítés, a járda és a villamos

összeköttetés létesítése éppen ilyen most, amikor ki kell adni érte a

pénzt, nagyon sokalott, nagyon sajnált kiadás. De szent hittem, hogy a jövő nagy, a jó közlekedés folytán egyé fogott Debrecenje kamatosból fogja visszafizetni a pénzt, amit ezekre a beruházásokra költünk.

Viszont az is bizonyos, hogy az idők nem olyan alkalmasak, a viszonyok nem olyan könnyűek, hogy egyszerűen várossá lehessen fejleszteni minden külsőséget, tökéletesen meg lehessen javítani mindent, ami ma megjavítandónak látszik a külső-

— Ha az arcszíne fakó, szürkés-sárga és tekintete bágyadt, ha szomorú, hangulata nyomott és nehéz álmok gyöttrik, ha a bél túlságos rothadási folyamatai, gyomorfájás és epé pangás kínozzák, olyankor tanácsos néhány napon át reggel éhgyomorra egy-egy pohár természetesen „Ferenc József” keserűvizet inni. Az orvosok azért rendelik már régóta a Ferenc József vizet oly gyakran, mert ez a rosszullet okát rendszerint gyorsan megszünteti és az egész szervezetet felfrissíti.

Ruffy-Varga Kálmán és a Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete

A közel jövőben várható Ruffy-Varga Kálmán gazd. akad. igazgató távozása az egyesület éléről

Nemzeti és gazdasági válságban élünk. Az ország hivatalos vezére: Gömbös Gyula kívánja, a nemzet jobb jövője pedig köve el, hogy aktív, ambiciós, cselekvőkész, elszánt és faantikus egyének álljanak élére a társadalmi és gazdasági egyesületeknek, nemzetiépítő őrhelyeknek. Ma nem a nyugodt életszemlélet, nem a kívánult veze ök korát éljük, hanem az elszánt merészség, önfeláldozás, báor, fia alos cselekvések korszaká. Az előregedett, úgyszólván minden poszton súlyos mulasztásokkal terhelt generáció már természetből fogva sem vállalhatja az új alkölcsök és fia alos energia kifejését és új életültetés képviselét. A magyar társadalomban is a fiatalság és fiatal erő a jövő alapja.

Sajnos Csonkamagyarországon nem tud kialakulni a különböző társadalmi egyesületekben az újszerű nemzetiépítő munka. Közérzés, hogy a társadalom szé hullása addig meg nem áll, míg a szervezés kellő formáját és alkalmas vezetőjét meg nem találjuk. Például a házbirtok érdekvédelmi formája Debrecenben meg-

van, csupán akaratra, tetterős és önzelen veze öre van szükség, hogy az eredményes munkásságot fejtheszen ki.

It Debrecenben a Háztulajdonosok Egyesületének nagy célokat kell kitűznie és megvalósítania. Legfőbb célnak kell lenni a 15.000 házbirtokos egzisztenciájának biztosítása, lelki és gazdasági életének a jobb jövőre való átmentése. A házbirtok nemcsak a magángazdaság és család szempontjából nagy jelentőségű, de nagyfontosságú a város és állam háztartása szempontjából is. Míg ugyanis a földbirtok földadója a békebeli összeghez viszonyítva nem emelkedett, addig a házbirtok házádoja a háromszorosára, a négyszeresére növekedett.

Jelenleg pedig legsúlyosabb problémája a házbirtoknak: eladósodottsága. A debreceni házbirtokot legalább is 30 millió pengő adósság nyomja, míg az ország: 1,400,000 házbirtokára pedig 1 milliárd pengő adósság nehezedik. Amíg a földbirtok súlyos terhei ellen valamelyes védelme: talált a különböző gazdáv-

delmi rendelkezések révén, addig a házbirtok semmiféle adósságvédelemben nem részesül. A házbirtok ma Csáki-szálmája a hitelezőnek, akkor árvereztetni el, amikor akarja s tesz így földönfutóvá sok ezer jobb sorsra érdemes adófizető polgárt. Az országos, az általános adósságrendezés során feltétlenül szükséges tehát, hogy egy megfelelő erős képviselést nyerjen a háztulajdonosi érdekeltség, hogy a Debreceni Háztulajdonosok Egyesületének új elnöke, új vezetője, új szelleme legyen. Ugy tudjuk ugyanis, hogy Ruffy-Varga Kálmán gazdasági akadémiai igazgató a közel jövőben lemond a Háztulajdonosok Egyesületének elnökségéről. Ruffy-Varga különben is a véletlen folytán lett az egyesület elnöke és nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket. A tagok szerint Ruffy-Varga Kálmán kényelemszeretete egyik fő oka annak, hogy ma a Háztulajdonosok Egyesülete nem képes feladatának még a legcsekélyebb mérékben sem megfelelni. A hibás, tétlen vezetés az oka annak is, hogy lemondott az ügyvezető-elnök és titkár s a tagok is csak elenyésző csekély számban érdeklődnek az egyesület ügyei iránt.

Ruffy-Varga Kálmán távozása tehát az egyesület éléről megadja Debrecen város háztulajdonosainak azt a nagy lehetőséget, hogy szétesett egyesületük újjászerveze. Hiszen eredménytelen, vesztett: csaták után cserélik és büntetik a rossz vezéreket. Ma pedig az elkeseredett gazdasági küzdelem miatt a társadalmi egyesületekben is vezérkedni csak a legrátermettebbeknek lehet és szabad.

Ebredjünk fel tehát szélütött Pató Pálos álmunkból s szervezzük újra, keltsük élére a Háztulajdonosok Egyesületét, cseréljük ki a vezetősegeit, tegyük elnökké és vezetővé: a cselekvést, akarást energiát és a jobb jövő építését.

HIRDETMÉNY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Debrecenből 5 óra 05 perckor induló és Berettyóújfaluba 6 óra 30 perckor érkező 102. számú, továbbá a Berettyóújfaluból 7 óra 30 perckor induló és Debrecenbe 8 óra 55 perckor érkező 103. számú autóbusszjáratunkat csak folyó évi június hó 30-áig bezárólag tartjuk fenn. Folyó évi július hó 1-től kezdve tehát a két autóbusszjárat közlekedését beszüntetjük.

Debrecen, 1934 június 21.

A Debreceni Helyi Vasút
üzletigazgatósága.

A FUGGETLEN UJSÁG
hirdetési mindig eredményesek!

Megvettem 380 darab

női, férfi és gyermek fürdő-dresszt. Míg a készlet tart bámulatos olcsó árban árusítom.

Gyermek fürdőtrikó P —.90-től	Melltartó P —.40-től
Női fürdődressz diva-szines és fazon 2.80-tól	Tennisz zokni fehér és szines —.30 „
Férfi fürdődressz 1.50 „	Duble flanel takaró 5.50 „
Hajháló és hajlekötő női és férfi —.30 „	Sport takaró 2.90 „
Mosó műselyem divat minták —.90 „	Panama apacs és sport ing fehér és szines 2.90 „
Fürdőköpeny gyönyörű froir anyagból 10.— „	Strandernyő 3.— „
	Fürdőköpenyre froir kelme métere 6.— „

Divat ruhaselymek, divat transparent gal-lérok bámulatos olcsó árban

Petrik Károly

nő és férfi divatüzletében

Szent Anna ucca 5. Telefon 12 44.

Előnyös személy- kölcsonnt kaphatnak

Állami tisztviselők, nyugdíjasok is lakbértörlesztéssel. Bank-magán-tisztviselők, iparosok, kereskedők. **JELZALOGKÖLCSONOK:** privát: pénz, bankpénzt 1—10 folyósítat HARRACH, Budapest, Baross u. 19. (Válaszbélyeg.)

Orbán Lajos gummiüzeme

Debrecen város szívében, Piac ucca 7. sz. alatt van egy ipartelep, melyet nemcsak ebben a városban, de messze vidéken, sőt a fővárosban is ismernek. **Orbán Lajos** gummiüzeméről van szó, mely, szakszerűségben, pontosságban felveheti a versenyt hasonló fővárosi üzemekkel is.

Kiváló szakértelemmel vezetik ezt az ipartelepet. Sok olyan gummiáru készítését vezették be, melyeket eddig külföldről kellett behozni és így azt mondhatjuk, hogy szinte valutajavító üzem az Orbán gummiüzem.

Orbán Lajos üzemét átszervezte tömegcikkek gyártására is. Készít vízvezeték szereléshez, fogászathoz, permezőkhöz, gőzgépekhez szükséges szelepeket, tárcsákat, tömítéshez szükséges anyagokat, autókhoz tengelyössze-kötő tárcsákat, glicerin féle alkatrészeket. Villamosságokhoz szükséges gummi különlegességeket, cipősarok különlegességeket. Bármilyen gummiáru méret és rajz szerint a legmegbízhatóbb anyagból készítenek.

Az üzem javításokat is a leglekiismeretesebben, a legpontosabban készíti. Orbán Lajos elve: jól kiszolgálni a közönséget, mert ez biztosítja az állandó munkát. Az ilyen üzem aztán igazán megérdemli, hogy a közönség a leghathatósabbban támogassa. Jobb árut, pontosabb munkát, mint amilyennel Orbán Lajos üzeme szolgál, máshol sem találhatunk és ha nála szerezzük be gummiáru szükségletünket: debreceni embereknek adunk ezzel kereseti lehetőséget.

A Városi Szövetség és az önálló indítvány

Kaptuk és közöljük a következő nyilatkozatot:

Debrecen város gazdátársadalma ép úgy, mint ahogy ez Biharmegyében történt, javaslatot tett tekintettel az inséges gazdasági évrre, hogy Debrecen városának mezőgazdasági szegénysége számára 5 millió közmunka adassék s ezen összeg megadásáért a kormányhoz felterjesztés történjék. Ezt a javaslatot, mint közérdekűt, a Debreceni Városi Szövetség támogatta, illetőleg a szövetség tagjai közül is többen az önálló indítványt aláírták. Az önálló indítvány 50 aláírással átadott br. Vay László főispán úrnak. A főispáni irodában megjelent egyik aláíró: Sebestyén Lajos városi bizottsági tag és kijelentette, hogy ebben a javaslatban politikum van és aláírását visszavonja.

Debrecen város közvéleményének elbírálására bizzuk, hogy abban, miszerint a szegények támogatására 5 millió közmunka adassék, érvényesülő politikum vagy sem. Ismételt minden gyanúsításokkal szemben megállapítjuk, hogy a Debreceni Városi Szövetség nem pártpolitikai célokat szolgál, hanem becsületes debreceni emberek foglalkoznak abban össze a város és polgárságának jólétéért és szabadságáért.

Debrecen, 1934 június 23.

Tisztelettel:

A Városi Szövetség elnöksége.

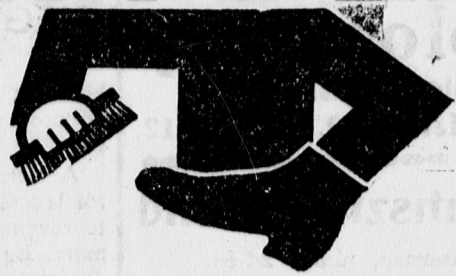
A FÜGGETLEN UJSÁG hírdetési mindig eredményesek!

Kedden lesz a hortobágyi vásár

A híres hortobágyi híd vásár június huszonhatodikán, kedden lesz megtartva a hortobágyi csárdánál. Kiváló alkalom kínálkozik ott valódi edzett, tisztavérű magyar fajta tenyésztés- és vágóállatok, igás ökrök, Nónius-fajta lovak s hazai fésűs és racka juhok beszerzésére. A vásár nem kizárólagos állatvásár, hanem egyúttal kirakóvásár is.

A vásár forgalmának előmozdítása végett a rendes vonatokon kívül a Máv. külön vásári vonatot is állított be, amely a debreceni nagyalomásról 5 óra 42 perckor, a Debrecen-Vásártérről 5 óra 49 perckor indul s a Hortobágyra érkezik 6 óra 55 perckor, visszafelé indul a Hortobágyra 14 órakor s 15 óra 14 perckor érkezik Debrecenbe. A

SCHMOLL PASTA

vásárra weekend-kedvezményt is kért a város s azonkívül csoportos utazási kedvezmény is igénybevehető.

8 hónapra ítélték uzoráért Rosenberg Józsefet

Két rendbeli uzorában, egy rendbeli csalásban és egy rendbeli zsarolás vétségében mondták ki bűnösnek

A törvényszék Tóth Kálmán tanácsa szombaton 1 órakor mondott ítéletet Rosenberg József és társai bűnyegében, amelyet már harmadik napja tárgyalt a bíróság.

A törvényszék Rosenberget bűnösnek mondta ki 2 rendbeli uzora, 1 rendbeli csalás és 1 rendbeli zsarolás vétségében. Ezért össz büntetésül nyolchónapi börtönrre ítélte. Guttman Józsefet, mint tettestársat 1 rendbeli csalás vétségéért 1 hónapi fogházra, id. Neumann Mórt pedig 1 rendbeli zsarolás vétségéért 14 napi fogházra ítélték.

Az ítélet ellen a királyi ügyész pénzbüntetés ki nem szabása miatt, a vádlottak pedig a bűnösség megállapítása és enyhítés, továbbá elévülés miatt jelentettek be fellebbezést.

Az ítélet indokolásában a bíróság

megállapította, hogy Rosenberg Végh László debreceni szücsmesternek 150 pengőt adott kölcsön és erre 50 pengő kamatot vett s ezenkívül egy bundán szintén 50-60 pengő munkát végeztetett kamat fejében a szüccsel. Csillag Frigyes földbirtokosnak 4000 pengőt adott kölcsön 1000 pengőnként 40 pengő havi kamatra. Neumayer János debreceni vendéglősnek árverésen 64 pengőért vette meg a berendezését és 300 pengőért akarta visszaadni. Tolnai Jenő cipőkereskedőnél, árverési kellemtelenséggel fenyegetőzve, vett fel nevében Neumann Mór 80 pengőt. A Neumayer-féle árverésen pedig Guttman József segédkezett Rosenbergnek. Mindezek pedig tökéletesen magukba foglalják a vádlottakkal szemben emelt vádak összes tényelemeit.

Önálló indítvány a város közgyűléséhez: követelje az ipari cikkek árának csökkentését, a téli kenyérszükséglet biztosítását

Megírtuk, hogy az aszályokozta katasztrofális gazdasági helyzet és a munkanélküliség közös hatásaként előrelátható nagy téli nyomor enyhítése, megelőzése érdekében önálló indítványt nyújtott be Balogh István törvényhatósági bizottsági tag és 49 társa, akik egyben rendkívüli közgyűlés összehívását is kérték. Az önálló indítvány aláírói azonban egy aláírását törölte s így vitássá lett, vajjon a rendkívüli közgyűlés összehívható-e. Mivel azonban amúgy is tervbe volt véve, hogy a főispán rendes közgyűlést hív egybe, az indítvány is tárgyalható lesz. A Balogh-féle indítványon kívül azonban most már egy újabb indítvány is a közgyűlés elé kerül. Ezt az indítványt a szociáldemokrata törvényhatósági bizottsági tagok adták be és szintén a fenyegető kenyérinség és téli nyomor ellenében teendő kormányintézkedések kieszközölésére hívják föl a törvényhatóságot. Az igen figyelemreméltó indítvány a következő:

Indítványozzuk, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése az alanti indítványunkat fogadja el és azt sürgősen az önkormányzat terjeszse fel:

Agodalommal látjuk, hogyan drágítják szabadon a kenyeret és hogyan

hárítja el magáról a felelősséget minden közvetítő és feldolgozó érdekeltség, malomipar, sütőipar egyaránt. Hasznosnak és szükségesnek tartjuk, hogy

az állam a termelést és a kivittelt ne bizza a magánkapitalizmus anarchikus rendtelenségére, hanem igyekezzék annak közérdekű irányt szabni.

Szükségesnek látjuk, hogy a kormány ne csak a barna kenyér magas árát rögzítse, de

írjon elő olyan olcsó és ízletes kenyérfajtákat, amelyeket a munkás a mai alacsony munkabére mellett is megfizethet.

A gabona árának magassága a várható rossz termésre vezethető vissza és mert

ez a rossz termés előreláthatólag gabonainséget okoz, követeljük, hogy a kormány tiltsa meg a gabonakivittelt és közraktárakban tároljon az inséges városi és falusi népesség számára élelmezést és vetőmagra elegendő gabonakészletet.

Nincs az a gazdasági haszon, amely felérne a belső éhség okozta veszed-

lemmel. A gabonagazdálkodás terén az a beavatkozás, amely eddig boletta formájában volt meg és most exportkedvezmény alakjában készül, nem közérdekű, hanem

pusztán a nagybirtok érdekeit szolgálja, mert a kistermelőnek aligha van nagyobb készlete, mint annyi amennyi a maga és háznépe fogyasztására elegendő.

De ettől függetlenül is a gabona iránt olyan magasságot ért el, amely mellett minden egyéb állami kedvezményre visszavezethető drágulás csak még jobban csökkenti az amúgy is összezsugorodó fogyasztást és így a lakosság táplálkozását, ellenállóképességét, életerejét ássa alá.

Ebből az okból a legerélyesebben el-lenezzük bármiféle bolettapótló segély vagy kedvezmény életbeléptetését.

Követeljük továbbá az ipari cikkek árának leszállítását, a közterhek mérséklését és a minimális munkabérek megállapítását úgy a mezőgazdaságban, mint az iparban.

Nagyon súlyos tél előtt állunk. Az inség nagyobb lesz, mint tavaly. Ebben az inségben nem lehet a nagyaráriusoknak kedvezményt adni, a drága gabonát még jobban megdrágítani, ezzel az adóterhetet fokozni és a fogyasztást csökkenteni. Ebben az inségben elsősorban a belső fogyasztásról kell gondoskodni és megengedhetetlen, hogy a malomkartell és a pékkartell tervező politikával tegye tönkre a fogyasztó közönséget.

Debrecen, 1934 június 23.

Dr. Györki Imre, Gombosi Zoltán, Hartl Sándor, Lévai Imre, Nagy Lajos, Pányoki Lajos, Papp II. János, Szabadi János.

— A debreceni statusquo-ante izr. anyahitközség képviselőtestülete — Propper Jenőné, sz. Bloch Hermin polgári iskolai igazgatónő tiszteletére 40 éves működése és nyugalomba vonulása alkalmából június hó 24-én, vasárnap délelőtt fél izenkező órákor a hitközség tanácstermében disz-özgyűlés: tart az alábbi műsorral: 1. Híszek egy... Enekli a polg. leányiskolai ének. 2. Elnöki megnyitó: Ungár Jenő hitközségi elnök. 3. Alkalmi beszéd: dr. Fényes Jenő iskolaszéki elnök. 4. Üdvözlések. 5. Alkalmi ének. Enekli a polg. leányiskolai ének.

Uj égetésű, prima minőségű

Tégla

ismét kapható a

Hortobágy téglagyárban.

Iroda: PIAC UCCA 43. SZAM.

Telefon 31-30.

Villany és víz ondulálás

legmodernebb gépekkel
mérsékelt árban készít

Kolozsváry hölgyfodrász-szalón

Dégenfeld-tér 2. • Tel. 33-12.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, június 24-én.

A református templomban. Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Lencz G. Sándor, délután 5 óra: Kovács Árpád. — Kistemplom délelőtt 9 óra: Baja Mihály, 11 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: Kovács Jenő. — Kosuth u. délelőtt 10 óra: Maklár Károly, délután 5 óra: dr. Módos László. — Arpádtér délelőtt 10 óra: Uray Sándor, délután 3 óra: Márki Kálmán. — Ispóty délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, délután 5 óra: Biró Béla. — Homokkert délelőtt 10 óra: Kovács Árpád, délután 3 óra: Udvarhelyi Gy. th. — Nyilastelep délután 3 óra: Papp Imre. — Csapóker délelőtt 10 óra: dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Kecskés Balázs th. — Diószegi út délelőtt 10 óra: Kántor József. — Kerektelep délelőtt 10 óra: Siposs Imre, délután 3 óra: Laky Lajos. — Kismacs délután 2 óra: Mezey Béla. — Nagycsere délelőtt 9 óra: Bagdy Dániel. — Hegyes délelőtt 10 óra: Benke Tibor. — Szepes délelőtt 9 óra: Mezey Béla. — Nyulás délelőtt 10 óra: Illyés Sándor th. — Elap délután 2 óra: Benke Tibor. — Wolaffkatelep délután 3 óra: Csiky Pál th.

Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. szám) vasárnap délelőtt 10 órakor istentisztelet igehirdetéssel. — Prédikál Jakus Imre barlahidai misztioi lelkész. Este 6 órakor esti istentisztelet igehirdetéssel. Prédikál Pass László.

A gör. szert. róm. kath. templomban reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katona-missze, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal s. lelkész tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána Jézus szíve ájtatosság szentbeszédrel és szentségimádással.

A baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. szám alatt levő imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaírat, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig valóságos estélyi vegyeskar és zeneszámok. — Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. — Péntek este fél 8-tól fél 9-ig biblióra.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Kádas János fm., fiu, Sándor, Radácsi Ferenc fm., fiu, Ferenc, Görög Sándor kocsis, fiu, Sándor, Váradi Antal béres, leány, Ilona, Kiss István fm., fiu, Mihály, Lovász Lajos béltisztító, leány, Margit, Tóth Kálmán lakatos, leány, Katalin, Dihen Béla npsz., leány, Ibolya és 1 törvénytelen újszülött.

Házasságok: Seres Imre várm. hajdu — Cs. Nagy Erzsébet, Kiss Miklós hentes — Nicht Ida, Debreczeni György npsz. — Szabó Julia, Csáki Sándor kövező s. — Asztalos Ilona.

Halálozások: Gyulai Mihályné Szabó Julia ref. 41 éves, H. szoboszló, Michnya János r. kat. 68 éves, Kőlcsey u. 10. szám.

UJ BORONA

KÖZHIRRÉ TÉTETIK, HOGY EGY HAJDÚ- MEGYEI NAGYKÖZSÉG EL AKAR PUSZTULNI!

Egy Debrecenről 40 kilométeres körzében belüleső nagyközség: Hajdúdorog el kíván tűnni a föld színéről.

A derék nagyközség életunságáról lakosságának verekedős természetévé adott hírt a nagyvilág számára. Egy néhány lelkes, intelligens, de ártatlanul naiv hajdúdorogi fiatalember ugyan nehéz hónapok óta azon munkálkodik, hogy kiverje Hajdúdorog lakosainak tejéből az életunságot, de a makacs, nehézfejűségnek egy olyan állítólag legyőzhetetlen halmaza ával van dolguk, amely már a kezdetek kezdetekor kétségbejuttató tette volna hősi elszántsú küzdelmüké. Említet lelkés, kultúrsumjias, de ártatlan hajdúdorogi fiatalembereknek egy áprilisvégi kánikulás vasárnap délutánra sikerült összehozniok pl. egy minden más magyarországi nagyközségnek országos kultúrdicsőségére valló kultúrdélután, a debreceni Ady Endre-Társaság néhány tagjának, továbbá Szabó Lőrincnek, Bajcsy-Zsilinszky Endrének, Zilahy Lajosnak személyes szereplése révén, amikor is a debreceni Arany Bika nagy ermebe illő hatalmas közönség tapsolta és éljenezte a vendégeket, akik a mai magyar kultúrélet büszkeségei közé sorolhatnak. Sőt az egyik jóhangú hajdúdorogi kislány még népdalokat is énekelt Barók Béla és Kodály Zoltán gyűjteményeiből a fővárosi és debreceni vendégek s a hajdúdorogi lakosságból rekrutálódott nagyközönség osztatlan tetszésére. Mindez akkor e sorok íróját olyan egyszerű, de öröm eljes megnatóúásra öszökelt, az örömkönyök előpótyanasa elleni öszin e küzdelemben annyi kivételesen becses és egészséges kultur- és életéhséget vélt fölfedezni Hajdúdorog népének társadalmi osztályában, hogy még véle lenül sem vet észre a nagy omegben semmi olyan jelt és feszul sége, aminek révén a lakosság életunságára követhetett volna. A vendégeket az álmásról behozó kocsisok os orain kívül pedig egyáltalán nem tudam fölfedezni semminemű olyan militárista szerszámot, ami Hajdúdorog lakosságának vérmességét és verekedő természetét igazolná volna. (Mellékesen szólva: még a kocsisok kezében is csak merő formai „hatalmi” színbóluznak bizonyult az os or.)

Azonban a járási közigazgatási hatóságok u ólagos véleménye szerint a kultúrdélután megtartása: nem szabad lett volna megengedni a lelkes, fiatal, kultúrsumjias rendezőbizottságnak. Nem szabad lett volna megengedni azon fölötté egyszerű oknál fogva, hogy „Hajdúdorog népe verekedős természetű.”

Nem tudom ugyan, hogy Juhász Géza pompás előadása Adyról, valamint Szabó Lőrinc, Bajcsy-Zsilinszky Endre, Zilahy Lajos kitűnő felolvasásai, továbbá Kertész Dániel mű-

vészi szavaiata, vagy a Barók—Kodály dalok mennyiben válhattak volna ki akár a kannibálok között is (nemhogy Hajdúdorog népében) verekedést előidéző parazs haragot (ismétlem: én a hajdúdorogi illetékes kulúrdélután közhangulatát csak a leglelkesebbnek és a legeletigenlőbb szelidségűnek látam és íéltém), de a felsőhatóság szerint: nem volt szabad a rendezőségnek megtartani ezt a kultúrdélután, mer: Hajdúdorog népe verekedős természetű. Ha ez a közigazgatási hatóság mondja: el lehet hinni, sőt el kell hinni, helyesebben: nem is szabad mást elhinni. És én tisztelem a felsőhatóságot, mert elhiszem róla, hogy elhíhető dolgot állít. És örülnöm kell utólag, hogy ép lábakkal szállottam föl visszajövet a debreceni vonatra, ha Hajdúdorog népe tényleg olyan verekedős, aminőnek közigazgatási járási főhátsága bizonyára böles tapasztalatok révén hivatalosan kijelenti.

Azóta a hatóság több bál: és örömmel nem engedélyezte, hogy ne tünjék igazságtalan tettek az, hogy csak Zsilinszky Endrének időközben Hajdúdorogra „erbevett zászlóbontó gyűlést tiltották be, mert „a hajdúdorogiak verekednek”. És a legközelebbi nagy lelkes kulúrdélután: is sikerült betilani — Isten bocsáss — nem rossz szándékból, hanem éppen a legnagyobb figyelme-ségből. Hogy a zászlóbontó gyűlés szonokait vagy a kultúrdélután tudományos és művészi előadói és szereplői a verekedős hajdúdorogiak föl ne nyársalják. Mindez az életbiztonságos in ézkedés csak hállára kötelezheti a kultúrdélutánok, zászlóbontó gyűlések s b. rendezőit és szereplőit az illetékes járási hatóságok iránt.

De tudomásunk szerint a figyelmes, jóakarató járási hatósági végzés azál, hogy másokat szabadított ki az életveszélyes helyzetből, maga sodródott életveszélyes állapotba. Hogyan? Nos úgy, hogy nem számolt azzal a ténnyel, hogy Hajdúdorog konok, verekedő népe mindenképen meg tudja találni a verekedés módját, lehetőségét és okát. Vagyis, ha nem verekednek a zászlóbontó gyűlésen, örömmünnepen vagy kultúrdélutánon azért, mert a verekedés ö lirtző járási közigazgatási hatóság dicséretéről óvintézkedése betilotta az örömmünnepet, a gyűlést, vagy a kultúrdélután, amennyiben tényleg verekedős természetű, esetleg sokkal inkább verekedni tud azért, amiért betilották a gyűlést vagy a kultúrdélután.

A böles járási közigazgatási hatóságnak ilyesmivel nem számoló óvintézkedése folytán előtérbe lépett ehát az a fölfogás, hogy a legkönynyebb elintézését azáltal nyer az ügy, ha Hajdúdorog minél előbb, lehetőleg még a hivatalos fölülvizsgálat megkezdése előtt elűnik a föld színéről, annál is inkább, mert Hajdú-

Tennisz-ütőjét huroztassa Szendrőnél Batthyányi ucca 22.

dorog nagyközség lakosai emberemlékezé: óta életun: emberek voltak és ma is azok. Hajdúdorog népének a verekedős természete a kollektív életun:áságnak legjobb taktikájával élve önmaga taszítja el azokat az alkalmat, amelyekkel legfö l ünőben belekapaszkodhatna az életbe és magára vehetné a haladás vértzetét.

Hajdúdorog népe verekedni akar inkább. Ha verekedni akar, akkor a község népe maga készletti járási közigazgatási hatóságát arra, hogy az élet ajándékaiól a hatóság a községet eltiltsa. Ez pedig azt jelenti, hogy Hajdúdorog népe nem akar több kulúrdélután, nem akar semmiféle zászlóbontó gyűlést, nem akar semminemű örömmünnepet. Hogy Hajdúdorog népe egyáltalában nem kíván semmi, meg akar halni.

Kiszivárgott hírek szerint Hajdúdorog az életunságát hathatós eszközökkel is be akarja bizonyítani, amely bizonyítási eljárás egyrészt igen súlyos és költséges (amelyet már nem Hajdúdorog népe fizetne ki), azonkívül életveszélyes lenne nem hajdúdorogi lakosokra is. Eppen ezért a közbiztonság érdekében Hajdúdorog nagyközségnek és népének minél előbb el kell ünni a föld színéről, úgy, hogy a község óhaja is a nem hajdúdorogiak közbiztonsági érdeke együtt és egykén: tejesi andó legyen.

Mivel tűz- és kenesőt a magasság-bélieknek egyrészt: az anyagok hiányában megnyilvánuló gazdasági válság miatt, másrészt a földieket és magasságbeliket immár szigorúan elválasztó vámháár miatt: nem áll módjukban küldeni sem utánvét el sem előzetes kifizetéssel és mer a tűz- és keneső már annyira túlhaladottan primitív pusztító módozat, amely már Szodoma és Gomora elpusztulásánál lejár a magát: nem egészen új, de mégis megfelelő mód kínálkozik. Amennyiben az eddigi hadgyakorlatokon a gáz áradás korszerű hatását nem kínálkozott alkalom kimutatni: Hajdúdorog népének életunsága automata ice követeli erre a célra a kísérlet nyúl szerpét. Kiküldött munkatársunk tudósítása szerint Hajdúdorog lakossága tesületileg kérvényt is adott be ilyen célzattal a honvédelmi és a beügyminiszterekhez, amelyben is a községet érintő gáztámadásért folyamodik, természetesen teljes kikötésével annak a ténnyek, hogy Hajdúdorogon hírnöknek se maradjon életben senki.

Egyelőre még nem valószínű, hogy Hajdúdorog életunsági kérelmét az illetékes miniszterek fogják-e, vagy mennyiben fogják pártfogolni. A kérvény 100 százalékos pártfogása esetén természetesen a gáz áradás halálosan csak Hajdúdorog község lakosságát érintné. Amennyiben azonban sohasem lehet elég óvatos egy ember sem, hát még egy környék lakossága: igen helyes cselekedet lesz esetleges meglepések elkerülése végett Hajdúdorog élni akaró környékének, így többek között Debrecen lakosságának is készenlétben lenni Hajdúdorog nagyközség „agyongázolása” napján, nehogy bizonyos felelőtlen gázfelhők Debrecen tiszta, életigenlő levegőjében is halálos konfliktus idézzenek elő. Míg a hivatalosan lepecsételt gázmaszkok hatóságilag ki lesznek osztva, addig is ajánljuk, hogy némi elméleti tájékozottság nyerése szempontjából szereznek meg Petróczy

BARTA FERENCNÉ

NŐIDIVATSZALONJA PÉTERFIA U. 31. SZ. ALATT

MEGNYILT!

(Gizi vezetésével) Angol és francia munkát leszedő
kivitelben és legolcsóbb áron készít.

István ny. repülőzredes kiváló szak-könyvét, amelynek teljes címe: „Veszélyben minden magyar város!” („Polgári védekezés a gáztámadások ellen”). Amellett, hogy egy kiváló magyar szakember nagy modern haditechnikai tudásáról tanuskodó könyvé: becsülik meg vele — amely könyvet a magyar sajtó eddig állítólag agyonhallgatott — a könyv kiváló gyakorlati hasznossági célt is fog szolgálni.

A továbbiakról még idejében tudósítjuk olvasóinkat.

TIBORC.

Gyászrovat

Berky Lajos 64. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető ravatalában tartandó ima után. Lakás: Onossay ucca 49. Fehértői temetkezési vállalat.

Michnya János temetését Köztemetőben vasárnap délután 4 órakor Fehértői temetkezési vállalat végzi.

Id. Doby Lajos 78. évében elhunyt. Temetése kedden délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójában tartandó ima után. Lakás: Madách ucca 12. Fehértői temetkezési vállalat.

Barna Zoltán temetése vasárnap délután három órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

Bartha Andorné, 48 éves, temetése vasárnap délután négy órakor lesz Köztemetőben Dankó temetkezési vállalat rendezésében, Kossuth u. 3.

DANKÓ

temetkezési vállalat

Debrecen, Kossuth u. 3.

Temetkezések, exhumálások, szállítások D. j. általános költséggel, kedvező fizetési feltételek.

Képesítő vizsgák a Svetits tanítónőképzőben

Öt napon keresztül tartották a pénzteken este végződtek a róm. kat. Svetits-intézeti tanítónőképzőben a képesítő vizsgálatok, melyeknek miniszteri biztosa Padányi Andor, a nagyképzettségű budapesti kir. tanfelügyelő, elnöke pedig Lindenberger János apostoli kormányzó volt. A képesítő vizsgálatokra 37 növendék jelentkezett. Valamennyi tanítónőjelelt megfelelt a követelményeknek s mindannyi boldog büszkeséggel mondhatja magát „okl. tanítónőnek. A kiváló eredmény Mellau Márton kormányzó elnök, a kitünő igazgató mellett az osztályfőnöknő, Pápay M. Viola, az iskola közszeretnek örvendő, jeles pedagógusának az érdeme. Színjeles oklevelet kaptak: Tarján Lili, aki mind az öt évfolyamban tiszta jeles bizonyítvánnyal az iskola első tanulója volt és Józsa Irén. Jeles rendűek még: Bodó Edith és Vértés Erzsébet. Jörendűek: Aczél Anna, Balácsi Erzsébet, Borha Erzsébet, Fekete Gizella, Géczy Gabriella, Gnant Ilona, Gönczy Kornélia, Kovács Ilona, Kozma Kornélia, Mokrolovszky Ilona, Nagy Erzsébet, Novák Fanny, Pap Matild, Prókay Anna, Simkovits Klára, Soltesz Anna, Telkes Klára, Zalai Gabriella és dr. Vass Henriette de sziget. Képesítették: Bodnár Márta, Dovák Berta, Fekete Julia, Kékesi Klauszmann Klára, Mikuska Margit, Mitrik Olga, Póta Mária, Sándor Lenke, Székely Emma, Szilágyi Erzsébet, Taroszkay Erzsébet, Thun Erzsébet, Wohlbauer Angela, Zatureczky Gabriella.

Vásároljon hirdetőinknél.

Szenzációk — Hete!

Hétfő	Kesztyű nap!	
25	Pl. divat női kesztyű slupnis svéd ut. csak	0.78
Kedd	Harisnya nap!	
26	Pl. gyönyörű női malt selyem harisnya csak	1.25
Szerda	Kötöttárúk!	
27	Pl. női hosszú ujjas divat pullover csak	1.28
Csütörtök	Férfi fehérnemű!	
28	Pl. jó minőségű férfi sporting hosszú ujjal csak	1.96
Péntek	Női fehérnemű!	
29	Pl. rajé csikos női műselyem combiné himzett csak	1.98
Szombat	Fürdő cikkek!	
30	Pl. női v. férfi dress patent ujdonság minden fazonban	2.40

Aki eltalálja, hogy ezen 6 nap közül melyikén vásárolhat legelőnyösebben üzletünkben!

egy értékes ajándékot kap.

HAVAS HARISNYAHÁZ

Bádogos ucca 1.

Társasházat épít a Tóth és Sebestyén cég a Poroszlay úton

Szinte a szenzáció erejével hat a Tóth és Sebestyén cég mai hirdetése, amelyben bejelenti azt, hogy a Poroszlai út 24. számú telken társasházat óhajtott építeni.

Csak néhány nappal ezelőtt foglalkozott a közgyűlés a cég építési engedélyével s megvalljuk, magunk sem hittük azt, hogy az építkezés így gyorsan olyan komoly formát öltson.

Nagy elismerés illeti a Debreceni Első Takarékpénztárt is, amely pénzügyileg a Tóth és Sebestyén cég háta

megé állt és ezzel — ebben a nagy pénztelenségben — egy kétszáz ezer pengős építkezés vált lehetővé, ami igen sok iparosnak és sokszáz munkásnak fog megélhetést biztosítani.

Fel kell az építők figyelmét külön is hívunk a Tóth és Sebestyén cég hirdetésére, de azt hisszük, hogyha a feltételek olyan komolyak, mint ahogy a hirdetésben az közölve van, akkor sokkal több jelentkező lesz, mint amennyi lakást ők építeni tudnának.

Kézrekerült a szállásfosztogató asszony, aki már öt évet ült Marianosztrán

Több ízben tettek már feljelentést a debreceni rendőrségen egy ismeretlen asszony ellen, aki ravasz trükkkel fosztogatta ki a magánházakat. Az ötven év körüli asszony ugyanis esténként azzal állított be privát emberekhez,

hogy vidékről jött és reggelig szeretne csupán megszállni, mert akkor érte meg a férje, aki jómódú gazdálkodó.

Sok helyen adtak neki szállást és az asszony hajnalban észrevétlenül eltávozott. Természetesen nem üres kézzel,

KONCZ KELMEFESTŐ

32 év óta fennálló üzemének

árait mélyen leszállította

Öltönytisztítás volt 5-6 most **3-4 pengő**

Női ruha tisztítás volt 4-6 most **2-4 pengő**

Gallértisztítás 10 helyett most **9 fillér**

Üzletek: Péterfia 30. sz., Simonffy u. 2. sz., Szent Anna u. 2. sz.

hanem magával vitt néhány elmozdítható tárgyat.

A rendőrségre sűrűn érkeztek a feljelentések a szélhámos asszony ellen, de ezidáig nem sikerült elfogni. Végül aztán szombaton délelőtt özvegy Beregszászi Józsefné, akit szintén hasonló módon károsított meg, felismerte az uccán az asszonyt, szólta a rendőrnek, aki aztán előállította a kapitányságra az erélyesen tiltakozó nőt. A detektívek előtt kiderült, hogy az asszony, akit özvegy Szabó Jánosnének hívnak, már öt évet ült a márianosztrai fegyházban és jelenleg is feltételes szabadságon van. Eddig tizenöt lakásfosztogatást ismert be, a rendőrség azonban tovább nyomoz, mert az a gyanú, hogy sokkal több bűncselekményt követett el. Örízetbevétték.

GÖCSEJ—DEBRECEN

Göcsej eldugott falvaiból, ahol a házakon még sok helyt nincs kémény, ahol ezeréves magyar szokások vannak még ma is, egy templomépítő evangélikus gyülekezet, a 320 lelkes barlahidai missziói kerület lelkésze jön Debrecenbe és prédikál most vasárnap a Miklós uccai evangélikus templomban. — Negyvenkét faluban van szétszórva 60 km. átméretű körzetben ez a kis gyülekezet, de vasárnapi istentiszteletre el-eljárának rendszeren, ki gyalogszerrel, ki lóháton, ki kocsiszerrel. Most templomot építenek, mert iskolájuk már van. Olyan, mint a kerektelepek. 6000 pengőre van szükségük. Öt hónap alatt 5000 pengőt már össze is gyűjtött fiatal lelkészü. Építési anyag is van már egyet-más. Debrecenbe is azért küldik a göcseji magyarok a fiatal papjukat, hogy a kis templom kis tornyába „harangot” vegyennek, harangot, amely az élni akaró ősmagyar-ivadék hitét, élni akarását hirdesse, élessze. Jakus Imre, a göcseji vándorpap most vasárnap délelőtt prédikál 10 órakor a Miklós uccai evangélikus templomban.

•SZINHÁZ•MOZI• •HANGVERSENY•

MA ESTE TARTJA BÚCSÚ-ELŐADÁSÁT A MAGYAR KOMÉDIA KAMARASZINHÁZ

Vitéz Bánky Róbert kamaratársulata ma este fejezi be öthetes debreceni vendégszolgáját. Az eredeti terv szerint csak 3 hétre jöttek, de közkívánatra még két héttel megegyeztek a szezon, hogy eleget tegyenek a közönség egyre fokozódó érdeklődésének. A kiünő művészeikkel egy pompásan összeállított kagoc-est keretében búcsúzik a debreceni közönségtől, mely három órán keresztül mulattatja majd a nézőteret. A teljesen új számokon kívül közönségre megismétlik Török Rezső frappáns 1 felvonásos vígjátékát, a „Magdalénát”. Vasárnap délután 3 órai kezdettel a Timosa van műsoron.

MA UTOLSÓ NAP!

MŰSOR:

VASÁRNAP délután: Timosa. (3 órai kezdettel.) — Este: BÚCSÚ KABARÉ (új műsorral).

Original „Super Flap-Jack” és fatükülönlegességek csak az „Ékszerház”-ban kaphatók. Flap-Jack egy pengő. Piac u. 40.

A FUGGETLEN UJSAG
hirdetése mindíg eredményesek!

Jegyzetek a Németh-ügyhöz

Írta: KARDOS LÁSZLÓ

A Független Ujság tegnapi száma tárgyiasan és röviden ismertette annak az irodalmi és politikai harcnak a történetét és jelen állapotát, amelynek a középpontjában Németh László áll. Az alábbi sorokban a súlyos és bonyolult vita-komplexum egyik-másik pontját próbálom megvilágítani, anélkül, hogy az egész kérdést átfogó megoldására csak gondolnék is. Felrejtések és gyanúsítások elkerülése végett előljáróban leszögezem itt álláspontomat néhány sarkalatos kérdésben.

1. Az antiszemitizmust, — s egyáltalán a fajgyűlöletet, — erkölcsi-szellemi fogyatkozásnak tartom. Tudom, hogy nagy szellemek között is akadnak antiszemiták. Ezekre úgy tekintek, mint holmi kilencujjú herkulésekre, félszemű adoniszokra.

2. Politikában semmiféle párt programját nem fogadom el fenn tartás nélkül, csekélyek vagyok. Lényegében azonban a „baloldalon” állok.

3. Felhőt és értelmes emberek között folyó vitában a durva hangot utálatosnak és szégyenletesnek tartom.

Ignotus — „on the high place”

A vita onnan indult ki, hogy Németh László kétségbevitte Ignotus jogosultságát arra a nagy, irányító szerepre, amelyet Ignotus a forradalmi magyar irodalomban vitt. Németh Lászlónak ebben nem volt igaza. Ignotus olyasmit vezetett el, amire senki más nem vállalkozott, s amit valakinek el kellett végeznie. Szállásainál, dajkája, heroldja („impreszáriója”) volt egy irónemzedéknek, amely nélküle nem lehetett volna harcolta volna ki az érvényesülés frontvonalát. Hogy ez a nemzedék tiszteletadó a Magyar Irodalomra lett, abban Ignotusnak annyi érdeme van, amennyi szállásainál, dajkáknak, heroldnak csak lehet. (Ignotus jelen írói, költői értékeit nem bolygatom.) Kétségtelen, hogy Ignotus vezérekedésének hátrányos oldala is volt. Zsidó származása bizonyára a gyanakvó lelkek nagy tömegeit riasztotta vissza a nevéhez kapcsolódó mozgalomtól, s ha Ignotus keresztény magyarnak születik, a „nyugatosok” nem tisztelettel, hanem mondjuk, nyolc év alatt diadalmasodnak a politikai, izlésbeli és vetélytársi ellenkezéseken. Ez azonban nem lényeges. A történelmi tények igazolják Ignotus vállalkozását, s ez elég. A konkrét kérdés ezzel meg is kapta válaszát.

Vannak azonban a kérdésnek elvi kiegészítései is, s a kérdés ebben a magasabb síkban válik igazi problémává. Függetlenül Ignotus sikerétől, vita ni lehet: szabad-e valakinek más fajú nép irodalmába irányítón, mé-

lyen belenyúlania? Szabad-e zsidónak a fajmagyar lélek intím és finom költői kivirágzása körül kerteszkednie, esetleg az idegen bokréába a maga virágait is belevegyíteni? Véleményem szerint, melyet bővebben indokolni ezúttal nincs terem: szabad. Vallom a faji különbségek meglétét, de vallom azt is, hogy a differenciák jelentőségét korunk betűsösen túlozza, a fajok közti csekély réseket, amelyek a kultúra magasabb fokán könnyű szerrel áthidalhatóak, s a kadekokk ká robbantja-hamisítja.

Z idő — „on the high place”

Hogy Ignotusnak ott kellett állnia, ahol állott, az — ismétlem — abból is világos, hogy senki más az ő munkájára nem vállalkozott. Lehet, hogy volt nála műveltebb, tehetségesebb, jobbszándékú és hivatalosabb irodalmi vezér a nemzsidó irók századeleji táborában is, de ez a különbség műveltség, tisztább tehetség, nemesebb szándék és mélyebb hivatottság — nem jelentkezett.

Ami pedig most idefok, azt a rosszhiszeműség menthetetlenül félre fogja magyarázni. Mégis le kell írnom. Erzek valami jeleképp és szükesség szerint abban, hogy a magyar irodalomnak egy szakaszában egy-két zsidó lírátor meglepően fontos, szinte vezető szerepet kapott. A 19. század vége és a 20. század eleje az egyetemes humanizmusnak, az emberi testvérisülésnek, a nemzeti és faji megérésnek, a legmagasabb európaiasságnak a levegőt szivja legjobb iróiból. Egész Európa (persze, mindig az irodalmi szellemről van szó) egy jóérelmű kozmopolitizmus, egy családja-ölelő nagy kultúra kivirágzása: szimatiója és munkája. E pacinikus és intellektuális jellemű, a nemzeti vad féltékenységeket és ordas faji ösztönöket láncon tartó kultur-hangulat nálunk is áthátolta a legjobb elméket s mármár áfelhőzött: az egész kultúr-magyarságot. Ebben a korban önkéntelen szimbolum és akaratlan, de szükségszerű tüntetés volt — a kor-szellem rejtélyes tüntetése — hogy néhány zsidó író váratlanul nagy szerepet kapott a magyar irodalomban. A magyar kultúra magabizó lendülő és reményes szelleme mutatta fel a derűs és izmos gesztusban a magyarrá ölel: idegent, aki szerelmes hálával és neofili a buzgalommal a magyar életnek is mindjárt legmagyarrabb pontján, a költészet bús és szép csarnokaiban onotta-pazarolta java energiáit. Nem vagyok naiv. Nagyön is jól ismerem a szellemi élet materiális gyökereit, ismerem a művész és mecénás faális viszonyát, s — a konkrét esetben — jól tudom, hogy a hazai zsidó polgárság gazdasági erősödésével mint nőtt a polgárság jelentősége sajáiban és irodalomban is. Mégis: a zsidó harmincadjára került hajdani európai humanitásnak is jele, s a kultúra fajok fölé való lendülésének is fénylő szimboluma volt az Ignotus esete.

Ha az a progresszív humanizmus, amely tihát itt Ignotus vezérekedésében mintegy a maga tiszta elfoglalanságával kérkedett, nem pusztul el a világháború tébolydájában, hanem arra ásíg érleli kalászeit, akkor Ignotus szerepénél ma senki fenn nem akad, jelentőségét senki kétségbe nem von-

ja, irodalomtörténeti érdemeit senki kisebbíteni nem próbálja.

De fordultak az idők az idők...

De fordultak az idők, s a dolgok előjelei megcserélődtek. A háború vérfolyamát és minden szörnyű hordalékát az a zsenge újhumanizmus bűnhődött, amelynek egyetlen „bűne” az volt, hogy próbára tette, mielőtt próbatételig éret volna. A nemzetek összefogása oly módon, hogy mindégylük az „emberi” akcentuálja társai felé, egyszerűen gonosz dilettantizmusnak tetszett, s a józan ész reális bölcsesége szégyenkezni kezdett az obskurus ösztönök vészes és agresszív zseniálása mellett. Az értékek tábláit megfordítottuk, s így lett Ignotus is teherétele az újabb irodalmi számvevőeknek.

De ez talán kissé torzképe a változásnak, az új szellemiségnek. Igazában az új kor is meghozta a maga tisztább szándékait, nemesebb értékeit. A „fajvédő” olykor — igaz, hogy igen ritkán — nem a másfajúak gyűlöletére, hanem csak a maga fajának romantikus szerelmese volt. S a „nép” szárnyaló ideológusából néha valóban nem ama letűnő, városias kulúra barbár gyűlöletre habozott, hanem a regényes, s a korszellemmel való minden kvadrálása mellett is rokonszenves, egyszerre kétségbeesett és optimista, őszinte reménység, hogy a magyar jövődőt csak a „szűz” parasztság felszabaduló, mitológikus erői menhelik meg. A régi felfogás a fajok és kulúrák keresztződésétől, összciorrásától vár a a tökéletesebb embert, az új kor a faji „isztaság” és az elzárkózó kultúra legalább oly délibábos eszményeiben rajzolja ki ember-ideálját. Németh László és elvbaráta, az új szellem legtisztább és legkitűnőbb katonái, talán azért tudnak csak a jól-rosszul fegyelmet ellenézés feszült remegésével szólni Ignotusról, mert a hajdani vezető elakja: a mai állapotok közé rekonstruálják. Valóban, komikus és bosszantó lehet számukra s eléggé fonák számomra is, annak a fantasztikumnak az elképzelése, hogy Ignotus egy oly irodalmi korszakban üljön ignotusi polcon, amely korszak íróinak jórészt faji, népi problémák s az egész „ignotusi” kultúra ellen való öszin-e és szenvedélyes érvkeresés közik le. Amennyire helyén volt Ignotus egy olyan tábor őrhelyén, amelyben a zeurópai kultúra összekötő közei s elemek a védelmére készültek, ép oly furcsán hatna abban a táborban, amely a speciális faji élet titkos mélyeiből akarja kibányászni sorsa minden fegyverét.

Val, jobb, ba', jobb...

Ez áldatlan viának mindenképpen lesz annyi haszna, hogy közelebb visz bennünket a politikai szélrózsa új rendjének megismeréséhez. Ki áll jobb felől, ki áll balfelől? Mit jelen ma a baloldaliság, s mit a jobboldaliság? Jobboldalra állítható-e, aki faji megkülönböztetést tesz ugyan honfitársai között, de híve a ti kos választójognak, radikális földreformnak, sajtószabadságnak és hasonlóknak is? Baloldali-e még, aki bár titkos választást, földosztást, szárájkjogot stb. követel, de faji is emleget? Közelebb áll-e hozzám a konzervatív, aki nyilt-

szavazásos urnákhoz terelte a csendőreivel a falu, segít letörni a munkásság szárájkjait, cenzor ül et a sajtó nyakába és kegyes erőket talál a nagybirtok megmentésére, viszont „nem ismer” faji és felekezeti kérdéseket? A faji góg és önzés gonosz embertelen séréseit viszem el könnyebben, vagy milliók nyomorát és jogfosztottságát? Nehéz felelni, az ember mindenképpen két rossz között választ. Mindenesre, nem könnyű dolog hinnem azoknak a szociális jószándékaiban, emberszereteiben és önzetlenségében, akik áradó jószágukat oly matematikus pontossággal tudják saját fajukra körülárkolni.

Németh László

De nem is programokról és nem is tömegekről akarok végül beszélni, hanem egy valakiről, Németh Lászlóról. Ha ő igazságalanul, pontosabban szólva: rosszasz szeszözögből ítélte meg Ignotus szerepét, akkor kétszeresen igazságalanul támadják Ignotus barátai. A zsidófió, bika-csökös terrorlegény, akivé Németh László e támadások során forzult, ép oly idegen tőle, mint akár Ignotustól. Jól ismerem Németh László írásait s eléggé őt magát személy szerint. Nyugodt lélekkel esküdöm meg rá, hogy semmi sincs fölévalabb, mint hogy valakit felekezete, nemzete vagy faja miatt gyűlöljön vagy akár csak lenézzen. Nem ismerem soha senkit, aki nála lelkesebb és függetlenebb tiszteletet volna szellemi ellentétnek. Hirtelenében három zsidó írónak a neve ölik az eszembe, akikről több ízben nyilvános kritikái vallomást tettem: én, zsidó létemre egyiket sem becsülöm annyira, mint ő. De ezt sem kellett volna elmondanom. Egész o e u v r e j e, egész lényem felül áll az alacsony gyanun. S szinte fájt olvasnom a Budapesti Hírlap minapi számában, amint az antiszemitizmus vádjá ellen védekezve, szent naivsággal argumentumokat sorakoztatott. Ha megmarad a fatális Kalangya-cikk eredeti fogalmazása mellett, s a B. H.-ban nem teszi hozzá magyarázatul, hogy el tud képzelni olyan zsidó, aki alkalmas lett volna Ignotus szerepére, s Ignotus származásától függetlenül — mint egyént nem arja vállalkozására alkalmasnak, akkor sem érzetem volna belőle egy percet sem antiszemitizmust, legfeljebb az igazság mániákus hajszolójának egy jöhiszemű balfogását.

Amennyire együttérzek a „leimpresszárió” ignotusszal Németh László ellenében, annyira együttérzek Németh Lászlóval azok ellen, akik ezt a tüneményes író, e rendkívüli embert, irodalmunknak és kulúráknak az új életét oly méltatlan módon próbálják a kurzus dzsungelebbe szorítani.

Pro domo

Nem kinczna ez az egészségy annyira, és nem szántam volna rá ily fáradsalmas hasábkot, ha támadottak és támadók egyformán közel nem állának hozzám. Németh Lászlóék olyanokkal kerültek szembe, akik annak a szabadságeszmének, amely az enyém is, nehéz napokban s máig vakmerő harcosai voltak, s akiknek legőbb írását lelkesedve olvasom, s állásfoglalását: is: öbnyire szívesen vállalom. Kötelességemnek érzem, hogy — ha csak városom kisebb publicitása előtt is — szó: emeljek abban a kritikus pillanában, amikor az új Magyarország szellemi vezetőinek két csoportja szembefordul egymással, ahelyett, hogy közös frontba forradnának közös és hatalmas ellen-ségeik ellen.

A GUTENBRUNN SZANATÓRIUM BADEN bei WIEN

Évtizedek óta az uri magyar társaság kedvelt és keresett tartózkodási helye. Legtökéletesebb komfort. — A legmodernebb orvosi berendezkedések. — Magyar orvosok. — Világhírű kifűzőkonyha. — Az összes diéták. — Szórakozások, tánc, hangverseny, bridge. Mindenféle felvilágosítással készséggel szolgál a budapesti központi iroda, Budapest, VIII. Kisfaludy ucca 5. Tel. 459-66., ahol pengőbefizetések teljeshetők.

Tűzoltó a színpadon

A tűzoltó, kérem, mindig ott van a színpadon, csak hogy a kulisszák mögött. Nagyon fontos tényező, mert ő vigyáz arra, hogy a művész urak ne cigarettázzanak, amennyiben a dohányzás a kulisszák mögött is tiltva van. Ezzel nem akarjuk azt mondani, hogy a művész urak nem dohányoznak, mert nem volt még olyan öltöző és színházi folyosó a világon, ahol a színész ne szívott volna le legalább két-három szukkot. A tiltott gyümölcs a legjobb, legélvezetesebb, legzamatosabb, természetesen tehát, hogy a színpadok mögött is olyan füstkarikák emelkednek az ég felé, mintha egy gőzmalom volna az öltözőben elrejtve.

A derék tűzoltó azonban szorgalmas és megbízható és éppen ezért minden öt percben benéz az öltözőbe, végigszimatol a folyosókon, aztán ismét megnyugodva megy vissza helyére. Mégcsak nyoma sincs sehol a dohányszagnak, más-hova megy, másutt néz, figyel és szimatol.

Egyszóval a színházi tűzoltó igen fontos személyiség és hogy mennyire átérzi kötelességét, hogy mindenütt jelen legyen, mindent lásson, figyeljen, arra jellemző az alábbi kis történet.

A Csokonai-színházban már több mint egy hónap óta vendégszerepel vitéz Bánky Róbert kitűnő társulata. Az együttes a napokban egy drámai színművet adott elő és a darabnak óriási sikere volt. Volt azonban az előadásnak egy része, még pedig a legdrámaibban felépített rész, amikor a hős tragikus önfeláldozás árán szakít szíve egyetlen és legszentebb szerelmével és komor, döngő léptekkel, kardjait csörtetve kirohog a színpadról.

Nos, a drámai hős szakított szíve szerelmével, felcsatolta kardját, mint ilyenkor szokásos; illően megcsörtette és súlyos léptekkel távozott. Felnyitotta a kulissza ajtaját, még egyszer hátrafordult búcsúzni az egyetlen leánykától és ebben a pillanatban éppen a pillanatban, amikor minden néző szemének egyetlen kötelessége lett volna a könnyeláradás, ehelyett a derűtlenség hulláma csapott végig a nézőtérre. Ugyanis közvetlenül az ajtó mellett állott és érdeklődve figyelte a kulisszák mögött lefolyó előadást — az ügyeletes tűzoltó.

És amint a drámai hős kinyitotta az ajtót: teljes díszben, fénylő sisakban ott állott a közönség előtt a tűz hivatalos oltogatója.

A közönség nevetett, a drámai hős mérges volt. Éktelenül mérges. Szinte, csaknem kirántotta kardját. Aztán becsukta maga mögött az ajtót és rátámadt a tűzoltóra:

— Miért nem megy hátrább? Mindenki látta magát a nézőtérrel!

A tűzoltó kihúzta magát, aztán kemény hangon, indignálódva felelt vissza:

— Hát aztán! Mi van abban?! Ismer engem mindenki! Nahát!

R. Gy.

— Növényvédelmi útmutató. A földművelésügyi minisztérium növényvédelmi irodája a gyümölcsök téli és nyári kezelésére vonatkozó útmutatókat adot ki. Az útmutató — amíg a rendelkezésre álló készlet tart — az elsőfokú közigazgatási hatóság Kossuth ucca 20. sz. földszint 46. szobájában díjtalanul megkapható.

NYÁRI UJDONSÁGOKBÓL 6 sláger ár

1	Mintás crepe de chine (Imprimé) ujdonságok	csak 2:40
2	Marocain egész nehéz minőség divat színekben	csak 3:60
3	Sima crepe de chine minden színárnyalatban	csak 2:50
4	Fehér kelme 3/4-es kabátka bukla szövésű	csak 1:30
5	Női és férfi fürdődressz divat színekben és fasonokban	csak 2:50
6	Fürdő köppen hosszu ujjal fess fasonokban	csak 12:—

CSILLAG TESTVÉREK Piac és Simonffy ucca sarok

Csak kötelességemet teljesítettem, mondta a jubiláló Kesserű törvényszéki elnök, akit lelkesen ünnepelt Debrecen bírói kara és társadalma 20 éves törvényszéki elnöki és 40 éves bírói jubileumán

A debreceni törvényszék ünnepi teljes ülést tartott ma egy ritka jubileum megünneplésére: Kesserű Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnököt ünnepelték munkatársai abból az alkalomból, hogy a debreceni törvényszék kitűnő elnöke most töltötte be bírói szolgálatának negyvenedik és törvényszéki elnökségének huszadik esztendejét. Ritka jubileum és megérdemelt Kesserű Lajos, hogy most a bírói kar tolmácsolja számára azt a megbecsülést és szeretetet, amelyet iránta mindenki érez, aki működését ismeri, aki értékeli azt a megbecsül-

hetetlen szolgálatot, amelyet a debreceni törvényszék elnöki székében Debrecen jogszolgáltatásának érdekében husz éven keresztül végzett. A törvényszék esküdtzéki terme délelőtt 11 órakor, amikor a teljes ülés megkezdődött, nemcsak bírakkal telt meg, nemcsak ott láttuk az ítélőtábla bírói karát, hanem Deb-

Ünneplik az emberséges bírót, a kiváló és igazságos vezetőt és az igazi barátot jubileumán

Dr. vitéz Kovách Elemér emelkedett most szólásra és emelkedett

Felhívás örök lakás építésben résztvevők részére

A Debreceni Első Takarékpénztár támogatásával a Poroszlay út 24. számú telkünkön 12 drb. 3 és 4 szobából álló házat óhajtunk

teljesen modern kiviteiben felépíteni

s november hó elsejére befejezni. Az egyes lakásokat 4—5000 pengő lefizetése mellett örökáron eladjuk s jelentkezőknek — akik nemcsak tisztviselők, hanem szabad foglalkozásuk is lehetnek — oly kölcsönt biztosítunk, hogy a húsz év alatt a jelenlegi lakbérrel le is törleszthető. Érdeklődőknek felvilágosításokat minden délután 3—5 óra között FURDÓ U. 2. SZAMÓ irodánkban készséggel adunk.

Tóth és Sebestyén R. T.

recen ügyvédek karát is, a város előkelőségeit, akik megjelenésükkel emelték az ünnepség fényét s kifejezték azt a megbecsülést, melyet Kesserű Lajos törvényszéki elnökkel szemben Debrecen polgári társadalma érez.

Palmákkal díszített teremben megkezdődik az ünneplés

A palmákkal, virágokkal és szőnyegekkel feldíszített esküdtzéki teremben, amelyet ünnepi ruhás közönség töltött meg, dr. Demjanovich Miklós törvényszéki tanácselnök és dr. Moldoványi László járásbírói elnök foglalták el az elnöki emelvényt. Dr. Demjanovich nyitotta meg a teljes ülést, üdvözölve a megjelenteket, elsősorban dr. Kesserű Lajosné, valamint az ítélőtábla és a debreceni törvényszék kerületéhez tartozó járásbírók kiküldötzeit, valamint Kesserű Lajosnak azokat a munkatársait, akik bár magasabb rangban máshol kaptak beosztást, vagy bár nyugalomban vannak már, de eljöttek, hogy leróják a tisztelet adóját a debreceni törvényszék jubiláló elnökével szemben.

Rámutatott dr. Demjanovich arra, hogy felelősségteljes bírói állásban eltöltött ily hosszú idő maga is ritka, de elismerésreméltóbbá teszi ezt a szolgálatot az a nehéz idő, amelyben lefolyt, a háboru, az összeomlás és forradalmak, az oláh megszállás és az ezután következő gazdasági válság ideje. A jubiláns elnöki működése alatt megnyerte alattasainak szeretetét, tiszteletét és megbecsülését, aminek kifejezésére ült össze a mai teljes ülés. Javasolta, hogy az ünnepi ülésre küldöttéleg hívják meg dr. Kesserű Lajos elnököt.

Dr. Preineszberger Jenő tanácselnök, Jeney Sándor tanácselnök és Moldoványi László járásbírói elnök hívták meg az ünnepi ülésre dr. Kesserű Lajos, aki belépésekor percekig tartó tapsal és éljenzéssel köszöntött a terem közönsége.

Dr. Demjanovich Miklós köszöntötte most az ünnepelt megható szavakkal, felkérte az elnöki szék elfoglalására és arra, hogy hallgassa meg dr. vitéz Kovách Elemér üdvözlő beszédét.

hangú, költői lendületű beszédében köszöntötte a jubilánst. Rámutatott arra, hogy a rideg tárgyalóterembe a családi ünnep szelidsége és szeretete költözött be, amikor bírái ünneplik a törvényszéki elnököt. A most ünnepelt mozgalmak, munkával tele husz esztendő válságos idők foglalt magában. Hogy ezek az idők anélkül multak el, hogy akár a jogszolgáltatás, akár a bírói kar lelkesége válságba jutott volna, abban igen nagy része van dr. Kesserű Lajos munkálkodásának, amely a nemzeti építőmunka szellemének irányítása alatt vezette a törvényszéket. Dr. Kesserű Lajos a vezetésben és az irányításban mindig megtalálta azt a szeretetteljes viseletet és hangot, amelyet a nemzet érdekében bírói vezetőtől megkívánni szükséges. Az igazság pusztá, kendőzetlen közlését meglehetősen szeretővel tudta mindig enyhíteni, személyében nemcsak a kiváló vezetőt, hanem a derék, jó ember, az igazi barát egyszerű egyéniségét is ünnepli a debreceni bírói kar. Az emberséges bíró, a kiváló és igazságos vezető

Zwack J. és Társai

likőr- és rumgyár, szesz-szabad-
raktár, konyakfőzde, szénsav- és
ecetgyár

Budapest, IX. Soroksári út 26.

a debreceni piacon

fűszerkereskedőknél, vendéglő-
söknél és korcsmárosoknál első-
ranguan bevezetett

helyi ügynököt keres.

Részletes ajánlatok eddigi mű-
ködés és referenciák megjelölésével a gyár központi irodájába küldendők.

1 pengős belépőjegy ellenében sört, virstlit vagy fagyaltot igényelhetnek. Lesz fonatos-sátor is, ahol a frissen sült pompás tésztát néhány fillérért lehet vásárolni. A Dóczy-intézet tágas udvarán kényelmesen és kellemesen érzi magát mindenki, különösen megragadó látványnak

ígérkezik az udvar és a vidám társaság esti megvilágításban, amikor cigányzene mellett megkezdődik a tánc. A rendezőség külön táncosjegyet bocsát ki; ennek ára 50 fillér és sört vagy virstlit lehet érte kapni. Jegyek állandóan kaphatók az új Dóczy kapusánál.

Példamutatás a Bocskaynak:

a Fradi győzött Bécsben
a Hungária győzött Prágában

Bécs, június 23. Ferencváros—Florisdorf 2:1 (0:0). Középeurópai serlegmérkőzés. Bíró: Macke, Csehország. 2000 néző.

A Florisdorf Budapestet elszenvedett 8:0-ás arányú vereségét a magyar bajnokcsapattal behozni nem remélhette, de mégis derekasan küzdött s helyenként vitássá is tudta tenni a mérkőzést. A Ferencváros láthatóan fékezett, csupán a II. félidőben vezetett erősebb támadást. A Ferencváros csapatában Sárosi is játszott, de kímélte magát. A legagilisabb ferencvárosi játékos ezúttal Lázár volt, akit a II. félidőben a csatársorba vontak előre s ott kitűnően megfelelt. A magyar csapatban az átlagon felül nyújtott Háda. A II. félidő elején a Ferencváros támadott, de gólt a Florisdorf ért el az 5. percben, amikor Weisz beadását

Hanke védhetetlenül bevágta. A 25. percben Lázár megszerezte a kiegyenlítést, a 38. percben Sárosi belőtte a győztes gólt. A Ferencváros 10:1 arányban megy tovább a Kupa II. fordulójában.

Prága, június 23. Hungária—Sparta 2:1 (1:0). Középeurópai serlegmérkőzés. Bíró: Caironi (Olaszország). 20 ezer néző. Az első gólt Cseh II. beadásából Dudás lötte a 38. percben. A II. félidő 26. percében Nejedli kiegyenlített. A 42. percben Burger hibájából esett sarokrugásból Cseh II. újabb gólja.

Miután az elmúlt szombaton a Sparta Budapestet 5:4 arányban győzött a Hungária felett, jelenleg 6:6 a gólarány, tehát valamelyik semleges pályán, Olaszországban vagy Ausztriában kerül majd sor a döntő mérkőzésre.

Ha nagyon akar a Bocskay, behozhatja a Bologna előnyét

Páratlanul szép és izgalmas küzdelmet ígér a „tudományos” és a „lendületi” stílus két reprezentáns csapatának összecsapása

Vasárnap délután fél 6 órakor nagyszerű küzdelemre áll fel a Diószegi uton két híres futbalcsapat: egy olasz és egy magyar. Zsufolásg megtelt stadion közönségi csapatokat azzal a fenségesen félelmes morajjal, amelyet az egy lelki izgalomban összefogott tömeg szokott hallatni. Aztán megkezdődik egy mérkőzés, amely valószínűen a magyar színeknek, a magyar tizenegyeknek, Debrecennek hoz győzelmet kilencven percnyi olyan küzdelemben, amelyben egy lesz a huszszres stadion közönsége azzal a tizenegy futballistával, aki a pályán a debreceni zászló dicsőségéért, a debreceni futball jóhíréért fog küzdeni. Akár a két csapat hírért, nevét nézzük, akár pedig a tétet, amelyért ez a küzdelem megy, mindenképpen azt kell látnunk, hogy páratlan érdekességgé lesz ez a meccs.

A két csapat közül több nemzetközi sikerrel indul küzdelembe a Bologna F. C., hiszen ez a kiváló együttés már egy ízben Középeurópai Kupát is nyert, míg a Bocskay már a selejtező mérkőzésen kibukott a kupaküzdelmekből az egyetlen alkalommal, amikor a kupanyerőbe bejutott. Am azóta inkább egyérett a debreceni csapat, főleg védelem tekintetében javult a helyzete. A múlt bajnoki szezonban ugylátszott, hogy a magyar

futballnak java értékei közé fejlődött a Bocskay. Így, ha hírnévben felül is mulja az olasz csapat debreceni ellenfelét, mint két jellegzetes stílus képviselői, egyenlő mérlegeléssel bocsáthatók versenyre. A bolognai csapat annak a gyors, heves és munkás futballnak a képvi-

Az olaszok kószálnak a városban és jóízűn kosztolnak

Remek alvók ezek az olasz fiúk. Tekintettel arra, hogy délelőtt nem volt összeállítva számukra program, csak 10 óra tájban kezdtek szállingózni az Arany Bikából. De akadt olyan is, aki csak tizenkettőkor hagyta el az ágyat. Kis csoportokba verődve indultak szétnézni a városba és elsősorban a Nagytemplomot tekintették meg. Kívül is, belül is, de a Déri-múzeumot csak kívül. Ezt azzal magyarázták: olyan hatalmas a múzeum és olyan szép kívülről is, hogy nem mernek bemenni, mert félnek, nem lesz idejük végignézni. Hát nem mentek be, hanem felsétáltak a korzóra és ott fűdtek a népszerűségben. Pontosan egy órákor visszamentek a Bikába, ahol pompásan felterített asztal várta őket a Bocskay teremben.

Az asztalfőn a tréner foglalt helyet és ő adta ki a jelszót a pincérnek. Egészen röviden:

Vasárnap:

„AZ VAGYOK, AKIT SZERETSZ”, Greta Garbo, Melvyn Douglas világfilmje. — Megelőzi: „CHARLY, A HARCARI”, vigjáték 8 felvonásban. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

selője, amellyel óriási sikereket ért el Itália. A debreceni csapat a „tudomány”-nak mondott, de inkább szellemesnek nevezhető futballt játsza, amely olyan tárgyilag, mint a sakkjáték, tele van taktikai bravurokkal, nagyvonalu hadművelet s egyszersmind röppenő ötletek sorozata. Mind a két futballnak megvannak a fanatikusai. Temperamentum és lelkeség dolga, hogy ki melyikben gyönyörködik, ám mégis ugylátszik, a tudományos futball lassan erőt vesz a lendületen.

Akár így lesz, akár nem, a két stílusnak ebben a harcában olyan érdekes fejezet a Bologna és a Bocskay találkozása, hogy semmiképpen sem szabad elmulasztani. — Egy életre szóló sportesemény a alaposan meg is mozgatta a Tiszántul sportközönséget. Különvontatok szállítják Debrecenbe a fanatikusokat, itt mindenki a futballpályára törekszik, aki él, hiszen még ha a futballhoz mitsem ért, akkor is érdemes kimenni a drukkáló tömeg hatalmas látványáért is. A magyarországi olasz kolónia, a magyar futball egész vezérkara itt lesz — sohasem volt a debreceni sportnak még ilyen érdekes napja.

A Bocskaynak három góllal kell győznie, hogy a kupaküzdelmekben tovább jusson, ezersint a nagyobb feladat az övé. Noha neház a lecke, láttuk már külön dolgokra is képesnek a Bocskayt. Ottthonában, huszszernyi lelkes hívtől támogatva meglátjuk, mire lesz képes.

A csapatok összeállítása egyébként a következő:

Bocskay: Alberi — Vágó, Jenzso — Palotás, Odry, Szaniszló — Markos, Vincze, Teleki, Dóczy, Hevesi.

Bologna: Gianni — Monseglio, Gasperi — Montessanto, Occhiacucci, dr. Martelli — Maini, Corsi, Schiavio, Fedullo, Raguzzoni.

jogát igazolni, nem fizette vissza a pénzt. A kereskedő azzal, hogy majd később igazolványokkal együtt visszatér, eltávozt a takarékból és otthagya a könyvet is. Egyenesen Szegedre utazott.

Odáhaza Vincze Péter sem ült tétlenül. Levelet írt Agoston Károly egyik kalocsai rokonának és örökösének, Biber Károly gazdasági felügyelőnek. Megírta, hogy

gyanus dolgokat talált a cilindern

és kérte, hogy haladéktalanul utazzék Szegedre. Biber az első vonattal megérkezett és meglepetve konstátálta, hogy a könyvecskék a régen keresett takarékkönyvecskék...

Ezek után felsietett a rendőrségre és feljelentést tett

azért, mert a hagyatékot képező négy darab takarékkönyv, 23 ezer pengő értékben, a hagyó ékből eltűnt.

A rendőrség megindította a nyomozást. Bauer Ede detektívcsoporthoz vette kezébe az ügyet és rövid idő alatt tisztázta a cylinder kalandos útját. A rendőrség lefoglalta Vinczétől a három darab könyvet és táviratilag leíltotta a Pesti Hazainál levő takarékkönyv kifezetését.

Eddig tar, a cylinder története. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást annak a megállapítására, hogy története bűncselekmény és ha igen, ki követte el azt?

Ma délután 6 órakor kezdődik a Szeretetszövetség tagyaltdélutánja

Vasárnap, e hó 24-én tartja a Szeretetszövetség Debrecen egész református társadalmára kiterjedő, széleskörű és nagyszabásúnak ígérkező fagyaltdeglutánját a Dóczy-intézet udvarán, kedvezőtlen idő esetén az intézet termeiben. Városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg a szövetség első debreceni megmozdulásával szemben és amint a jelek mutatják, a rendezőség fáradságot nem ismerő lelkes munkáját, amelyből Molnár Ferencné úrasszony, mint a rendezőbizottság elnöke, veszi ki az oroszlánrészt, szép és nagy siker fogja koronázni. A város protestáns társadalmá megértéssel és szeretettel fogadta a szövetség megkeresését és a rendezőség ezúton is szeretettel hív és vár mindenkit, aki szívesen áldozza filléreit a szövetség nemes céljaira. A közönség elhelyezéséről gondoskodás történik — előre elkészített asztalok várják a vendégeket, akik

ragadtatva. Egyáltalán: mindentől el voltak ragadtatva.

Ekkor már hat óra felé járt az idő, ismét autóra ültek és az állomásra hajtottak. A restiben várták a pesti gyorsot. Tizennégyen sórt ittak, ketten málnaszörpöt. Amikor aztán a vonat befutott, éktelen kiáltozásba kezdtek. Zsebkendőt lengettek és úgy kiabáltak egy barnaképi fiú felé, aki mosolygva hajolt ki a kupé ablakán:

— Evviva! Evviva Schiavio!

Megérkezett a csodacsatár. Leszállt a vonatról, a többiek megrohanták, körülvették és sorbacsókolták. A nagy tolongásban észre sem vették, hogy megérkezett a bécsi bíró is, dr. Braun Jenő, a népszerű „kis Braun”, aki kihasználva a nagy zürzavart, apró termetével eltűnt az állomásról és autóján az Arany Bikában levő szállására hajtatott. Ugyancsak megérkezett Negri di Montegro ezredes is, aki egyenesen Bolognából jött a csapat után. Ő közölte, hogy Pignatelli herceg és a többi olasz csak vasárnap reggel érkezik.

Megérkezett dr. Róna Márton is, a PLASZ intézőbizottságának előadója, aki azonnal a Stadionba sietett, felmértette a pályát, hogy a méretek nem haladták-e túl az előírt szabályokat. Semmi baj nem volt, a pálya nagyszerű.

Az olaszok pedig beutóztak a városba, a Bika előtt leszálltak és Schiavioval elindultak sétálni. Csak 8 órára tértek vissza az étterembe és megkezdődött a vacsora. Aztán sétálni mentek, átnéztek az Angol Királynő Bundájába is, nemsokkal később pedig hazatértek és valamennyiük a szobájába ment lefeküdni. Ki kell magukat pihenni alaposan, holnap lesz a nagy csata.

Az olasz játékosok délelőtt szanaszét járkáltak a városban. Sokan megnézték közülük Békés István úridivatüzletét, ahol a Bocskay trofeumai ki vannak állítva. Bebenéztek csaknem minden Piac uccai üzletbe, így a Friczi kalapszalomba is. Látták, hogy ott leányok vannak s erre bementek, bemutatkoztak, ismerkedtek, szótár segítségével beszélgettek a magyar lányokkal. Anynyira megtetszett nekik a dolog, hogy délelőtt még egyszer és délután ismét visszamentek. Történetesen ekkor már ott volt egy úriasszony is, aki tudott olaszul és tolmácsolta az addig csak hiányosan értett vallomásokat.

A reklám

a mai üzleti élet nélkülözhetetlen eszköze!

Ne feledje el:

vevőt vagy megrendelőt csak úgy szerezhet, üzletének, vállalatának forgalmát úgy emelheti, ha céltudatos propagandával felhívja cégére és árúira a nagyközönség figyelmét.

Mindenféle

reklám- vagy propaganda-nyomatványt a célnak megfelelő kivitelben készítünk.

Üzleti könyvek

bármilyen vonalzással, direkt készítésű üzleti (bank) könyvek, rovatozott papírok, iskolai írkák, füzetek gyártása.

Könyvkötészet, bördízmű

elismerten legjobb kivitelben. Iskolakönyvek, zsolttárok, imakönyvek, albumok kitése.

Klisék

Egy és többszínű klisék elsőrangú kivitelben, méltányos áron.

Szépén dolgozunk és olcsón!

NAGY KÁROLY ÉS TÁRSAI

könyvnyomda • könyvkötészet • üzleti könyv gyár,
vonalozó és klisé műintézet

DEBRECEN, Ferenc József ut 49. szám.

TELEFON: 20-18.

FELHÍVÁS A BOCSKAY-KÖZÉP TAGJAIHOZ

Magyar pálya, magyar arcok, magyar hang mindmegannyi előny, amelyet fiainknak a mai nagy mérkőzésen feltétlenül adnunk kell, hogy ez legtökéletesebben sikerüljön, felhívjuk minden bajtársunknak szíves figyelmét arra, hogy kijelölt dirigensünknek vezényszavát, illetve a megadott szöveget ítemesen, mindig egyszerre kiáltssuk. A sikeres buzdítás érdekében nem szabad előfordulni annak, hogy egy ember is más szöveget kiáltson.

AZ ORSZÁGOS MARATHONI FUTÓ BAJNOKI VERSENY ÉS A DEAC ORSZÁGOS AT- LÉTIKAI VERSENYE

Mint már jeleztük, vasárnap délután pontban fél 3 órai kezdettel indulnak a marathoni bajnokságra nevezett versenyzők. E versenyen Magyarország legjobbjai kivétel nélkül részt vesznek, így Budapestről Galambos, Kiss, Kuzdel, dr. Huszlicska, Lovas és a többiek, míg vidékről Zelenka (Salgó-árján), Gyetvai (Szeged), azonkívül a DTE, DVSC, Szegedi MTE, Szolnoki MÁV, Miskolc, Budafok és a többi esélyes versenyzők. Utána a DEAC országos szenior, ifjúsági és női versenye lesz megtartva s ennek keretében a Műegyetemi AFC és DEAC között klubbajnoki mérkőzés. E versenyre Budapestről a Testnevelési Főiskola, MAC, MAFC, Törökvis, MÁV, BEAC, vidékről pedig a Dorogi AC, MVSC, KEAC s kerületünk egyesületei neveznek a legjobbjait.

Felhívás. A DMTE ifjúsági csapata alatti játékosait értesítem, hogy a DKASE kölyökcsoportja elleni meccsre vasárnap délelőtt 9 órára okvetlen jelenjenek meg: Szabó I., Kozma, Szilágyi, Almássy, Rácz, Török, Veress, Hajdu III., Szabó II., Tunyoghy, Varga, Kiss II. Intéző.

DKSC—Dohánygyár FC barátságos futballmérkőzés lesz vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a dohánygyári sporttelepen.

Felhívás Debrecen kerékpárosaihoz és motorkerékpárosaihoz. A marathoni futóbajnoki versenyre, amelyen a beérkezett nevezések alapján 23 futó fog indulni, a versenyzőket kerékpárosoknak lehet, de ajánlatos is kísérni. Miértis a Debreceni Egyetemi Atlétikai Club atlétikai szakosztálya ezúton is felkéri Debrecen kerékpárosait és motor-

kerékpárosait, hogy akik versenyzői kíséresére vállalkoznak, Hajdúböszörménybe és vissza, azok vszárnap délután negyed 3-kor a Stadion Köztemető úti bejáratánál gyülekezzenek, hogy a verseny intézője, Hadházy Dezső testnevelési tanár az egyes futók mellé beoszhassa őket.

A Temps már magyarízgatni próbálja Barthou durva történelemhamisítását

A francia sajtó józanabb részét nem szédítette meg a bukaresti örömmámor

Nem sajnálom, amit mondtam — nyilatkozta Barthou

Páris, június 23. A francia sajtó nem fogadta egyhangú lelkesedéssel a bukaresti eseményeket. A Victoire több cikkben hívja fel a helyzet józan megítélésére azokat, akik a bukaresti mámor hatása alatt állanak. A lap bár hangoztatja, hogy barátja a románoknak, figyelmezteti őket Magyarország történelmi életére. A trianoni békeszerzői mámorukban nagyon messzire mentek s stratégiai szempontoktól vezetve, tiszta magyar területeket csatoltak Romániához, Csehországhoz és Jugoszláviához. Milliányi magyart szakkítottak el az anyaországtól, ezt jóvá kell tenni. Meg kell adni a katonai egyenjogúságot is ennek a büszke és dicső múltú nemzetnek. A trianoni béke revíziója nélkül nincs béke és tartós biztonság Európának ennek a részében.

Bukarest, június 23. Barthou francia külügyminiszter ma délelőtt 10 órakor elutazott Bukarestből Orsovára. Elutazása előtt újból nyilatkozott a sajtó képviselői előtt. Kitérve a magyar sajtó-

kommentárookra és a budapesti parlamenti vitára, ezeket mondta:

— Egy véleményen vagyok Benessel és Titulescuval. Nem sajnálom, hogy olyan nézetnek adtam kifejezést, amelyet Jęfticsel folytatandó tárgyalásaim során még tovább fejtegetünk.

Páris, június 23. A Temps különdósítója ezeket jelenti Budapestről lapjának: Barthou nyilatkozatának visszhangja még mindig nem szűnt meg Budapesten. Itt szóról-szóra értelmezik Barthou-nak azt a kijelentését, hogy Erdély a múltban Romániához tartozott s ez alkalmat ad a magyar sajtónak arra, hogy Barthout bűnös tudatlansággal, vagy pedig a magyar történelem szándékos meghamisításával vádolják. A tudósító hozzáfűzi, hogy Barthou nyilatkozatát nem betűszerinti értelemben kell venni, mert a francia külügyminiszter csak rövid lapidáris formában akarta kifejezni azt az igazságot, hogy Erdély nemzetiisége nagyjából román.

I. N. Christananda hindu missziós tudós nagy figyelemmel hallgatott beszédét nagy és előkelő közönség hallgatta végig

Szombaton fél 7 órai kezdettel igen szép vallásos estét rendezett a debreceni evangélikus egyház és a KIE a város háza dísztermét zsúfolásig megtöltő előkelő közönség előtt. Az est rövid fohász és ének nyitotta meg, majd John Nelson Chastananda hindu misszionárius emelkedett szólamra felfokozott érdeklődés mellett. Lelkivilágára jellemző, hogy a közönség üdvözlő tapsát leintette. A hindu misszionárius, aki egyébként filozófia tanár és evangélikus pap, abban a narancsvörös, lilaszalagos tógában járja a világot, amelyben a filozófia doktorává felavatják s nyakában színes zsinóron függő keresztet visel mintegy jelképekül annak, hogy lelkében él Jézus. Előadását nagy meglepetésre szakadozott magyar szavakkal elmondott rövid fohással kezdte, majd a kereszténység Péter apostol levelében lefektetett egyik sarkalatos tétele alapján — aki magát megalázza, felmagasztaltatik — németül folytatta s a közönség feszült érdeklődéssel hallgatta a tolmács interpretálásában kibontakozó színes, szimbolikus képek s mély vallásos vallomásainak megkapó varázsát. Állandóan keresni kell Istennel az összeköttetést, mert a világ gondjai, nyomorúságai elvonnak tőle. A világ mai arca — Jézuson keresztül nézve — valami nagy szenvedésben vonaglik tehetetlenül, mert elfordult Istentől s az a baj, hogy mindenki mástól — embertől — vár segítséget, holott a mély, lelki alázatosság és hit minden szenvedésben megnyugvást ad.

Gondolatai előttünk már ismerősek voltak, de az a mód, ahogy azokat impresszióin népe életéből vett, kis

jelenítő képein keresztül, nyugodt, meggyőző hangon kifejezte s a lelkünkbe dobta, az izes, tiszta élmény volt.

Szinte például a lehajló gyümölcsös ágban Isten az alázatosságot fejezi ki. Az előadást Uray Sándor lelkes imája és ének zárta be.

John Nelson Chastananda gyermekkorától kezdve keresztény nevelésben részesült. Családját dán misszionáriusok térítették meg s a család minden tagja missziót végez. Ő most másodszor járt Debrecenben, de végigjárta már Oroszország kivételével Európa minden országát s különösen Angliát, Magyarországot és az északi országokat szerette meg. Sokáig volt Amerikában is. Számos vallásos és filozófiai munkája forog közkezen a világ nem egy kultúrnemzete között. Legutóbb adták ki Angliában egy nagyszabású, érdekes munkáját, melyben Magyarország mellett foglal állást.

Magyarországra június 2-án érkezett Svájcból s mindenütt meghatotta az a szíves magyar szeretet, amelyet fogadtak. Anyagi támogatásunkkal is megvan elégedve, hiszen rövid 3 hét alatt közadakozásból 1200 pengőt kapott.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Cs. Albert. Üzenetéért fájadjon be a kiadóhivatalunkba (Piac ucca 49. szám), mivel az Önhöz intézett levelünket a posta, mint kézbesíthetlent, vissza küldte.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. Telefon: 32-12.

Felelős szerkesztő: Farkas Lajos. Előfizetési ár: egész évre 26—, félévre 14—, negyedévre 7—, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 10 fillér, vasárnap 20 fillér.

© Mindentudó ©

A polgármester fogad: Magánügyekben hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától 1 óráig, közügyekben kedd és péntek kivételével minden nap délelőtt 11 órától 1 óráig.

A rendőrség telefonszáma: 20-45. Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

IDŐJÓSLÁS:

Gyenge szél, kevés felhőzet, futó záporosok legfeljebb északkeleten. A hőmérséklet tovább emelkedik.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések:

9.45: Hírek. — 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból. — 12.30: Hírek. — 1.15: Időjárás, időjelzés. — 2.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, ártományok. — 4.45: Időjelzés, időjárás, vízállás, hírek. — 12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, június 24.

9.15: Hírek. 10—11.10-ig: Egyházi ének, szentbeszéd és közös miseimák a Regnum Marianum kápolnájából. Szentbeszédet mond Zimányi Gyula piarista tanár, a Kalazantinum igazgatója. 11.15—12.15-ig: Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Prédikál Szabó József győri püspöki másodlelkész. 12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Berg Ottó. Közreműködik Farkas Sándor (ének). — 2: Hanglemezek. 3: Székács Elemér: „Időszerű gazdasági tanácsadó”. 3.45: Mozart: Klarinét- és zongorakettős 108 mű. Előadja Dobos Imre és dr. Herz Ottó. 4.15: „Magyar derby” közvetítése a löversenypályáról. Beszélő: dr. Domsa Sándor. 4.40: „A költőről, aki otthon maradt”. (Frederich Mistral). Dr. Hankiss János debreceni egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozat.)

5.10: Közvetítés a Rajna-parkból. Pogány Dezső jazz-zenekarának műsora. 5.35: A rádiótárgysorsjáték húzása. — 6.35: A Berlin-Bécs-Budapest városok közti evezősverseny közvetítése a margitszigeti Dunaágból. Beszélők: Fluhár István, Budinszky Sándor és Machán Tibor. 7: Veres Lajos és cigányzenekara. 7.45: Kabos Gyula vidám-estje. 8.50: Sporteredmények. 9.10: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. Balettrészletek. 10.30: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 10.50: Közvetítés a Dunapalota szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

HÉTFŐ, június 25.

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: 1. Sáskajárások és más mezői veszedelmek dédapánk korában. 2. Vízvirágok a kiskertben. (Felolvasás.) Közben: Hang-

lemezek. 12.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 1.30: Láng-László Edit zongorázik, Sz. Kovács Mária énekel, zongorán kíséri Kazacsay Tibor. 3.30: A rádió diákfelőrája. A csizmadia költő (Hans Sachs). 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 5: Az ismeretlen Gyóni. (Apróságok Gyóni Géza életéből a költő születésének 50. évfordulóján.) Dr. Szolár Ferenc előadása. 5.20: Zenekari hangverseny. Vezényel Rajter Lajos. 6.20: A rádió tárgysorsjáték húzása. 7.20: Kerntler-trió. Tagjai:

dr. Kerntler Jenő (zongora), Országh Tivadar (hegedű), Friss Antal (gordonka). 8.20: A monarchia hadseregének összeomlása József királyi herceg hadinaplójából. Vitéz Somogyváry Gyula előadása. 8.40: Marx József dalai. Előadja dr. Lorenzi Pál, Zongorán kíséri Marx József. 9.30: Hírek, időjárásjelentés. — 9.50: Hanglemezek. 10.40: Dr. Ernst Häckel németnyelvű előadása Sommerfreuden am Balaton, dem Meer der Ungarn. 11: Közvetítés az Ostende-kávéház-ból.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. JUNIUS 24. CSÜTÖRTÖK. A Royal-kioszkban, Hauer Bertalan pompás nyári vendéglőjében, Banda Marci teljes zenekarával hangversenyez.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter a debreceni csendőrszolgálat Nagyváradra helyezte át.

1909. JUNIUS 25. PÉNTEK. Sajó Béla dr. ügyvédi irodáját Piac u. 46. szám alatt megnyitotta.

Irmay Béla színházi titkár az Angol Királynő kerthelyiségében műsoros esteket rendez az alábbi fővárosi művészek közreműködésével: Kökény Ilona, Sáfány Vilmos, Huszár Károly (Pufi), Schnolka Stefike, Kemény Lajos, Balázs Zsazsa, M. Torday Erzsike.

1914. JUNIUS 24. SZERDA. Kiss Sándorné, Debrecen város katonai ügyosztálya fogalmazójának a felesége, hosszú szenvedés után elhunyt.

Rácz Jancsi cigányprimást zenekarával együtt Tátrakoronahegy fűrdőre szerződtek.

A debreceni utazói kar a Magyarországi Kereskedelmi Utazók egíse alatt önálló kerületet létesített.

Elegáns girardi kalapok 3 koronától, feltűnően szép selyemnyakkendők 1 koronától kaphatók Frank Testvéreknél ((Vármegyeház mellett).

Automobil 24 Hp. Puch gyártmány, alig használt, 6500 koronáért átadó.

1914. JUNIUS 25. CSÜTÖRTÖK. A csatározás emlékműjén a 39-es közös gyalogezred tisztjeinek lelkes-

déséből a Pavillon lakatya udvarán leleplezték I. Ferenc József király szobrát. Az ünnep tábóri misével kezdődött, majd Wolff János alezredes tartott avató beszédet.

Kabaret az Angol Királynőben. Főlépnek: Medgyaszay Vilma, Vörös Illy, Mátray Böske, Kőváry Gyula, Borosa Géza, Papp Jancsi, Máhr Nándor, Komlóssy Sándor. Karmester: Rajna Sándor.

Könyök u. 5. sz. alatti lakásán elhunyt özv. Bálint Lajosné, aki a szabadságharcot, mint harctéri ápolónő végigküzdötte, férje mint nemzetőr, számos csatában vett részt s meg is sebesült.

1924. JUNIUS 24. KEDD. DVSC-NyKISE 4:1. (Göllövök Vampetich 3, Polanetzky.) A vasutascsapat ezzel a győzelmével a DTE előtt megnyerte a kerületi bajnokságot.

Budapesti ATC DTE 2:2. Barátságos mérkőzés.

Apróhirdetés: „Tanyájáról hébe-korba Debrecenbe utazó úr intelligens, kedves környezetben szállást keres. Művelt, fess háziasszonyok ajánlatait kérem „Tőkebiztosított vállalkozás” cím alatt a kiadóba.

Egy mázsa búza ára 335.000 korona.

1924. JUNIUS 25. SZERDA. A Bika dísztermében vendégszerpel a budapesti Vidám Színpad együttese: Boross Géza, Békefi László, Kondor Ibolya, Radó Teri, Szemere Gyula, Komjáthy Károly.

— Dr. Baltazár Dezső püspök háromheti karisbadi időzés után jó egészségben, derült hangulatban hazérkezett Debrecenbe. A pályaudvaron az egyház, a presbitérium, a Templomegyesület és társadalom köréből számosan örömmel és benső tisztelettel üdvözölték s virágokkal fogadták és ő nagy szeretettel köszönte a szívélyes, bensőséges, őszinte üdvözlést.

— A legszebb, legbarátságosabb világyonululás 6 pengőtől, 6 havi garancia, Művészi vízhuillám, a legbarátságosabb vasondulálás legolcsóbb a Párisi Hölgyfodrászatban, Piac u. 61.

— Női, férfi fehérneműket olcsón készit Berkovits, Szent Anna ucca 5.

— Az elsőfokú közigazgatási hatóság főnöke szabadságon, Dr. Vass Károly tb. főjegyző, az elsőfokú közigazgatási hatóság vezetője e hó 25-én, hétfőn megkezdte hat hétre terjedő szabadságát. Távolléte alatt dr. Balogh Sándor tb. tanácsnok a tb. főjegyző helyettese vezeti az ügyosztályt.

— Kata varrodában divatos nyári ruhák 3 pengőtől készülnek, Varga u. 24.

— A MIEFHÖE Keletmagyarországi Csoportjának elnöksége ezúton hozza a választmányi és tisztikari tagok tudomására, hogy f. hó 24-én, vasárnap d. e. 9 órakor az egyesület hivatalos helyiségében a tanév utolsó választmányi és tisztikari ülését tartja. Kollegiális tisztelettel: Halász György sk. titkár.

— Búcsúzás a reáliskolától. A debreceni állami reáliskola jellege megszűnik és már 1934—35-ik tanévtől kezdve, tehát már a jövő tanév elején gimnázium lesz. A kultuszminisztérium úgy intézkedett, hogy a reáliskolában már az 1934—35. évtől kezdve az első osztályban latin nyelv taníttassék a német helyett s aztán fokozatosan felfelé. A reáliskolai tantárgyak tehát megszűnnek. A reáliskola teljesen gimnáziummá alakul át. Fájó szívvel búcsúzunk el a reáliskolától, amely sok hasznos és kézzelfogható ismereteket tanított, de viszont ennek a kis hazának nincs szüksége annyi iskolatípusra. A szülő, ha őt másfelé áthelyezték, azt se tudta, hova vigye a gyermekét, mert ott abban a városban másféle típusú iskola volt. Felhívjuk erre a körülményre a szülők figyelmét, különösen azoknak a figyelmét, akik gyermekeiket az első osztályba beírják. A tandíj nagysága ne gátolja őket a beiratásnál, ha a fiú jó tanuló. A jó tanuló annyi kedvezményt kaphat, amennyit csak akar. — A beiratás június hó 25-én és 26-án lesz az elsőemeleti rajzteremben.

— Nyári időváltózáshoz nélkülözhetetlen a háznál a valódi Diana-sós-borszesz.

— Szakosztályi ülések. A kömüvesiparosok szakosztálya e hó 24-én, vasárnap délelőtt 9 órakor, a kömüvesmesterek szakosztálya e hó 25-én, hétfőn este 6 órai kezdettel az ipartestület helyiségében igen fontos ügyekben ülést tart.

— Villany-, rádiósztréléseket, javításokat olcsón, szakszerűen készit Kolozsváry József, Vár ucca 2. Zenede bejáráával szemben.

— Nyári mulatság a Nagyerdőn. A debreceni Munkásszervezetek Szövetsége ez évi július 1-én, vasárnap egésznapos nagy nyári mulatságot rendez a Nagyerdőn. Lesz hangverseny, szindarab, sportbemutató, tréfás jelenetek, tombola, szépségverseny, ösztánc. A zenét elsősorú zenekar szolgáltatja. A belépőjegy ára: személyenként 20 fillér. Gyermeknek 10 éves korig nem fizetnek.

— Ékszeres alkalmi vétele, dömping-órak legolcsóbban beszerezhetők Rottmann ékszerésznél, Piac ucca 30., udvarban.

— A statusquo izr. hitközség elemi iskolája június hó 25-én délután 5 órai kezdettel az iskola udvarán (kedvezőtlen idő esetén a hitközség tanácstermében) tartja tanévzáró ünnepélyét szép műsorral, amelyen az énekar, László Imre szavalata, énekes torna, Fényes Márta, Kende Éva, Lobstein Vera és Müller Magda lepketánc, Máttyás György, Székely János és Szelényi Gábor szavata, a leánytanulók éneklénete, a IV. leányosztály tornagyakorlata szerepelnek.

— Beiratkozások az ur. polgári leányiskolában. Az 1934—35. tanévre az előzetes beiratkozások az izraelita polgári leányiskolában folyó hó 25. és 26-án lesznek d. e. 9—12 órák között. Az I. osztályba beiratkozni, valamint más in ézetből átlépni óhajók az iskolai bizonyítványon kívül születési anyakönyvi kivonatukat és újraoltási bizonyítványukat is hozzák magukkal. Az igazgatóság.

— Beiratások a Dóczi elemi iskolában. A Dóczi elemi iskolában a folytatlagos beiratások 25. és 26-án d. e. 9-10-ig lesznek a régi Dóczi épületében (földszint, balra).

— A debreceni m. kir. állami reál-gimnáziumban a beiratkozások e hó 25. és 26-án lesznek reggel fél 9-10-ig kezdve. Az első osztályba azok a tanulók iratkozhatnak be, akik a IV. elemi iskolát elvégezték és arról bizonyítványt hoznak. Hozni kell még az anyakönyvi születési kivonatot és az újraoltási bizonyítványt. Beiratási díj 9.20 P, első osztályosoknak 3 P filmdíj, a többiek tandíjmentességük szerint fizetik 3%-át a fizetett tandíjnak, azontól a zenedíjat, ami összesen 14.70 P-t tesz ki. Itt emlíjük meg, hogy a legújabb reál-gimnáziumi tanterv szerint az első osztályban német nyelv lesz és csak a harmadiktól kezdve latin. A másodikról felfelé pedig reáliskolai tantárgyakat taníttanak.

— Beiratások a statusquo izr. elemi fiú- és leányiskolában június hó 25. és 26-án, hétfőn és kedden d. e. 8—12 óráig. A beiratkozó tanuló szülője kísérelében jöjjen beiratkozni és hozza magával „beiratkozó” könyvecskéjét. Az I. osztályba lépők születési „Tanúsítvány” és hímleltetési bizonyítványt is magukkal bemutatni.

— A női felső kereskedelmi iskolába beiratkozni 25-én és 26-án 9—12 óráig lehet. Beiratási díj az újjannan megállapított filmdíjjal együtt 31.50 pengő.

— Debreceniek Budapestben Auszer pensióban, Deák tér 6. négy pengőért teljes úri pensiót kaphatnak. Tulajdonos: Kallós Arminné.

— Lopások. Jenei Imre cipészmeister Varga uccai lakásából egy kerékpárt loptak el. — Varga Lajos, Domokos ucca 28. szám alatti lakostól elloptak egy 15 méter hosszú gumitömőt. — Gábor Dezsőné, Hatvan ucca 3. szám alatti lakostól a Rákóczi uccai piacon sárga aktatászkát loptak el. — Lakatos Jánosné Lorántffy uccai lakostól ruhaneműket loptak. — Tóth Lajos, Nap ucca 12. szám alatti levő lakásából konyhaedényeket loptak el. A rendőrség a lopások ügyében megindította a nyomozást.

51 éves asszony kétségbevont szerelmi hűsége egy debreceni tanító válópörében

A férj 41 éves öccse bevallja, az asszony tagadja a hűtlenség vádját

Rendkívül érdekes válókereset ügyében hozott ítéletet a napokban a debreceni törvényszék. A válópört egy debreceni elemi iskolai tanító indította 51 esztendő fele-

sége ellen azzal a megokolással, hogy az asszony megszegte a hitvesi hűséget. És pedig a férj testvéröccsével kötött viszonyt — a válókereset szerint.

A sógorához való viszonyát szintén a legerélyesebben tagadja. Kijelenti, hogy az építész csak a bátyja iránti szívességből vallotta, hogy nekik viszonyuk volt egymással.

A szabósegédet szintén felbérelt tanúnak tartja és kifejti: egyetlen asszony sem olyan meggondolatlan, hogyha rajtakapják egy idegen férfivel a szállodában, akkor bemutatkozzék. De meg, ha valaki egy szobát keres, akkor először a portászat megy, ott érdeklődik és nem egyenesen az ajtóhoz siet.

Ezt mondja az asszony fellebbe-

zésében:

„Férfiem öccse és közöttem kizárólag üzleti összeköttetés volt. Nemcsak, hogy nem volt közöttünk szerelmi viszony, de ő engem mindig mint egy idős nőt kezel, néinek szólított és én is úgy kezeltem őt, mint egy nálam jóval fiatalabb embert. De nehezen is tételezhető fel egy nőről, aki férjével amúgy is éppen rossz viszonyban van és minden lehető elkövet a házasság további fentartása érdekében s azért, hogy a férj ismét visszatérjen és gyermekeinek megint apja legyen, hogy éppen az ura öccsével folytasson szerelmi viszonyt, amikor az az öccs se nem szép, se nem intelligens, hanem egy ágról szakadt szegény ember.”

Erre aztán a férj ügyvédje útján egy mérgehangú beadvánnyal válszolt, nagyjából ugyanazokat adta elő, mint a törvényszék. Mindkét fél részéről kérték a bizonyítás további kiegészítését, amit a tábla tegnapi tárgyalásán el is rendelt. Ilyenformán az érdekes válópörben csak néhány hét múlva lesz ítélet.

T. M.

Eltéved és mindent „leleplez” egy levél

Az ügyet egy levél pattantotta ki, amely elkerülte rendeltetési helyét. A tanító felesége ugyanis levelet írt sógorához, egy környékbeli építészhez és a levélben közölte azt, hogy a férjének már feltűnt, hogy gyakran találkoznak. Arra kérte a férfit, hogyha a férje érdeklődne nála, vagy felelősségre vonná, akkor tagadjon le mindent. A levelet azonban nem az építész vette át, hanem a felesége, aki megismerte sógora levelet és miután rokoni levélről volt szó, nyugodtan felbontotta.

Természetesen a legnagyobb meglepetéssel olvasta a tanítóné levelet. Mielőtt még férjét felelősségre vontatta volna, leült és levelet írt

Debrecenbe a tanítónak. Persze közölte, hogy mit tudott meg felesége írásából. Aztán, amikor ura hazajött, megkérdezte, hogy mi igaz a levél tartalmából.

— Minden — felelte nyugodtan a férfi.

És bevallotta, hogy éveken keresztül szerelmi viszonyt folytatott a nála csaknem tíz esztendővel idősebb asszonnyal.

A tanító már annyira gyanakodott feleségére, hogy amikor az építész feleségének mindent eláruló levelét megkapta, már különváltan élt a feleségétől. Pedig egy húszéves és egy tizenhatéves leányuk volt.

Ártatlan vagyok!

Az asszony tagadott mindent. Kijelentette, hogy félreértették leveleinek tartalmát. De amikor a férje szemére vetette, hogy tudomása van arról: az építéssel több ízben találkozott egy szállodában, zavarba jött. Később azzal magyarázta ezt a találkozást, hogy az építész csak keresztülvitatta Debrecenben, egy csomagot akart átadni neki s ezért hívta el a szállására. Az igaz, hogy a férfi ekkor bezárta az ajtót, de emiatt ő felelősségre vont. A sógora erre azt felelte, hogy azért tette, hogy ne jöjjön be senki a megbeszélést zavarni.

A tanító azonban nem hitte el ezt a történetet és hosszas nyomozásba kezdett felesége előéletének kiderítésére. A nyomozás sikerre is vezetett. Sikertörténet ráakadnia egy budapesti szabósegédre, aki akkoriban Debrecenben járt és egy hölgyismerősét kereste az előbb említett szállodában. Egyenesen a szobához ment, melyben az illető hölgygel szokott találkozni, de az ajtót zárva találta. Zörgetni, dörömbölni kezdett, mire kinyílt az ajtó és egy meglehetősen meglepettnek látszó férfi kérdezte, hogy mit keres. Belépett a szobába, ahol egy idősebb hölgyet látott a díványon ülni. A hölgy be is mutatkozott neki — mint később kiderült, a valódi nevén —, úgyszintén a férfi is. Később aztán elköszönt tőlük.

A férj agilis nyomozása meghozta azt az eredményt, hogy sikerült egy másik tanút is találni, az építész egyik alkalmazottját, aki látta, hogy főnöke a bátyja feleségével együtt beosont a szállodába. És mindennek tetejében ott volt magának az építésznek a vallomása is. Egy szóval sem tagadta a viszonyt. Kijelentette, hogy már tíz esztendővel ezelőtt is nagy szerelem volt a bátyja felesége és közöttük, de a viszonyt nyolc esztendő múltán,

csak tavaly újították fel. Az asszonynak sok panasza is volt a férjére, mindig panaszkodott rá ő előtte. Elmondta, hogy a tanító éjszákra kinaradozik, de leginkább nehézményezte, hogy férje kuglizni és dalárdába járt. Sőt azt is panaszkolta az asszony, hogy férje szaladgál a nők után is.

Válókeresetében többek között ezt adta elő a férj:

„A feleségem állandóan elhanyagolta a háztartást és egyáltalán nem törődött a családdal, nem érdekelték a gyermekek. Gyakran elutazott, otthagytam a gyerekekkel s nem akart főzni nekünk, nem akarta gondozni a kislányokat. Én tulajdonképpen amiatt hagytam el, mert azzal fenyegetett, hogy levágja a nyakam, ha nem távozom el a lakásból!”

Házasságot bont a törvényszék, de a tábla bizonyítás kiegészítést rendel el

Az asszony tagadása hiábavaló volt. A törvényszék kétségtelenül megállapította bűnösségét s helyt adott a férj keresetének, amit dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd útján terjesztett be és a házasságot az asszony hibájából felbontotta.

Az asszony fellebbezést jelentett be az ítélet ellen s így került az érdekes válópör ügye az ítélőtábla elé.

A férj beadványának volt egy része, amely kiterjeszkedett arra, hogy a felesége — aki Amerikából — ott is viszonyt folytatott valakivel. A tanítóné a táblához benyújtott fellebbezésében kijelenti, hogy ezt annál inkább tagadja, mert a férje sem tudta bizonyítani.

Egy temető — halottak nélkül...

A SZÜDÉTANÉMETEK HEGYES-VÖLGYES BIRODALMÁBAN, LEGENDÁKKAL ÉS ERDŐKEL KOSZORUZOTT DOMBOK OLDALÁN VAN EGY CSÖNDES TEMETŐ. FEKETE GRANIT-SZIKLÁK LAPOS OLDALÁN SIRFELIRATOK HIRÜL ADJAK A NEVEIT AZOKNAK, AKIK ELESTEK, VAGY MEGHALTAK VOLHINIÁBAN, A DOBERDÓN, VAGY VALAHOL SABÁC KÖRNYÉKÉN. DE A SIRFELIRATOK ALATT NINCSENEK KÖPORSÓK.

Marienbad, 1934. június közepén.

Fehér virágú akácfaikkal, vagy széles levelű gesztenye őrzéssel szegélyezett kicsiny falvak piacsterén bronzból öntött és márványból faragott szobrok hirdetik emlékét a névtelen hősöknek. Az ismeretlen katonáknak, akiket gránátok robbanása és srappellek süvítése közben földelték el lövészárkok mellett. Ma sem tudjuk: hol ejtenek erejük könnyét, melyik asszony öltöztet éretük fekete tébe... Véres ütközések évforduló napján, halottak ünnepén koszorút helyeznek fehér virágokból a néma szobrokra...

Kicsiny templomok, díszes székes-egyházak, városok, falvak, ipartes ületek és egyletek tanácskozó termei előtt aranyos betűk sorakoztatnak fel márványtáblákon neveket egymás alatt. Azok, akik egykoron a neveket viselték, ott estek el a harcok mezején. Nem maradt utánuk más, csak: ezek az aranyos betűk. A könnyek már régen elszáradtak...

Nagy városokban, véres csaták szomszédságában külön temetőjük van a hősöknek. Ott nyugszanak békes egyetértésben egymás mellett azok, akik a világhétség szörnyű napjaiban puskával, karddal, kézi gránátokkal, gyilkos gázokkal, halált okozó ágyúkkal egymás életére törtek. Az örök feláradás ünnepét már egymás mellett várják...

Trieszt és Görz között, ahol legnagyobb volt a halál aránya, Mussolini teremtette meg a háború hőseinek legimpozánsabb temetőjét.

Ridipugliát.

Negyvenezer hős, olasz és francia, magyar és osztrák, angol és cseh, szerb, horvát, szlovén és cernagórc, lengyel és román, német és bolgár, török és néger nyugszanak itt. Képvisele van ebben a temetőben az egész világ. És a sírok fölött nincse-

nek nevek a fejfékon...

A redipugliai temető egyedülálló a maga nemében.

Akárcsak az a temető, amire itt akad, am, a szüdet németek legendákkal körülcsókolt zöld erdővel borított hegyeinek egyikén.

A háborúnak ebben a temetőjében csak sírkövek vannak, de itt nincsen egyetlen halott...

Széles sétány a hegyoldalon, Marienbadban.

Fölvezet az álma-ra.

Hegyi patakok rohannak a fatörzsekből összetákolat keskeny hidak alatt. Ha almas sziklák tövében ibolya nyílik. Széles levele van a páfránynak, aminek gyökerét a patak öntözi.

Ezen az uton sétált egykoron Göthe.

És itt álmodott muzsikált Wagner Richard.

Itt kereste a gyógyulását Kossuth Ferenc.

Ezenkilencszáztizennégy júniusában, két hónappal a világhétség előtt ezen az erdei uton sétáltak azok, akiknek nevei összeforrattak a háborúval. A fehérszakállú, mindig komoly Pasics. Lloyd George itt sétált Clemenceauval, még az orosz Izvolszkijjal. A madarak énekét itt hallgatta Bratianu. Itt látták a német hadvezetőség fejeit. Moltkét, aki Marienbadban tárgyalta éjszakának idején Hötendorfi Konráddal. Erre sétáltak Aerenthal és Berchtold... A török nagyvezér: Hakki basa... Az ő emléket csak a kurlista hírdeti.

Megsárgult oldalak, fekete kötésben üveges vitrin fekete polcain... Ezen az uton van a hősök temetője.

Egy temető — halottak nélkül. Termésköböl épített kapu vezet a

temetőbe.

A közepén t ermésköböl, fekete gráni ból keresztet építtek. Egyszerű keresztet, minden cífráság nélkül...

És a fekete keresztől jobbra, meg balra, fölfelé és lefelé fekete sziklák hevernek. Évezredek óta. Amikor ezek a hegyek még lángot okádtak és izzó láva tör: elő a hegyek öléből, akkor zuhantak alá a sziklák a hegyek oldalára. Halalmas darabok. Feketéék, mint a halál.

... Ezek a sziklák a sírkövek itt...

Mindegyiken van egy tábla. Öntött vasból És a táblákon nevek. A nevek alatt két évszám. Az egyik azt mondja meg nekünk, amikor boldogan újságolták a szomszédok Marienbadban, vagy Frau Hammer-schlagnak, vagy Frau Müllernek fia született. Ebben az évben írták be az újszülöt nevét a matrikulába. Ez a szám adja hírül, amikor egy asszony anyja lett. A másik: ekkor rohantak egymásra a népek. És az évszámok alatt nincsen csak egy szó. Annyi: „Oroszország”, „Volhinia”, „Galicia”, „Isonso”, „Doberdo”, „Marme”, „Kriegsspital”, „Monitor”, „Lüttich”, „Prsemysl”, „Uzsok”, meg annyi sok stációja annak a kornak, amely akkor kezdődött el, amikor Molke és Hölzendorff Konrád tanácskozára ültek össze Marienbadban...

És a nevek alatt olvasom a csapat-estek számait is.

... Ahány marienbadi katona elesett, vagy meghalt a harcúterén, a legelőbbnek talán nincsen is koporsója, de a nevének fekete vastáblán itt olvasható, a zöld erdővel koszorúzott marienbadi hegy oldalán.

Az egyik a tiroli Kaiserjégerek között harcolt, a másik a nyíregyházi huszárokkal, a harmadik a szegedi negyvenhatosokkal, van, aki debreceni ezreddel ment el a Doberdóra, hogy na jöjjön vissza több Egerlandba, ahol Rubezahl meséi tovább élnek. Volt, aki a „Viribus Unitis” esett el és a tenger fenekén találta meg sírját. Akadt olyan is, akivel égő repülőgép zuhant le az orosz mocsárok közé. És olyanok, akik Szibériában várják a világ végét...

... Halottak napján mécsesek gyúlnak ki ebben a temetőben.

Koszorúk kerülnek a sírokra, fekete szalagokkal.

Lelkészek imádkoznak a kökereszt mellett, térdek reszketnek meg a sok ezer esztendő gránit-sziklák oldalán, keszkenők kerülnek elő a zsebekből, hogy letöröljék a szemek könnyeit.

Akinek gyereke, apja, testvére, ura, vagy mátkája elesett északon, délen, nyugaton, vagy keleten, az eljön ide, imádkozni és emlékezni... És úgy érzi, mintha az, akit szeretett, ott pihenne a sziklák alatt, ahol nincsen egyetlen koporsó...

PAÁL JÓB.

HÁZASSÁGI AJÁNLAT

A pesti társaságnak van egy kedves és szép hölgytagja, aki arról nevezetes, hogy nemrégén vált el az ötödik férjétől. Lehet, hogy talán ezért van ilyen nagy szerencséje a férfiaknál, mert alig, hogy kimondták a választ, megjelent nála az ismert író és megkérte a kezét.

— Nagyon sajnálom, — felelt a szép asszony — de egy kicsit elkésett. Nem mehetek magához, mert már kiválasztottam a jövődöbelimet. Januárban lesz az esküvőnk...

Az író elszomorodott, egy kicsit gondolkodott, aztán így szólt:

— Addig talán hozzám jöhetne...

Írja: H. FARKAS ILONA.

ÖZVEGY LÁNYOK

Már régen így nevezem őket. Nem özvegy menyasszonyok, mert vőlegényük soha nem volt. kétszobás lakásról, karikagyűrűről nem terveztek karanfogásos, szép, esti sétán a Nagyerdő felé egybevágó léptekkel a fiú jobb oldalán. A régi, mosolyogni való, egyszerű gyakorlat szerint, ahogy anyjuk és nagyanyjuk tette.

Es nem özvegy asszonyok, mert az anyakönyvvezető előtt soha nem álltak és napjaink eme nő és család védelmi intézményét csak onnan ismerik, ha véletlen útjuk el visz előtte. Ilyenkor társnőjükhöz cinikus megjegyzés: hullának el, az elmaradhatatlan gyilkos megjegyzést, ami ügyesen leplezi, a ki nem mondott kívánságot.

Mi legyen velük, ezzel a rengeteg reménytelen fiatal teremtéssel, akik polgári urileány gyűjtőnév alatt szaladgálnak a Piac utcán, táncolnak az ótórái teákon, csókolóznak a strandkabin mögött, a tennispályán és a lépcsőházban?

És mi legyen velük, modern kukikkal, akiket, mint dolgozó nőket ismerünk, irógépek mellett, orvosi rendelőben, laboratóriumokban, kasszákban és üzleti asztaloknál? Öntudatosra verklizett lelkiismerettel, édes, okos lányok, a keservesen megkeresett pár pengőjükkel az otthoni lakbérhez segítenek, a filléres eleganciájukat maguk vásárolják, gond, ha a cipőjük sarka elkopik és kultúrájuk heti húsz fillért igényel, ennyibe kerül a legújabb kötet kölcsöndíja.

A mai világban a lányoknak, szerelmileg, nem tulságosan jól megy. Ha a férfi lelkileg készen is lenne házasságra, a gazdasági helyzete, bizonytalan állása, körülményei, talán éppen a saját családja, — amelyet segít, — nem engedheti a házasság luxusát. A fiúk jó pajtások, sportbarátok, táncpárnerék, ahogyan valaha mondták udvarlói csupán a lányoknak, de férfik leginkább ese ben lesznek.

A feminista eszmék, az ugynevezett női felszabadulás, a nők latszólagos önállóságát elősegítette, de a házassági statisztikák alacsony számát nem emelte magasra.

A mai, mindenképpen viszás viszonyokra jellemző és sajnos, majdnem reménytelenül megoldhatatlan problémaként mered szembe velünk a kérdés, mi történik ezzel a rengeteg lánnyal, akik férjet nem találak maguknak?

Akik nem mehetek férjhez, bár üdék, fia alok és etszetősek. Polgári családok félve nevelik lányait, akiknek sem a keresete, sem családjuk vagyoni helyzete nem tudja előteremteni a fiatal házások számára a szükséges lakást, a butorokot, a havi apanaszt, vagy a hozományt.

Mi történik ezzel a sok egészséges fiatal nővel, akik a családi otthon szűk, négy fala között élnek a régi kislány életüket, a sóhajtozó mama, és keservesen összeroncsolt homlokú apa társaságában? Összeomló szívvel olvasák eleinte az iskola ársnőik házassági híreit, aztán ijedt ürességgel látják a barátai kis gyermekeit nagyranőni. Ők még üdék, csinosak, kislányosak maradtak. Felkapott jelszavak és modern elvek biztonságos pajzsa mögött, kifelé cinikus és öngunnyal próbálják meneni maguk előtt, a mama, a barátnők és az ismerősök előtt az

életüket — a sóhajos éjszakáikat, a hosszú olvasástól pirosra gyulladt szemüket. Felöltött kislányok, kielégílen vágyakkal az élet után. A saját hibájukon kívül esnek túl a körön, amelyen belül a biblia ősi és egyszerű törvénye szerint a nő egyedüli igazi hivaása, hogy feleség és anya legyen.

Az élet megtagadta tőlük ezt a legegyszerűbb és legigazibb megoldást s mi, akikhez sok fiatal lány intézte ezt a kérdést, hogy mi legyen velük, hogy őszinték legyünk, zavartan állunk a kérdés előtt.

A munka, mint életcél, komoly és gyönyörű. De ezt így keményen és szigorúan ennek a sok fiatal vágyakozó egészséges lánynak hiábavaló ajánlani. Kevés közöttük az, aki munkájában igazi örömet, életcél, hivatást, sőt elhívottságot lát. Legtöbbje pénzkereső munkáját csupán pillanynyi segítségnek és átmenetnek tartja a férjhezmenésig. A munka csupán eszköz és kénytelenség legtöbbször és ezen túl reszketve vágyódnak az élet szebb narkózisai után. A ködös vágyak között a legszébb és a legragyogóbb számukra, a szerelem. A szerelem, ami egy igazi férfi képében jöjjön el hozzájuk, aki bevált és megvalósít minden álmot, amit az élethez fűztek és aki felmenti pénzkereső munkájukól.

Régi európai betegség, hogy az itteni férfi, ellentétben például az amerikaiival, — a nőt alacsonyrendűnek tartotta és tartja még ma is önmagánál. És ugyanígy az európai nő valami furcsa, öntudatlan, szinte mazochis a alázzal alkalmazkodik ehhez.

Mondjuk meg őszintén: az európai lány szalad a fiú után, boldog, ha az szóba áll vele, lehetetlen módokon próbálja megtartani magának, hozzáköti és megunja magát és ezt mind azért, mert élete legkényelmesebb megoldásának azt tartja, ha férjhez mehet.

A fiú viszon, vagy gyávaságból, vagy: mert körülményei tényleg nem engedik meg, hogy házasodjék, nem házasodik. A lány viselkedését szerelmi bizonyítéknak tartja és viszonzásul szerelmét, de nem a házasságot ajánlja fel a lánynak, akit ezzel ijesztő probléma és lelki válság elé állít.

Az amerikai lánynak még ma is, a gazdaságilag leromlott Amerikában könnyebb a helyzete, mert könnyebben keres pénzt, fűgbe letebb, többet sportol, egészségesebben él és egészségesebben szórakozik. Mentális dertus, világos, ellentétben a mi lenyomott, pesszimista és elkeseredett lelkű lányainkkal.

Az amerikai lány nem alárendelt, de a férfi egyenrangú társa. „Kegyetlen megengedi”, hogy kiserjék, táncra kéri, sportoljanak, foglalkozzanak vele. Az amerikai lány okosan büszke és akármennyire hihetetlenül is hangzik: tartózkodó.

Tudatában van az értékének, (bár semmi körülmények közt nem különb az európai nőnél) de hosszú évtizedeken keresztül belenevelte az amerikai férfi tudatába ez.

Látszólag anokronizmus, ha a mai lányoknak, akik a flört és hódítás technikáját kitünően tudják, mégis azt ajánljuk, hogy tartózkodóak és okosan gögősek legyenek. A régi-módián elérhetően nő, akit csupán házasság szerelmében lehet elérni, a

Mérték után készítek,

a megrendelő választása szerinti anyagból, a legszebb kivitelben, a legmodernebb géptechnikával

MINDENFELE KÖTÖTTRUHAT,

u. m. kosztümöt, sportruhát, fürdődresszt, pizsamát, szvetttert, gyermekruhát, sálát s b-t.

KALMÁN JÁNOS NÉ,

Ferenc József (Piac) u. 43. sz. I-ső emelet, 2. sz. Svetits palota.

férfi örök ideálja marad!

És annál inkább ez marad az örök ideál, mennél ritkább, mennél kevesebb az ilyen nő és mennél rikitőbb, meztelenebb lesz ennek a kornak az erkölcsi divatja és mennél szemérmetlenebb az ugynevezett szerelmi varázs, ami a mai nőből a férfi felé árad.

Összeírják

a szellemi munkanélkülieket

Tudvalevően a legutóbb tartott értekezleten a polgármester elrendelte, hogy a szellemi munkanélkülieket írják össze, hogy a hatóság tisztá képet nyerjen arról, kikről kell gondoskodnia. Most dr. Vass Károly tb. főjegyző az összeírást meg is kezdte s ezzel kapcsolatban a következő felhívást bocsátotta ki:

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

10824—1934. ált. sz.

HIRDETME NY

A szellemi munkanélküliek elhelyezése érdekében a város polgármestere a Debrecenben lakó szellemi munkanélküliek nyilvántartásba vételét rendelte el.

Ebből a célból felhívtnak mindazok a szellemi munkanélküliek, akik 1932. évi július óta Debrecenben laknak, hogy nyilvántartásba vételük végett e hó 30-ig a városi elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth u. 20. sz.) földszint 34. számú hivatalos helyiségben a hivatalos órák alatt jelentkezzenek.

Szellemi munkanélkülieknek tekintendők az állástalan diplomások, érettségizettek és négy középiskolát végzettek közül azok, akik igazolni tudják, hogy képesítésük megszerzése óta tényleg szellemi pályán működtek; akik letették az érettségi vizsgálatot, de tanulmányukat nem folytathatták és elhelyezkedni még nem tudtak, szintén szellemi munkanélkülieknek tekintendők.

Minden jelentkező köteles, a jelentkezés alkalmával bemutatni az iskolai végzettségét igazoló bizonyítványt, vagy oklevelet, ezenkívül mindazoktól a munkaadóktól, akiknél alkalmazva volt, alkalmazásuk minőségét és időtartamát feltüntető munkaadói igazolványt.

Igazolják egyben a jelentkezést az is, hogy 1932. évi július hó 1. óta állandóan Debrecenben laknak.

Debrecen, 1934. június hó 20-án.

A városi elsőfokú közig. hatóság.

Kedveli Ön ezt az ujságot?

Barátja Ön ennek a lapnak ?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Vasárnapi terefere

AZ ÉN MENAZSÉRIÁM

Világéletemben arra vágytam, hogy ha egyszer elérem a családfői rangot, legyen legalább egy háziállatom. Mint minden városi ember, a sívár körengeteg rabja, nosztalgiasan vágyakozom az állatok után. Szenvedelmesen szeretem a lovakat, rajongok a kutyákért, szimpatizálok a kanárikkal, szerfölött kedvelem az aranyhalakat, sőt még a macskát is eltűrném, pedig igazán veszedelmesen hasonlít jellemvonásában a hölgytársadalomra. Ha elemezni próbálnám az állatok iránti vágyódást, hamarosan rájőnnék arra, hogy az állat az igazi összekötőkapocs a városi polgár és a Természet között; társunk a rab-ságban s a hajdani szabadságra emlékeztet.

Hiába, nem adatott meg nekem, hogy kanári fütyüljön aranyozott kalitkában otthon az íróasztalom felett. Pedig tavaly felröppenttem egy célzást:

— Kéz alatt kaphatnék egy harzi kanarit háromötvenért. Szebben trillázik, mint Galli Curci...

Az úrnő, kihez szóltam s ki törvényesen is szívem királynője, röviden leintett:

— Addig örüljön, amíg a saját gyermekét etetheti... Mindig az idegeneken jár az esze...
Láttam, hogy reménytelen az ügy.

Tavalyelőtt, egy nyári hajnalban, hozzámcsatlakozott az uccán egy drótszörű fokszí. Almaim netovábbja volt mindig egy ilyen eb. Csupa ész, csupa erő, csupa hűség. Jött utánam, akár egy kezes bárány.

Az úrnő félálomban fogadott:

— Hát ez mi?

— Mi? — kérdeztem vissza büszkén. Egy valóságos drótszörű! Megér vagy ötszáz pengőt. Önmagától jött. És milyen gyönyörű! Nézzé ezt a pazar szőrös, pofaszakállas ábrázatát. Hitemre, szebb, mint a milói Vénusz!

— Mars! — kiáltott az úrnő.

— Kinek szól ez, kérem? — kérdeztem indignálódva.

— Egyelőre csak a dögnek — mutatott az ajtó felé házám asszonya. Amerre hozta, arra vigye. Tönkretenné a lakást. Kutya csak kertbe való. Bolhás, ugat és rágcsál.

— De legalább ötszáz pengőt ér... — erősködtem.

— Igen? Akkor adja el és vegyen rajta egy kék-rókat, amit már évek óta ígér. Rögtön vigye és adja el. — Most hajnalban?

— Nem muszáj azonnal, ráér tüstént is — kedélyeskedett. Egy férfi nem képes felfogni, mennyi baj van egy ilyen jószággal. Maga csak a korzón sétálgatna vele, de nekem kellene gondozni. Nem vállalom és pontum!

— De édesem, hisz' drótszörű...

— No és? Nem érdekel. Nem vagyok drótostót. Agyó! Tegyük be kívülről az ajtót, kérem.

Az előszobában érzékenyen búszútam.

— Szervusz, öreg. Látható, igyekeztem. Hiába, no! Várj, kiveszek a jégszekeréből egy pár virslit. Nesze! Menj. Takarodj, drága kiskutyám...

Igy történt.

A télen egy befőttesüvegben három aranyhalat vittem haza.

Öklömnyi fiam, Andris, örömrivalgással üdvözölte őket. Nap-hosszat nézte, amint strandolnak. Egy szép napon döbbenetes látvány tárult elém. Benyitottam a gyerek-szobába s láttam csemetémet, aki kezében a körömvágóóllót csattogatva metélte a halakat. Szabályszerű laska lett a három ártatlan vizilakóból.

— Az árgyélusát! — mennydörögtem. Mit csinálsz, fickó!?

Andris mennybéli szelidséggel emelte rám szurokfekete szemét:

— Kerestem bennük a motort, ami hajtja a halacskákat.

Persze, a kísérlet eredménytelenül végződött. Andris máig sem tudja: hány lóerős egy aranyhal?

* * *

Háziállat mindamellett előfordul nálunk. Csirke, kacska, liba, nyuszi, borjú, tehén. Illedelmesek, nem csipognak, nem gágognak, nem makognak, nem bögnék. Zajongásra, rendetlenkedésre nincs alkalmuk, mert csak részletekben fordulnak elő s a részletek is főve vagy sültve kerülnek elém, mint gasztronómiai gyönyörök.

Már-már megbékéltem a sorssal, lefékeztem állapotbaráti indulataimat, ám kerek egy hónapja fordulat következett, váratlan szenzációs fordulat, égi ajándék.

Ebédutáni szünyökáláshoz készültem, ernyedten fúrtam fejemet a diványpárnák közé s egyszerre csak halk, különös zene zendült:

— Zzzzzzzü...

— Közeledett és távolodott, erősödött és gyengült, szopránból átsiklott az altba, altból a szopránba. Furcsa muzsika. Felültem. Talán Andris mókázik fehér ágyacsájában? Nem. A purdó pirosragyult arccal szendergett.

Lefeküdtem. Biztosan félálomban hallucináltam. Fél perc múlva hallom a tüütést.

— Zzzzzzzü...

Talpraugrom. Bár a Belzebúb vitte volna el az öreganyádat! Egy légy röppen az orrom előtt. Egy fekete legyekcske énekelt. Hogy tévedt ez a harmadik emeletre? Kinyitom az ablakot, párnával csapok odok utána. Sipirc! Felszállt a csillárra. No megállj csak! Az asztalra kapaszkodtam. Hess! A kályha peremére röppen! Előkeresem a sétatapot. Macerálni kezdem. Helyet-

foglalt a menyezeten. Farkaszemet nézünk. Meg se moccan. Ráuntam. Ott egyen meg a nyű. ahol vagy!... Lefeküdtem újból.

— Zzzzzzzü...

Hallgatom. Bánom is én. Kis nyálás légy. Ha pofonvágom, felfordul. Zümmögj a gebbedésig!... De ha az orromra szállsz, akkor...

A mérgeledésből beveztem az álomba. Mire felébredtem, a falvédőn ült, két első lábával komikusán dörzsölte a nyakát. Valószínűleg röhögött.

Andris ágyának rácsába kapaszkodva állt és figyelt.

— Mi az a kis fekete, apuka?

— Egy légy.

— Hogy hívják?

Nehéz kérdés. Egy gyermek pszichológus orvos könyvében olvastam a multkorában, hogy a kicsinyek érdeklődését mindig ki kell elégiteni. Rendben van, kielégitem.

— Samu.

— De milyen Samu?

— Nem tudom. A papáját még nem ismerem. Ha jön, majd bemutatkozok.

Ebben megegyeztünk.

* * *

Samu nálunkmaradt. Semmi baj nincs vele. Soha jobban nevelt, illedelmesebb léggel nem találkoztam ebben az életben. Étkezéseknél pontosan megjelenik, tálatól, tányéroktól, evőeszközöktől távolmarad. Megvárja, míg egy papirdarabra szerviozzuk a menüt, le tesszük az asztal alá. Egy falaton órákhosszat lakmározik. A túlzsiros ételt otthagyja, gyenge a gyomra, sava lehet, viszont utálja a szóda-bikarbónát. Éjszaka Andris automobiljának karosszériájába vonul vissza, kényelmesen elterpeszkedik a pléh ülésen, néhányat ásit s máris alszik. Horkolni még nem hallottuk, a fogait sem csikorgatja. Hajnal-tájt, mire hazaérek a robotból, az első neszre elemrepül az előszobába, üdvrivalgó zümmögéssel kísért az ágyamig, fülem körül néhány altatódalt dúdol, aztán visszarepül a játékautóba. Szobatiszta. Nem vét a közegészségügyi szabályok ellen s ha úgy érzi, hogy a természet törvényei rabulejtik, kirepül néhány percre a kémény felé. Szereti a gyereket, Andris nagy kergetőzéseket rendeznek s jellemző tapintatára, hogy ilyenkor alacsonyán száll, nehogy a lurkó utána másszon s leeshessen. Nemrégiben meglestük, amint az erkély rácsán a lehető leghevesebben udvarolt egy légykisasszonynak.

— Látja, — mondtam a feleségemnek — milyen korrekt lovag ez a Samu. Itt randevuzik az erkélyen. A multkor figyelmeztettem, hogy a lakásunk nem sturmfrei és ő nem

is hoz vendéget az ajtókon belül. Kevés ilyen jóérzésű albérlo van Debrecenben.

Szurdán történt, szokásos ebédutáni heverésemhez készülődtem, vártam a kiadós zümmögést. Csend, süket csendesség. Próbáltam, nem ment, nem jött álom a szememre. Hetek óta rászoktam az altatódalra. Szorongás fogott el. Teremtöm, mennyi vész leskelődhet egy szegény kis légyre: mézgás-papír, flytox, pókháló. Csak nem történt valami baja?

— Samu! — kiáltottam. Samuci! Samukám!

Nagyon messziről kétségbeesett, lázadó zümmögés szűrődött felém. Rohanok az ebédlöbe. Mint a nyíl, úgy repül a vállamra. Kint felejtetem szórakozottságból. Rémes.

— Ne félj, nem fordul elő többé, — vigasztaltam. Most pedig énekelj.

Akár hiszik, akár nem, új dalt kreált. Azelőtt így zümmögött:

— Zzzzzzzü...

A friss szerzemény, amelyet örömszimfóniának neveztem el, így hangzott:

— Zzzzzzzüzzzzzzü...

Óh, ha Zerkovitz még így tudna!...

* * *

Samut nem lehet a korzón pórzon vezetni, Samu nem fütyül aranyos kalitkában, Samu nem dorombol a lóhom előtt. Samu csak egy egyszerű, szimpla légy, de mégis lelkes lény, okos, jóindulatú, kedves, hűséges és csupa muzsikalitás. Szegény kispolgár vagyok, rajongok az állatokért, de már leszámoltam azzal, hogy nekem sosem lesz elefantom, ponnilovam, foxim, citám, tengelicém. Viszont Samu is egy állat végeredményben, ő is az Isten teremtménye és igyekszik, hogy kedvünkben járjon, pirinyó lelkének légy-szépségeit felénk-tárja. Tudom, bolondos dolog ez a viszony, szokatlan, merő neveltség. Titkolom is, mintha szegény lenne, nem beszélek róla senkivel, tartok, hogy megszólnának érte, kikacagnának, restelkednem kellene miatta. Samu az én házi-titkom és épen ezért mély tisztelettel kérem önt, kedves olvasó-barátom, adja becsületszavát, hogy nem árulja el senki-nek esetemet Samuval, diszkréten kezeli ezt az ügyet, amelyet kizárólag önnek mondtam el most, így, négy szemközt, pszt, csendesén, pianissimo, mint barát a barátjának. Alászolgája.

FARKAS LAJOS

DEBRECENI HELYI VASUT.

2158/934. Ig/Km.

HIRDETMEY

Értesítjük a t. utazóközönséget, hogy a Bologna F. C. és a Bocskay F. C. közötti futballmérkőzésre való tekintettel, a Stadion könnyebb megközelítésének lehetővé tétele céljából, folyó hó 24-én délután 4 órától 8 óráig a Máv. pályaudvar—nagyerdei vonalon az összes kocsik közvetlenül a nagyerdei fürdőig (Stadionig) közlekednek s így ez alatt az idő alatt a Simonyi út és Vilmos császár körút sarkától az egyetemi klinikáig és vissza 5—6 percnként külön ingakocsi fog közlekedni, a Vilmos császár körútra a klinikák felé kimenő, vagy a Vilmos császár körútról a városba bejövő utasoknak tehát a Vilmos császár körút sarkán át kell szállaniuk.

Debrecen, 1934 június 21.

Az üzletigazgatóság.

Vásároljon hirdetőinknél.

SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTEKOK 1934.

„AZ EMBER TRAGÉDIAJA“

A SZEGEDI DÓM-TÉREN,

FÖRENDEZŐ: gróf BANFFY MIKLÓS.

ADAM: SOMLAY ARTHUR

LUCIFER: CSORTOS GYULA

EVA: TÓKÉS ANNA

Felejthetetlen élmény, izgalmasan művészi esemény.

500 szereplő, mozgalmas látványosság, páratlan fényhatások, költői hangképek.

Augusztus 4, 5, 6, 11, 12, 4, 15.

EPER...

Az út mentén fák: sötétzöld lombú, arnyas eperfák állnak. Lombjaik szinte összeérnek. Enyhe szél leng: az ágak terhesen bölöngatnek... Rajtuk gyümölcs: sok-sok millió parányi gyümölcs. — eper... Ezen a fán fehér, — azon fekete, — a harmadikon tündöszinű... És több, mint fele érett, — június vége — érett, édes eper...

— Eperfák az út mentén: felettök mozdulatlan végtelen égbolt, — kéklő bűza. A Nap ragyogó arca átizzik rajta...

— Egy közeli gyár gőzsipja hozszan, élesen kiált az égre... Dél van, — déli egy óra. Megyek hazatelé az úton. A fák alatt itt-ott gyermekek ácsorognak kisebb, nagyobb csoportban. Maszatos arcú kis lurkók hajladozva kapkodják fel a földről a hullott epersemeket. Lekuporodnak és eszegetnek: tüneményes gyorsasággal nyelnek el minden ehető szemét mozgékony maszatos, éhes szájuk... Amikor elfogy a java s csak túlérlett, szétloccsant szemek szomorkodnak a földön, tátogó szájjal lelkendeznek — mint éhes, pocos lecskék — a megakart ágak felé. Ott fent rövid-nadrágos fürge legénykék lakmároznak kevélyen. Darab ideig komiszkodnak: a legszebb, a legkövérebb szemeket csipik le a napsütötte ágak hegyéről, vigyorgó arccal nyugtogatják pillanatig a tantulusi kínokban vonagló kicsi szájuk felé, hogy aztán zsonglórnél ügyesebb mozdulattal tüntessék el torkuk leneketlen bélyén...

— De aztán mégis, mégis csak meg-

mozdulnak az ágak és zuhog, zuhog alá az áldás, — az eper maszatos gyerkőcök abrosztalan asztalára, 'a földre.

És ezek boldogan esámesogva esznek: ebédelnek.

— Mert olyan is van, sok van, aki itt ebédel: egyik kezében darab kenyér, a másiknak végtelen gyorsasággal és pontossággal célozgatja torkát... s az édes, zamatos szemek kivétel nélkül célba találnak. Közben egyet-egyét harap a kenyérből. S ha elfogy, — nem harap, ellenben most már két kézzel hadonász a szája előtt...

S azután...?

— Azután mikor már szépen kigömbölyödtek a kis pocakok, előke-rülnek az edények: fazekak, csuprok és köcsögök — mert azok is itt vannak, a fák tövében csoportosulva türelmesen vártak eddig a fűben — és most azokat kezdik teleszedni eperrel.

Mert vannak, otthon is vannak és várnak: várják az epret, — az éjelt.

— A lombok alatt megáll egy szekér: a kocsis felhág az ülésre, lehúzza a kihajló ágakat és szemecskél...

— Amott meg egy parányi nénit szolgál ki egy terebélyes, kicsiny fa... — Fehér kötényes hentes-legény ágaskodik amarrább...

— Nem egy fa hegyén szürke mündéros verébbad lakomázik, csipogva...

— És így tovább, végig az egész soron eszegetnek az út mentén... s a csöndesen bölöngató eperfák boldogan adják, tele marokkal szórják az édes epret...

— És fönt, a végtelen kéklő égről mosolyogva ragyog le az Isten fényes arca, — nézi: mennyien, mennyien esznek és boldog...

— Eper. Micsoda ize van ennek a kicsi szónak? Eper...

— írei, —

Gyűjtogatás miatt 3 évi fegyházra ítélték egy téglavetői fuvarost

Aki szalonناسútni hívta az oltásnál segédkező embereket

Eszenyi Imre téglavetői fuvaros állott szombaton a törvényszék Jeneytanácsa előtt gyűjtogatás büntetével vádolva. Ez év május 7-én ugyanis kigyulladt Horváth József téglavetői lakos udvarán az ott felhalmozott tüzelő és takarmány anyag és porig égett. A Horváth kára mintegy 300 pengőre tehető.

Eszenyi Imre a tüzkárosult szom-

szédságában lakik és vele régóta a lehető legrosszabb viszonyban van. — A két szomszéd évek óta veszekedik, verkedik, kölcsönösen jelentgeti egymást. A gyűjtogatás után a gyanu Eszenyire irányult, akit kihallgatása után azonnal le is tartóztattak.

A főtárgyaláson a vádlott tagadásával szemben számos tanu vallomása igazolta, hogy a tűz fellobbanása után

egy férfit láttak a tüztől elrohanni. Ez a férfi egy távolabb álló szekérhez futott és azon tért vissza. Benne Eszenyit ismerték fel a tanúk. Azt is számos tanu vallomása igazolta, hogy a vádlott a tüznél zajosan tiltakozott az oltás ellen és hívta az embereket szalonناسútni és melegedni.

A tanuvallomások, az ügyész vádbeszéde és a védő felszólalásának elhangzása után a törvényszék 3 évi fegyházbüntetésre ítélte Eszenyi Imrét gyűjtogatás büntetéeért.

Az ítélet ellen a védő felebbezést jelentett be, egyben kérte a vádlott szabaddá váló helyezését 100 pengő óvadékösszeg ellenében. A törvényszék 400 pengőben állapította meg az óvadékösszeget.

Debrecen m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala.

956/3—934. ghsz.

HIRDETMEY

A klinikai telepen naponként összegyűlő és körül-belül 250—300 litert kitevő moslék (kenyérhaj, burgonyahaj és csont is), valamint a Horthy Miklós kórházban naponként összegyűlő és körülbelül 15—20 litert kitevő moslék 1934 július hó 1-től 1935. június hó 30-ig terjedő időre folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Nagyerdő, felvételi épület) nyilvános szóbeli árverésen külön-külön el fog adatni.

Bánatpénz címen a klinikai moslékért 50.— pengő, a kórházi moslékért 10.— pengő helyezendő el a gazdasági hivatal pénztárában, aki a bánatpénzt az árverés megnyitására letenni elmulasztotta, azon az részt nem vehet. Részletes feltételek a gazdasági hivatalban tudhatók meg.

Debrecen, 1934. évi június hó 21-én.

Dr. Balogh Gyula s. k., gazdasági hivatali igazgató.

A körtegyémánt

Amerikai bűnügyi regény. Írta: RICHARD E. ENRIGHT, Vécsey Leo fordítása. Newyork volt rendőrfőnöke.

(18)

— Ördögö! Megkapod a részedet, ne félj. Mikor voltam én zsugori?

— Soha. De üzlet — üzlet! Akkor aztán rendelkezésedre áll a kocsim is, a házam is. Egyébként közünk legyen mondván, én is valami jó fogás előtt állok.

— Igen? Most azonban hozzuk rendbe ezt a dolgot, aztán beszéljünk csak másról.

A lépcsőn azt kérdezte dr. Pascal:

— Mi van hát ezzel a de ekívvel, akit ideküldtél? Bizonyos vagy benne, hogy nem Macarty?

— Bizonyos. Macartyval, azzal a kutyával én fu ottam versenyt, én küzdöttem életre-halálra a robogó vonat telején, — de hogy ez ki lehet, arról sejtelmem sincs.

— Jelvénye van és rendőrségi igazolványa, — mondta a doktor. — Macarty emberei közül való lesz. Mindenesetre megkapta a megáé, arról biztosíthatlak.

Isabel ajaja előtt állak. Csöndes és kihalt volt az emelet.

— Eredj be hozzá és beszélj vele, — mondta a doktor. — Én addig megnézem, magához tért-e már az a fickó?

De abban a pillanatban, mikor Rick ajtajának a kilincsére tette a kezét, éles csengőhang visszhangzott a házban.

A két férfi izgatottan néztek össze.

— Razzia lenne? — súgta a doktor. — Nem. Akkor nem csöngetnének, hanem betörnék az ajtó. Lemegek megnézem, ki az.

— A háztető ajtaja zárva van? — súgta vissza Cadmise.

— Nyitva tartjuk mindig. Maradj itt, míg kinyitom az ajtót s ha baj van, még lesz időm mindig menekülni. Cadmise a legfelső lépcsőről hallgatózott, hogyan ér le a második emeletről Pascal és nyitja ki az utcára vezető ajtót.

Tudta, hogy a kulcslyukon át már látta a jövevényt a doktor, sőt nem felejtette el azt sem, hogy Mike és Bimbó a hallban leskelődnek elbujatva, mint Pascal állandó tesőrei.

Cadmise most egy idegen hangot hallott, jól ismert mély hangot, aminek hallára megfagyott ereiben a vér.

De a doktor hangja megnyugtatta. Pascal lágyan, udvariasan felelt:

— Igaza van, Macarty úr! az embere valóban itt van. Jöjjen fel és vigye magával. Különbem minket is leleplezett.

XXI. FEJEZET.

A falak titka.

Macarty tudta, mit kockáztat, amikor az Akropolis klub kapuján becsöngetett és a fiatal embert, aki neki ajtó: nyitott, fölényesen szólította

meg. Ha nyugodtabb lett volna, bizonyára óvatosabban viselkedik, most csak egyre volt gondja: a jelvényét akarta visszaszerezni.

Látta a hallban rejtőzködő Mikét és Bimbót, de nem sokat törődött velük. Vesztere! Mert a következő pillanatban már földön feküdt, kezét hátrakötötték, száját kipeckelték.

Macarty érezte, hogy fölemelik és cipelni kezdik a lépcsőkön fölfelé. Igaz, hogy előbb fejbévágták és meg rugdalták egypárszor, úgy, hogy szinte csak ködön át hallotta dr. Pascal diadalmas hangját:

— Hej, Cadmise, de most az igazi Macarty került horogra!

Harsogó kacaj volt a válasz.

— Na, ettől sem kell többet fél-nünk!

Többet nem hallott Macarty, mert a következő pillanatban elvesztette eszméletét, éppen mikor egy kamrába berúgták és rázárták az ajtó.

Ezalatt Cadmise boldog megkönnyebbüléssel sietett Isabel szobájába. Szó nélkül feloldozta kötelekeit: és talpra állította. A lány, amikor megpillantotta, ijedtén felsikoltott.

A másik szobában megrándult erre a hangra Rick Hazard. Szegény Rick lázas koponyájában is egymást kergették a képek. Valamennyi közül kiragygott azonban Isabel arcocskája. És most, min ha hangot adnának gondolatainak, a lány drága nevét mondta valaki a szomszéd szobában.

— Isabel!

Hát ő is fogoly e borzalmak házában?...

Rick örülként rázta a bilincseit, amivel csak azt érte el, hogy leeseit a földre. Egészen jól hallotta a következő párbeszédet:

— Mit keresel itt, Cadmise?! Hogy merészelsz hozzám nyúlni?

A férfi brutálisan felelt:

— Fogd be a szádat! Nem bántalak. Ne ordí s, te liba! Hallgasd meg, mit akarok mondani.

A lány muzsikális hangja panaszos lett, Zokogott és a hang a fiatal embernek a szívébe markolt... Rick nem érte a szavakat, de tudta, hogy a szabadságáért eszedezik. Rettenetes gondolat volt a számára a szeretet: leányt ennek a gazembernek körmei közt tudni.

Cadmise most már nyugodtabb hangon beszélt. Isabel felelt neki. A falon átszűrődött hangokból azt vette ki Rick, hogy egyezkednek valami fölött.

Mit jelen'sen ez? Hiszen Isabel azt állította neki, hogy nem ismeri ezt az embert!

Szegény Rick fájós feje örülten kezdett kalapálni e kínos felfedezésre. Te! Isabel hazudott neki! Szemérmetlenül behálózta és kelepcebe csalta őt. Ismer'e Cadmiset és talán bűntársa is volt neki!

Rick sóhajtott. A borzasztó felfedezés úgy hatott rá, mint a villámcsapás. A szentnek gondolt leány tehát tolvajnak bűntársa! És a legborzasztóbb a dologban az, hogy mégsem tudja őt a szívéből kivetni!

Cadmise és Isabel kimentek a szobából s az ajtó előtt beszéltek tovább. Most minden szavuk behallatszott Rickhez.

— Nem, nem, nem! Nem leszek segítségdre!

— Meg kell tenned Isabel!

— Mért kellene? Add el a gyémántjaidat: kagad.

(Folytatjuk.)

A TIKÁV

Összefoglaló mérlege:

Érdeemes volt a kiállítást megrendezni és érdeemes ezt az intézményt továbbra is fentartani

A szerzett tapasztalatok alapján 1935-ben szeptemberben rendezik meg a kiállítást

Óriási propagandaértéke volt a vásárnak, amelyen a magyar nép kezefogott a magyar iparral

Immár két hete annak, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár bezárta kapuit. A kiállítás ideiglenes jellegű építményeit már lebontották, elraktározták a kiállítás oly eleven, színes, zajos területén most csend honol.

A munka azonban tovább folyik a kiállítás irodájában, ahol felszámolják a kiállítást anyagiakban, erkölcsiében és — készülődnek a következő kiállításra.

A kiállítás és árumintavásár kétségtelenül országos feltűnést, elismerést és sikert aratott. A legelőkelőbb ipari szaklapok a legnagyobb elragadtatással írtak róla s úgy a nagyipar, mint a kisipar sajtóorgánumai teljes egyhangúsággal állapították azt meg, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás mintaszerűen volt megrendezve s ez volt az első árumintavásár a vidéken, amelyik kimondottan erre a célra szánt területen és erre a célra épült kiállítási helyiségekben létesült.

Ez alkalommal visszaillesztés kívánunk vetni a kiállításra. Közel háromnegyed esztendő munkájára pillanthatunk vissza.

A kiállítás és vásár rendezését a kamara közgyűlése 1933 június hó 8-án egyhangúlag elhatározta. Merész elhatározás volt a kamarától a

legsúlyosabb gazdasági válság között egy kiállítás és árumintavásár rendezését

vállalni, azonban a magyar gazdasági életben rejlő erő és a szívós és ügyes rendezés a nehézségekkel sikerrel szállott szembe.

A kiállítás vezérkara

A kiállítás rendezését tulajdonképpen a kiállítás igazgatósága végezte, amelynek tagjai: *Sesztina Jenő* elnök, *Schwarz Vilmos* és *Zelinger Ede* alelnökök, *Serly Gusztáv* főpénztáros, dr. *Elek Dezso* jogtanácsos és a vásár vezérkara, ügyvezetősége, mely három tagból állott: elnöke volt: dr. *Radó Rezső* és a két vásárigazgató, *Vági István* ipartestületi elnök és dr. *Diczig Alajos* kamarai h. titkár. Az ügyvezetőség kezébe futott össze a vásár rendezésének minden szála s az igazgatóság számtalan ülésen igazán éjt-napot eggyé téve, a legkisebb szervezettel ütötte nyélbe a kiállítást.

A kiállítás helyeül

dr. *Vásáry István* polgármesterrel folytatott tárgyalások után a város törvényhatósági bizottsága a Nagyerdőn gyönyörű környezetben jelölt ki mintegy 17,000 négyzetméter területet kimondottan a kiállítás rendezésére, hogy ez a terület kiállítások rendezésére kell, hogy szolgáljon. Rendkívül nagyjelentőségű volt ez az elhatározás, mert vidéken először Debrecenben mondták

azt ki, hogy külön területet szánjanak kiállítások rendezésére. Az erre a célra szánt terület magával hozta azt is, hogy külön e célra épült helyiségeket kell építeni. A terület lehetővé tette a kiállítás egységes elhelyezését, ami igen nagy fontosságú, ha figyelembe vesszük azt, hogy

az eddigi kiállításoknak mindig az volt a baja, hogy azokat megosztottan egymástól távolabb fekvő helyeken kellett rendezni.

A város támogatása nem állott meg a terület átengedésénél, hanem a kiállítás területét ízléses drótkerítéssel vette körül s a területet bekapcsolta a közművekbe.

A rendezésre hárult a kiállítási építmények tető alá hozása. Két állandó csarnokot építettek s azonkívül 2100 négyzetméter alapterületű külső ideiglenes jellegű fedett területet. A rendezést különösen nehezítette az a körülmény, hogy állandóan törődni kellett a kiállítási építmények, csarnokok kellő időre való elkészülésével s az igazgatóságnak elhatározásainál mindig szem előtt kellett azt tartania, hogy a kiállítóknak a helyiségeket, különösen a csarnokokban, május hó 25-től kezdve feltétlenül rendelkezésére kellett bocsátania.

A kiállítók kétharmada debreceni és tiszántúli volt

Annak ellenére, hogy a tiszántúli kiállítást közvetlenül megelőzte a budapesti Nemzetközi Vásár és a szegedi ipari vásár, mégis a szervezés meghozta a maga eredményét, mert a vásárnak 450 kiállítója volt, akik között

debreceni iparos volt 139, debreceni kereskedő 68, debreceni közép és gyári vállalat 29, iparművész 5,

tiszántúli kisiparos 35, tiszántúli kereskedő 7, tiszántúli gyár 2, tiszántúli iparművész 2, budapesti iparos 21, budapesti kereskedő 31, budapesti gyár 29, budapesti iparművész 5, egyéb helyekről kiállító

40, baromi és galambkiállító 37, továbbá 7 kertész.

A kiállítóknak ez a tagozódása mutatja azt meg, hogy úgy a kézművesipar, mint a kereskedelem és a gyáripar a kiállításon igen jelentős mértékben vett részt s

alig volt a kézművesiparnak olyan ága, amelynek kitűnő készítményei a kiállításon nem jelentek meg.

A magyar gyáriparat a gyári vállalkozások egész sorának felvonulása képviselte s ebből a sorból kétségkívül ragyogó keretben emelkedett ki a magyar textilipar, továbbá a vas- és gépipar.

A vásár főcélja nem az eladás volt, hanem a propaganda

A kereskedelem kitűnően megérezte azt, hogy a kiállítást nemcsak abból a szempontból kell nézni, hogy mennyit lehet ott eladni, hanem ennél többszörösen nagyobb értéket nyújt a kiállítás propaganda értéke. Hiszen

a kiállításon 50,000 fizető látogató jelent meg és 50,000 ember előtt közvetlenül valógatott keretben mutatkozni óriási propagandát jelent.

A kiállítás és vásár ideje alatt nem volt ideális idő, többször eső zavarta meg a kiállítást és ezenkívül a Debreceni Hét programja kissé zsúfolt volt, úgy hogy a közönségnek nemcsak figyelmét, hanem a pénzét is erősen megosztotta. Ennek ellenére a kiállítást látogató fizető belépők száma kevés híján 50,000 volt, akik közül közel

8000 nem debreceni volt.

Igen jelentős szám ez, hogyha figyelembe vesszük azt, hogy

a nemzetközi tornászvilágtaláncsággal kapcsolatban beígért több ezer főnyi tornász látogatása elmaradt s a sportágban nélkülözni kellett a nagy tömegekre igen nagy vonzóerőt jelentő labdarúgó-sportot.

Természetes, hogy az idegenforgalmi vonzóerő tekintetében a Debreceni Hét minden attrakciója egymást szerencsésen kiegészítő együttesként jelentkezett és különösen az utolsó napokban a Bika előtt táborozó hatalmas autótábor, a rendkívül nagy autóforgalom mutatta leginkább, hogy idegenforgalmi szempontból mit jelentett a Debreceni Hét!

A vásár és kiállítás üzleti forgalma tekintetében voltak olyan szakmák, amelyek mint detailban árusítók, a legnagyobb mértékben megelégedettek voltak. Egyes szakmák, amelyek túl erőteljes képviselőkkel bírtak, az anyagi sikertelenség miatt panaszkodtak. Ennek ellenére csaknem valamennyien azaz a meggyőződéssel távoztak, hogy

ha ez az első kiállítás nem is hozta meg a várt anyagi eredményt, ilyen rendezés mellett, kedvező időben és jobb gazdasági viszonyok között az anyagi siker sem maradhat el.

A vásárlók közül erősen hiányoztak a Tiszántúli gazdái, akiket a nagy aszály miatt várható rossz termés tartott vissza a vásár látogatásától.

100 napos tengeri,

szudáni fű, muharmag, köles, bükköny, vetőmag legelősből
♦ ban beszerezhető ♦

Schäfer Testvéreknél

Bádógos ucca 2. szám.

SZÁZEZER PENGŐT KERESSET AZ ÉPÍTŐIPAR

Szociális szempontból a kiállítás kb. 100,000 pengőnek a legkülönbözőbb kiadásokra való felhasználását jelentette és 1934. év rettentő építőipari munkátlanságában a TIKÁV építkezése Debrecenben az első jelentősebb munkaalkalom volt. A TIKÁV alkalmazottak jelentős számával pedig, ha csak rövid időre is, közel

100 munkanélkülinek biztosított kenyeret.

A kiállítás propagandája egyben lehetővé tette a magyar nyomdaipar, sajtó és szaksajtó támogatását. A propaganda minden eszközét felhasználta a TIKÁV plakát, sajtó, rádió, posta útján. Bár a debreceni kamara kerületében mintegy 20 lap állandóan foglalkozott a kiállítással, a legközelebbi kiállításnál ezt a propagandát még erőteljesebben fokozni fogjuk.

JÖVŐRE SZEPTEMBERBEN RENDEZIK MEG A VÁSÁRT

A kiállítás rendezésével kapcsolatosan alkalom nyílt igen gazdag tapasztalatokat is szerezni. Ezeket a tapasztalatokat a legközelebbi kiállítás alkalmával felhasználják. A legközelebbi kiállítás 1935-ben, valószínűleg szeptember havában lesz. A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár ugyanis az első az országban, amelyet a kereskedelmi miniszter az új kiállítási törvény alapján engedélyezett, még pedig évenként visszatérő jelleggel.

A kiállítás közgazdasági hasznát több tényezőből tevődik össze. Meg volt a kiállításnak a maga oktató, erkölcsi, propagatív eredménye, az idegenforgalmi eredmény és az üzleti eredmény is, amelyek összetevődéséből az az eredmény szűrhető le, hogy

érdeemes volt a kiállítást megrendezni és érdeemes ezt az intézményt továbbra is fentartani.

A kiállítás és vásár igazgatósága számításainál rendkívül óvatosan irányozta elő úgy a bevételeket, mint a kiadásokat és ennek a körültekintő óvatosságnak eredménye az, hogy

a számítások beváltak s a kiállítás vezetősége a kötelezettségeknek a legpontosabban eleget tudott és tud tenni.

EMBEREK, NE GYÜLÖLKÖDJETEK, HANEM ALKOSSATOK!

A Honi Ipar Magyarország egyik legelőkelőbb ipari szaklapja, *Sugár Ottó*, a zseniális közgazdasági író tollával a következőket írja: „Es örülnék annak, hogy a Debreceni Vásár állandó lesz. Hogy minden esztendőben egyszer lángoló betűkkel fogja hirdetni: emberek, ne gyűlöljétek, hanem alkossatok. Ne húzódjatok egymástól, hanem fogjatok össze. Mert ime láthatjátok,

nincs külön főváros és külön vidék, nincs külön földművelés, kereskedelem és ipar, nincs külön gyáripar és kis-

ipar, hanem egybe kell forni valamennyinek, hogy zárt fronton vehessük fel a küzdelmet a külföldi öldöklő versenyre és a belföldi destruktív romboló népbolondítás ellen.

Azt mondja a debreceni siker: ne vágjátok túlságosan mélyen sarkantyúkat az iparba, mert magatokat sebzitek meg. Thiers szerint a termelést nem kell tevékenységre izgatni, csak a munka akadályait kell előle elhárítani. A magyar ipar Debrecenben megmutatta, hogy ezer akadály közepette is mire képes. Itt még mire menne, ha nem barátgarasként dobnátok oda neki a megbecsülés filléreit, hogy vele álltok vagy buktok, csak vele együtt mehettek a magyar jövő felé. Debrecenben a magyar nép és a magyar nagyipar kezét fogott egymással! Még pedig nem az a nép, amely Mussolini szerint a nemzetnek értelmileg számba nem jövő, selejtes része, hanem az, amely a nemzet szellemi ereje, gerince, nemes öntudatának leghívebb kifejezője. — Debrecen locuta, causa finita.

Rádgondolok: kedves.

Na, itt az ezerarcú város
kellős közepén
rádgondolok: kedves!

Belebeszélek a magányodba.
Belekacagok a selymes csendbe,
amely körülvesz.
Csillagcipellőt húzok és úgy
lopakodom be az éjszakádba.
Meglesem a gondolatodat is,
barna hajadban megsétáltatom ujjaimat

Akárhová mégy, megtalálalak;
erdők sűrűjén hatolok,
vizek mélységén kutatok
utánad.

És ma roppant szerencsés vagyok,
akárhová bujssz, rádtalálok.
Elindulok a gondolat szárnyán
és az erdő eligazit, a virág elvezérel
hozzád!

Ma tündés vagyok: mindentéleken
föndörködöm,
furlangos dolgokat eszelek ki,
hogy meglepessellek.
S piros hajnal-szandálban
együtt sétálunk majd a Végtelenbe.

Ez az éjjel dus lesz számomra!
Mert ma lellek, akárhol vagy,
megtalálalak és csodálkozó szemem
nyit rád a szívem...

Vigyázz! készülj a nagy találkozásra.
Nem szeretném, ha csalódnánk
egymásban...
... Csitt! — Most indulok! —

OLAH ZOLTAN JÓZSEF

KARÁCSONYI UTAZÁS ELŐTT

Az egyik pesti klubban lestük el az alábbi párbeszédet:

— Szeretnék elutazni a Semmeringre, egy kis téli sportra. Te ismered vagy azon a helyen... Nem ajánlanál egy hotelt?

— Elhatároztam, hogy a jövőben soha senkinek nem ajánlok hotelt. A nyáron ajánlottam egyik legjobb barátomnak egy párisi szállót, oda is költözött, pár nap múlva aztán kaptam egy levelet tele gombaságokkal...

— A barátodtól?

— Nem, a hoteltulajdonostól...

ABBAZIA PALACE HOTEL BELLEVUE

Közvetlenül a tengerparton a strandfürdő átellenében. — Leszállított pensió árak. Hosszabb tartózkodásnál és családoknál kedvezmény. — Teljes pensió összes mellékköltségekkel már napi 11 pengőtől. — Pengőbefizetés. — Felvilágosítás és szobarendelés Budapesten, az állandó irodában, Carlton szálló. (Telefon 889-70.)

Egy boltiszolga és két ügynök évek óta lopkodta a vásznat s a „hasznot” rendesen könyvelte

Legutóbbi számunkban közöltük, hogy Bernfeld Sámuel Piac uccai üzletét fosztogatták és a rendőrségi nyomozás során több őrizetbevétel történt. A rendőrség három embert vett őrizetbe, Grünwald Mihályt, a Bernfeld-cég szolgáját, valamint Róth Lajos és Popper Andor ügynököket. Még pénteken délután kihallgatták őket, de valamennyien tagadtak. Szombaton délelőtt azonban olyan megdönthetetlen adatokat produkált ellenük a detektívek nyomozása, hogy mindhármán beismerő vallomást tettek. Elmondották, hogy összesen tizenöt alkalommal károsították meg a céget.

A lopásokat rendkívül érdekes módon követték el. Grünwald, a boltiszolga az üres ládákat a pincébe rak-

tározta el. Mielőtt azonban a ládákat levitte a pincébe, észrevétlenül mindig beleszempészett egy-egy vég vásznat. A ládákat aztán napok múlva Róth Lajossal együtt felfeszítették, a vásznat kivették és átadták Poppernek, aki az árukat részben a zálogházban, részben pedig kereskedőknél értékesítette. Valomásuk szerint három év óta követték el sorozatosan ezeket a lopásokat, de a kár legfeljebb ezer pengő.

Érdekes, hogy a lopott árukról könyvet is vezettek és a „hasznot” is bejegyezték. A rendőrségben tovább folyik az ügyben a nyomozás, mert az a feltevés látszik valószínűnek, hogy a kár több ezer pengő. Abban az irányban is nyomoznak, hogy voltak-e orgazdái a három tolvajnak.

Hiányzó és összevont tanszékek a debreceni egyetemen.

Emlékeztet az a bonyodalom, amely a múlt év őszén támadt a jubiláris budapesti Lenhosszék professzornak egy elfelejtett nyilatkozata körül. Lenhosszék professzor ugyanis nem rossz szándékulag, de nem teljes ismeretében a tényeknek az Est munka ársának adott jubiláris hírlapi beszélgetés alkalmával a kor színvonalát és igényeit fel nem érőnek bélyegezte a debreceni egyetem orvosi fakultását, amely csak nagyon hézagpótlóan tud megfelelni a modern orvosnevelés elméleti és gyakorlati föltételeinek. Lenhosszék professzort nyilván a még beöltetlen vagy összevont tanszékek rendkívüli száma készítette elcsitett nyilatkozatára, ebből vonta le egyéni lesújtó következtetését.

Az érdemi választ annak idején megadta az egyetemi tanács, amely rendkívüli közgyűlés keretében nyilatkozott Lenhosszék professzor nyilatkozatával és sajtó útján is interpreáltatta a választ, miszerint a debreceni egyetem orvosi fakultása korszerűen megfelel úgy a modern orvosnevelés igényeinek, mint az orvostudomány gyakorlati és elméleti követelményeinek. Elismerte, hogy vannak az orvosi fakultáson összevont tanszékek, sőt betöltetlen, illetőleg helyet esilég betöltött tanszékek is vannak, azonban ez a tény nem jelentti azt, hogy mintha az összevont tanszékek professzorai vagy a hiányzó tanszékek helyettes tanárai nem felelnének meg a kor színvonalának és hogy az orvosi fakultás tudományos színvonala valamit is veszített volna az összevonások révén. Az összevonásoknak kizárólagos oka: nemzetgazdasági jellegű és az össze-

vont tanszékek előadó tanárai kiválasztása sokkal behatóbb megfontolás és kiválasztás eredménye volt, semhogy a fakultás valamelyik tanszékét nem kellő megalapozottsággal rendelkező tanár töltötte be. Tény, hogy a tanszékek összevonása éppen nem a legideálisabb állapotról tanuskodik, viszont akkor, amikor ezt az állapotot országos felső hivatalos körök nemzetgazdasági takarékossgal okolják meg, akkor nem bírálhat, hanem éppen dicséret illeti azokat a nyilvános tanárokat, akik a fölülről kényszerített helyzetben is a kelletnél nagyobb munka végzését is vállallják, csakhogy a hiányzó tanszékek következtében a fakultás semminemű szellemi és erkölcsi kárt sem kívülről, sem belülről ne szenvedjen. Tény, hogy az összevonásból sem erkölcsi, sem szellemi kár nem háramlik sem az orvosi fakultás hírnevére, sem a kikerülő fiatal orvosnemzedék hátrányára, annál inkább hősi munkát kell végezni azoknak a professzoroknak, akiknek a kényszerűség következtében több tanszék ellátását is vállalniuk kell, ami bizony hősies intellektuális munka.

Azóta olyan rosszmájú hírek is kezdenek elterjedni, mintha a kultúr-kormányzat részéről tendenciózus antipro estáns szándék lenne Debrecen ellen a hiányzó tanszéknek betöltetlenül hagyása, amennyiben a teológiai fakultáson is 2 tanszék: a dogmatikai (Lencz Géza halála óta) és a belmissziói (Kiss Ferenc dr. nyugalombavonulása óta) betöltetlenül vár esetleges gazdájára. Az egyik tanszéköt Csánki Benjámint a vallás-erkölcs tan, a másikat Csíkessz Sándor dr. a homiletika pro-

fesszora helyettesíti. Ez a beállítás azonban felelősen és rosszindékú; a betöltetlenységnek kizárólagos takarékosági jellege van. Különben is mind a négy egyetemen elég nagy számmal találhatók be nem töltött, illetőleg összevont tanszékek. Hasonló vádakkal tehát külön-külön mind a négy egyetem illethető a kultúrkormányzatot. Egy bizonyos: ha a betöltetleniség mögött nemzetgazdasági jellegű takarékosági szempontok állnak: sokkal alkalmasabban lehetne vezetni a takarékosági politikát pl. a vármegyei közigazgatási adminisztrációk összevonásának, mint a magyar egyetemi tanszékek összevonásának rovására. Az első esetben nem sokat veszítené az ország, amennyiben a bürokráciából különben is kijut még meglehetősen adag, az utóbbi esetben pedig megkímélnék a sokirányú kapkodástól és túlmunkától az egyetemi tanárokat, akiknek mégis csak legjobb egy szakhoz, illelőleg egy tanszékhez specializálniuk megukát, hogy kultúröröm és ne kultúr-kényszer legyen a munkájuk.

Különben a debreceni egyetemen csupán hat olyan tanszék van, amelyek betöltését helyettesítéssel, más tanszékek professzorai végzik. A református hittudományi karon a már említett dogmatikai és belmissziói tanszékek, a bölcsészeti karon a Láng Nándor dr. nyugalombavonulása óta üresen maradt latin philológiai és művészettörténeti összevont tanszék, amelyet mint helyettes Darró Jenő dr., illelőleg, mint szakelőadó (művészettörténész) Mitrovits Gyula dr. ny. r. tanárok látnak el, továbbá az Alföldy András dr. nyugalombavonulásával megüresedett egyetemes ókori történelmi tanszék, amelyet helyettesként Szabó Dezső dr. ny. r. tanár a közép- és újkori tanszék professzora lát el. Az orvosi fakultáson betöltetlen a közegészségtani tanszék és a törvényszéki orvostani tanszék. Az előbbi tanszék helyettes előadója: Neuberger Ede dr. ny. r. tanár bór- és nemi gyógyász, az utóbbi tanszék helyettesítője: Orsó Ferenc dr. ny. r. tanár az anatómia és biológia professzora. A jog- és államtudományi karon a tanszékek betöltését illelőleg nem szenved hiányt. Mindam karon vannak azonban összevont tanszékek. Így a hittudományi karon 2, a jog- és államtudományi karon 3, az orvosi fakultáson 3 összevont tanszék tehát 14 és 6 helyettesített tanszék van és természetesen a bölcsészeti fakultás tanszékállománya mondható legkiválóbb teljességben, amennyiben a korlátlán anyagból van szó és a tanárképző Damoklesz kardjának nyomása alatt a bölcsészeti fakultást is a hivatalképzővé való lesüllyedés veszedelem fenyegeti.

Reméljük és hisszük, hogy a magyar kormány más módját is megtalálja a takarékoságnak és a takarékosági politikát nem föltétlenül a több tanszék összevonása által megsúlyosbító munkát végző egyetemi tanárok a tudományos munkaörömeinek rovására kell elvégeznie. — Hiszük, hogy a betöltetlen debreceni egyetemi tanszék minél hamarabb gazdákat fognak kapni és a takarékosági politikát le kell vezetni a főispánok és a vármegyei közigazgatási adminisztrációk összevonása útján is. Sőt: inkább a bürokrácia szenvedjen kárt, mint a tudomány.

Házat keresnek megvételre tökéletes egyének, akik pénzüket befektetni kívánják. El akarja adni házat? Hirdessen lapunkban, biztos vevőre talál, 40 fillérért 2 napilapban jelenik meg hirdetése, ha nálunk adja fel.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifá. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Házasság

48 éves
asszony vagyok, két házam van, férjhez mennék, kinek jó fizetése, vagy jó nyugdíja van. Címet a kiadóba „Reménység” jellegre. 2943

Ismeretség
óhajtanám gazdálkodó vagy intelligens iparos, vagy nagyon szerény úri családból való csinos, nagyhajú leánynak, esetleg özvegyasszonykának, — akinek igényeihez megfelelne egy vidéken élő állami nyugdíjas állásban levő 40 éves férfi. Levelet a következő címre kérek: Debreceni Ujság fiókiadóhivatalába „Eletel” jellegre. 2964

48 éves
özvegyasszony férjhez menne hozzáillő nyugdíjas férfihoz. — „Özveg” jellegre a kiadóba. 2949

Levelezés

Hallatlan
árt fizetek aranyért, ezüstért, zálogcéduláért. Braun, Piac 31. 5532

Nagyságos Asszonyom!
A világ elismert legjobb villany ondulálógéppel dolgozom, fő célom a hajöröktől megóvni. Nemes Alajosné, Cegléd u. 3. 2937

Csinos
úrleányok, kik joghalgatóknak szórakozó, strandpartnereik lennének, írjanak „Rajtások”-nak. 2975

Betöltendő állás

Junge
Kindergärtnerin sucht Stelle zu Kinder von 2-6 Jahre. Cím a kiadóban. 561

Mindenest
azonnalra felveszek. Arany János u. 2. szám, II. em. 7. a. 346

Cipészegéd
jómunkás hétszamos állandó munkára felvétetik. Makaynál Rothermere u. 38. 511

Egy
intelligens német nevelőnőt keresek júliusra, augusztusra. — Cím a kiadóhivatalban. 348

Bába asszony
kerestetik a gr. Semsey-uradalomba, olyan, akinek férje a gazdaságban rendes konvenció mellett kocsis vagy béres teendőket végez. Felvilágosítás a nagyháti gazdaság intézőségétől kapható. 2946

Mindenest
főzőnőt jó bizonyítványokkal elsejére felveszek. Püspöki palota, I. 9. 345

Bejárónőt
a délelőtti órákra keresek. — Viosz alezredes, Péterfia 58. 2926

Egy
mindenes asszony, aki tud főzni, kenyeret sütni, mosni, vasalni, tanyára felvétetik és egy német nő 3 éves fiúcskához. — Csapó ucca 8. 2947

Porszívógép
és varrógép eladásában jártas állásnélküli ügynököket felveszek. Jelentkezés hétfőn Arany János u. 2., II. em. 7. a. 347

Szabósegéd,
nőtlen, ki önállóan dolgozni tud, azonnal felvétetik. Menteleparancsnokság. 2920

Német
nevelőnő két éves gyermekhez felvétetik. — Magyarul tudó előnyben. Izsák, Csapó 17. 344

Fehérnemű
varrónő, kifogástalan munkájú, állandó alkalmazást kap. Aszmann, Piac u. 27. 2968

Mindenest
bejáróleány, ki főzéshez is ért, július 1-re felvétetik. Friedmann, Kossuth ucca 22. sz., II. emelet. 567

Gyakorlott
segéd-, gyakorló- és tanulóleányokat fölvesz Szoboszlav varroda, Piac u. 59. 2966

Ügyes
segédilányt francia munkára fölvesz Tóth szalon, Bathhány u. 9. sz. 2973

Intelligens
német kisasszonyt keresek délutánra két gyermekem mellé. Kende, Rákóczi 17. 525

Gyermektelen
házaspár lakást kap házimunka elvégzéséért. D. e. 10-11-ig. Kigyó u. 36. sz. 534

Tanuló
felvétetik Fekete, gépjavitó műhely, Hadházi ucca 18. 319

Allást keresők

Idősebb
úrhölgy, ki a háztartás minden ágában jártas, délután varr, keres megfelelő állást vidékre, nagyobb uradalomba, német órát ad, vagy árvaházba, hol a leányokat varráásra tanítja. — Cím: Kigyó u. 34. sz. 67

Leszerelt
szakaszvezető raktárkezelő, — irodaszolgái, kocsikísérői állást keres óvadékkal. Teleki ucca 84. 2857

Intelligens,
komoly, szerény 39 éves hadi-özvegy asszony ajánlkozik háztartásvezetőnek vagy beteg mellé, esetleg gyermekekhez vidékre is. Özv. Herczegh Jenőné, Mezsena ucca 10. szám. 530

Ingatlan

Eladó ház
Honvéd ucca 57. kétezer pengővel áthevető. Több kiadó lakások vannak benne, kaszárnyához közel, altiszteknek igen alkalmas. 314

2700 pengőt
jövendelő több lakásos ház Hajnal ucca 27. eladó, értekezni Csapó 67. 2816

Haszonbérbeadó
az Ebese 55 kat. hold tanyásbirtok, a Kádár-dűlőben 14 kat. hold szántóföld. Feltételek a Kollégium jegyzői hivatalában megtudhatók. 2939

50-100 holdas
birtokbérletet keresek, Nádas János Pestújhely, Apponyi ucca. 564

Böszörményi út
74. szám alatt a vámháznál 1400 négyszögöl telek eladó. Értekezni ugyanott. 2880

Nagycserén
76 katasztrális hold tanyásbirtok felesbe kiadó. Honvéd ucca 16. 520

Eladó
egy szoba, konyha kis udvarral 1500 pengőért. Sámsoni út 42. 2944

Bellegelön
város alatt 14 hold föld tanyával kiadó. Borz 15. 2945

Eladó
villatellék Kardos uccán és Gvadányi uccán. Értekezni lehet Kardos ucca 21., délután fél 4-6-ig. 2892

Ebesen
62 hold elsőminőségű fekete föld sok épülettel kiadó. Bérczi ucca 3/b. 531

Eladó
Tócsokert, Aczél ucca legszebb helyén 1688 négyszögöl föld egészben vagy parcellákként. — Teleki u. 27. 2969

Eladnám
Hajdúszoboszló főucájában levő 4 szobás házamat kedvező fizetési feltételekkel. Cím: Jókai ucca 5. szám. 533

Üzletek

Hentes-
és mészárosüzlet forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 340

Fűszerüzlet
berendezéssel, italméréssel s nagy vevőkörrel kiadó azonnal. Árpádtér 5. 2855

Üzlethelyiség
kiadó. Bádogos ucca 2. Alföldi palota. 2956

Kiadó
Csapó 9. alatti üveges bolt nov. 1-től. Értekezni Gyermekmenhely, gondnoki lakás. 524

Üzlethelyiségek
főucca mellett, szép modern, méltányos áron kiadók. Szent Anna 6. 536

Üzlethelyiség,
nagyforgalmú, p. acnál, kirakattal Csapó u. 41. alatt kiadó. Értekezhetni: Szent Anna ucca 7. 2972

Kiadó lakás

Hatvan ucca 6. számu
legmodernebb bérházban kiadó egy négyszobás lakás augusztus hó elsejére, több üzlethelyiség azonnalra. Értekezni a hitközség ügyérsi hivatalában, József kir. herceg u. 26. I. Telefon 22-31. Lift, meleg víz, központi fűtés. 2972

Kiadó
különbejárátú szépen bútorozott szoba, Bathhány ucca 5. 2933

Csinosan
bútorozott szoba elsejére kiadó. Csapó u. 25. 513

Elegánsan
bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Püspöki palota I. k. II. em. 50. 333

Kiadó
különbejárátú elegánsan bútorozott szoba 1-2 személynek szonnal. Csapó ucca 19., balold. 312

Kétszobás
csinos udvari lakás kiadó. Hatvan u. 58. Riesz kocsiyár. 107

Két szoba,
konyha Simonffy ucca 48. alatt kiadó. Értekezni dr. Arvai ügyvédnél Ferenc József út 22. 287

Négyszobás
modern uccai lakás Kálmán-tér 13. (Urániaépület) második emeletén kiadó. Megtekinhető délelőtt kilenctől tizenkét óráig. 323

Uccai
bútorozott szoba intelligens nőnek, Fűvészkert 13. szám alatt kiadó. 295

Kiadó
azonnal egy szoba, konyha, — speiz, fűskamara, Csillag ucca 34. szám. 324

Kétszobás lakás
augusztusra kiadó. Varga ucca 12. 5

Két szoba,
előszoba, konyhas lakás emeleti, irodának is alkalmas, kiadó Kálmán-tér 2. szám alatt. Értekezni lehet 8-tól 2-ig a Kereskedő Társulat irodájában, Piac ucca 8. sz. I. emelet. 326

Két szoba,
előszoba, konyhas lakás, emeleti, irodának is alkalmas, kiadó Kálmán-tér 2. szám alatt. Értekezni lehet 8-tól 2-ig a Kereskedő Társulat irodájában, Piac ucca 8. sz., I. emelet. 326

Egy szoba,
konyha, speiz külön pinceraktár kiadó. Sas u. 2. 332

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejárátú, kiadó. Esetleg nyaralóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

Különbejárátú
bútorozott szoba villannyal, telefonhasználattal kiadó. Hadházi ucca 17. 330

Egy
uccai tiszta szoba, konyha, kamara, mosókonyha szép fás udvarban kiadó. Apafy ucca 20. Apafy ucca 20. 106

2 szoba,
előszoba, konyha, speiz augusztus 1-re, 1 szoba, konyha, speiz azonnalra kiadó. Domb ucca 22-a. 288

Elegáns
bútorozott szoba és egy kis szoba kiadó. Piac u. 59., II. lépcső. 2965

Kétszobás
lakás azonnal kiadó. Böszörményi út 53. Villamos megállóval szemben. 2948

Kiadó
két szoba, malikhelyiségekből álló lakás. Cserepes u. 24. 527

Kétszobás
garzon lakás augusztusra kiadó. Ferenc József út 16. 2950

Különbejárátú
szoba, fürdőszobával Svetits-palota II. e. 1. ajtó kiadó. 338

Háromszobás
szépen rendbehozott nagyobb lakás augusztusra kiadó. Szent Anna 29. 2859

Különbejárátú
szépen bútorozott szoba, uccai pincészoba olcsóért azonnal kiadó központban. Iskola ucca 8. 2925

Szép
uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Monti ezredes (Magosa) ucca 17. 2927

Különbejárátú
uccai bútorozott szoba kiadó Honvéd ucca 9-c. 2934

Bútorozott
uccai szoba, külön előszobával kapumelletti bejárattal 1-2 személynek kiadó. Eötvös 7. 2930

Szép
szoba verandával bútorozva — vagy anélkül kiadó. Vilmos császár 26. 2929

Bútorozott
július 1-re fürdőszobával kiadó. Értekezni Rákosi Jenő 6. II. 3. 2908

Kétszobás
udvari lakás (féregmentes) — mellékkeliségekkel csendes, virágos udvarban kiadó. Gázfűzővel ellátva. Szent Anna 34. 417

Kétszobás
lakás Vár u. 7. és Külsővásártér 9. sz. házban kiadó. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 2605

Háromszobás,
verandás modern kertilakás nagy mellékkeliségekkel aug. 1-re kiadó. István út 49. 521

Hunyadi
ucca 9. számú 5 szobás hallos, modern lakást magában foglaló ház, parkirozott nagy kerttel november 1-re kiadó. Megtekinthető délelőtt 10-11, délután fél 5, fél 6 között. 2942

Egyszobás
modernebb, kétszobás kisebb lakás augusztusra kiadó. Parkirozott udvar. Lorántffy u. 13. 515

Nagy
udvari szoba, raktárnak, irodának is alkalmas, kiadó. Miklós ucca 21. 2950

Háromszobás
uccai modern lakás augusztus elsejére kiadó. Csokonai ucca 44. sz. 2950

Ötszobás,
irodának is, összkomfortos, — augusztusra vagy szeptemberre kiadó. Szent Anna u. 7. 2971

Bútorozott
uccai szoba különbejárátú uccai szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Miklós ucca 21. 528

Csinosan
bútorozott szoba kiadó. Piac u. 44., 2. ajtó. 2950

Pincelakás,
szoba, konyha kiadó. Nemzetőr ucca 3. á. 2950

Kiadó
július 1-re szép nagy udvari szoba. Hajnal u. 25. 2974

Egyszobás,
előszobás urilakás azonnalra
átadó, Piac ucca 87., földszint.
342

Különbejárattú
szép nagy uccai szoba bútor-
ral vagy bútor nélkül házaspár,
vagy 1-2 személy részére tel-
jes ellátással július hó 1-re ki-
adó. Irodának vagy hasonló
célra is igen alkalmas.
Batthyány u. 9. 2840

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara,
száraz pince lakás magasföld-
szint alatt. Magoss György tér
24. 343

Háromszobás
földszinte modern parkettes la-
kás kiadó. augusztus elsejére
Szent Anna u. 22. 2909

Két szoba.
konyhából álló egyszerű udvari
lakás a város központjában:
Bethlen u. 50. szám alatt július
egyre kiadó. 336

Bútorozott
szoba júliusra kiadó. Fialat pár-
nak is. Rothermere 38. sz. 2915

Lépcsőházi
bejárattal bútorozott szoba el-
sejétől kiadó. Ferenc József
58. Zsákület. 334

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás
lakások kiadók. Központi fűtés,
lift. Szent Anna és Varga u. sa-
rok. 2705

Bútorozott
szoba kiadó és egy 12 szemé-
lyes ebédlő szerviz eladó. Mes-
ter u. 4. 568

Kiadó
egy szoba, konyhas lakás. Csí-
gekert ucca 11. szám. 519

Két
szoba, konyha kiadó. Hatvan
ucca 52.

Degenfeld-tér
4. szám alatt egy szoba, kony-
ha, előszoba kiadó. 2954

Négyosztós
uccai lakás, újonnan alakítva,
festve kiadó. Péterfia u. 17.
2961

Háromszobás
modern, minden mellékhelyi-
séggel felszerelt udvari lakás
kiadó. Péterfia u. 16. 2963

Különbejárattú
csinosan bútorozott uccai szo-
ba kiadó. Széchenyi lcca 12. 527

Kiadó
augusztus 1-re a Simonyi út 10.
számú villa. Megtekinthető hét-
köznaponként délelőtt. Értekez-
ni Kaszanyitzky üzletében. 2839

Udvari
egy szoba, konyha, speiz július
elsejére kiadó. Darabos ucca
29. 2977

Lakást keresők

3-4 szobás
modern lakást keres állami
tisztviselő augusztusra. Sürgős
ajánlatot Miklós ucca 23. sz. alá
2933

Oktatás

Izr. reálgimnáziumban
érettségizett tanítójelölt diákok,
magántanulók tanítását felelős-
séggel vállalja. Házi anitónak
vidékre is megy. Cím: Kupier
Jakab, Debrecen, József kir.
herceg u. 23. szám. 563

Eladás

Elevátor,
Hofherr-Schnitz gyártmányú,
nyolcas vagy hatos cséplőhöz
eladó. Felvilágosítást: Éliás
gépműhely, Késes ucca 85. 327

Agysodronyok,
összezsukható vaságyak, mos-
dók, állóruhafogasok olcsón be-
szerezhetőek Ottónál, Rákóczi
ucca 13. 307

Jégcsokrényeket
henteseknek, háztartásoknak, —
sörpultok kedvező fizetéssel olc-
són. Püspöki palota, Hatvan
ucca 1. 2768

Tégla és cserép
legjobb minőségben kapható
Tóth és Sebestyén téglagyárá-
ból, Fűrdő u. 2. Telefon 26-10.
5468

Csipekék
divatgombok, összes rövidárúk
legolcsóbban óriási választék —
Csipkeszaküzlet, Püspöki palota
302

Mérlegek,
súlyok, takaréktűzhelyek olcsón
beszerezhetőek. Kigyó ucca 57.
Javításokat felelősséggel. 309

Üzemképes
14 Hp. Valhalovszki benzinmo-
tor minden elfogadható árért
eladó, Schvalb, Nyirábrány. 298

Féhláló
világos tölgy (garzonnak), —
kenyhekredenc és asztal, füg-
gönyrudak, edények, mosókata-
lan üsttel eladók. Kishegyesi út
29. 562

Bőrfedeles
fekete, egy homokfutó kocsi, 2
lóra való szerszám eladó. Agár-
di u. 7. 329

Egy
motor kerékpár eladó. Meg-
tekinthető vasárnap 1-től fél
3-ig Széchenyi 26. 2932

Bor
jóízű nem, savanyú, 5 liter vé-
telnél 40 fillér, Dénes borpince
Cegléd ucca 22. 331

Galamb
keleti pergő galambokat olcsón
eladók, Cserepes u. 4. sz. 510

Rozsot
egyől hetven mázsáig (hetven-
hatos), kékmákok eladók. Hir-
lapiroda, Széchenyi 6. 339

Kézimunka
ágyterítő, tükrök, kávésbros-
szok eladók. Középiszokolásokat
szeptemberre felügyelettel el-
vállalunk. Szent Anna 34. 530

Eladó
használt fák. Vörös-
marty u. 28. sz. 2949

Motorkerékpár,
Puch, üzemképes oldalkocsis
eladó. Csapó ucca 98., lakatos-
műhely. 517

Eladó
új ablakok, 2 darab 12 rámás,
méret: 160×170, 3 darab 8 rá-
más, méret: 90×160. Zápolya
u. 17. sz. 2936

Sajáttermésű
ujléta fajboraim árát aratásra
leszállítottam literenként 46 fil-
lérre, már 5 liter vételnél ár-
engedmény. Árpádtér 33. (Ho-
mok ucca sarok.) 294

Itala
10 liter fogyasztású, 6 üléses,
igen jó állapotban lévő autó
550 pengő készpénzért sürgő-
sen garanciával eladó, esetleg
egy 350-es motorkerékpárért
némi ráfizetéssel elcserélendő.
Érdeklődni Piac 42. Bányász-
nál. 526

Ujlétei

sajáttermésű boraim literje 46,
5 liter vételnél árengedmény.
Barna 10. 538

Tűzifa,
száraz, I. bükk, tölgy, gyertyán,
vargafa aprítva és hasábban,
100 kg-ot már hazaszállítva,
még a régi olcsó ár mellett Ha-
lász Bertalan tűzifa- és szénke-
reskedése, Margit-fürdő mellett.
Telefon: 10-24. 4295

Eladó
2 rézveretes vaságy, sodronnyal
matracal, asztalsparherd, hen-
cser takaróval, 3 fehér szék, —
könyvespolc, szeneskupák, gyu-
ródeszka, teknő, dézsa, bödön,
2 ágyterítő stb. Megtekinthető
délelőtt 10-12. Cím a kiadó-
ban. 325

Motalko
literje 40, benzín 54 fillér, —
prima autó, motorkerékpár
olajok, Padlóolaj kilója 50 fillér
Emerich László szaküzletében
Debrecen (Haiköz). Telefon
16-09. 4

Eladó
egy jókarban levő használt Sin-
ger-varrógép. Batthyány u. 16.
514

Fajgalambok
tűlzaporodás és — helyszűke
miatt mélyen leszállított árban
eladó. Apaffy ucca 20. 144

Használt
mézesbödön, íróasztal, 2 ágy,
éjjeliszekrény, mosdókredenc
eladó. Rákóczi ucca 50. sz. 547

Iker
gyermekocsi jókarban eladó.
Lorántffy ucca 10. sz. 532

Zongora,
Singer varrógép, könyvszek-
rény, íróasztalok, sezlon, di-
vány, konyhaszekrény, hármás
szekrény, asztalok, szekrények,
székek eladó. Csapó 6. 2962

Szekerek,
igás hámok, szecsokavágó, szé-
naprés eladó. Miklós ucca 51.
sz. 2958

Ebédlő,
háló, két új rézagy elköltözés
végett sürgősen eladó. Érte-
kezni 8-10-ig, 2-4-ig. József
kir. h. u. 6., I. em. 294

Ellátás

Penzió
Simonyi út 11. szobák ellátás-
sal kiadók. 274

Kitűnő
izletes ebédek úgy kihordásra,
mint bentékezésre újból kap-
ható diétás is Pauchly Béláné,
Batthyány u. 9. sz. 2868

Házikoszt
kapható az Ujságíró Club ven-
dégglózában. 4 fogásos menü 1
pengő. Piac ucca 26., I. em.
2853

Rádió

Rádió,
3+1, modern kapcsolású (200
—2000-ig) hangszóróval nyolc-
van pengőért eladó. Maróthy
György ucca 10. sz., első ajtó.
2879

Rádió,
egészen modern, hálózati, há-
romlámpás, — nagy hangerejű
hangszóróval 60 pengőért el-
adó. Csapó 86., műszerész. 2960

Ingyen
rádiót és dinamikus hangszórót
nem. de legolcsóbban most
kaphat Tasnádi Kovács rádió-
és villany szaküzletében, Szent
Anna ucca 10. Városi bérház.
537

Bútor

Gyermekocsi
csak a debreceni Vasbútorgyár
elismert legjobb és legszebb
gyártmányát vegyük. Beszerez-
hető közvetlen a gyártelepen és
a városi mintalerakatban, Piac
ucca 70. 4339

Kertibútor
pad, asztal stb. Meglevő kész-
let gyári árban beszerezhető.
Vasbútorgyárban. 335

Butorok
komplett hálószobaberendezés,
konyha, háztartási cikkek, edé-
nyek, elköltözés miatt igen olc-
són eladók. Megtekinthető Si-
monffy u. 7. III. e. 2. ajtó, le-
hetőleg délután 2-4 óráig. 566

Gyönyörű
betétes keményfa féhláló igen
olcsón eladó. Homok ucca 124.
2952

Ebédlő,
úriszoba és többféle antik bú-
tor eladó. Piac 44.

Vétel

Bontásból
kikerült deszkaanyagot ven-
nénk. Patkógyár, Híd u. 4. 565

Keresek
használt ablakokat megvételre
Ispotály u. 13. szám 2831

Divatruizlet
keres azonnalra inges, haris-
nyás dobozt. Cím: Geiger, Piac
u. 7. 305

Anyarozot
és körisbogarat szárított álla-
potban legmagasabb napi árban
vesz „Tisza” gyógyszerár Deb-
recen, Magoss György-tér 9.
2672

Drótsodrony
használtat jókarban levőt 25-
30 méter; keresek megvételre.
Ispotály u. 13. szám. 2832

Keveset
használt Singer sülyesztős gé-
pet keresek. Ajánlatok „Varró-
gép” jeligére kiadóhivatalba.
516

Kecskét,
svájcit, 10 hetes jergét megvé-
telre keresek. Bujdosó ucca 25.
2940

Motorkerékpárt
megvételre keresek, 350-500
kbc. prima tip-top állapotban.
Vasárnap 10-ig, hétköznap
egész nap. Cím a kiadóhivatal-
ban. 506

Téglát
használtat megvételre keresek
Irinyi u. 7. Csendőrpalatánál.
512

Keresünk
megvételre ruhaszekrényeket,
összezsukható vaságyakat, gyer-
mekkocsikat, zeneverkeket. In-
góságkövetítő. 2967

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nippel, vázák ja-
vítása szakszerűen, olcsón Bá-
rány Rádióházban, Szent Anna
1. — Kiegészítő villanygépeket be-
cserélünk. Rádiók, villanycik-
kek, csillárok bámulatos olc-
són. 4383

500-1000 pengő
magánkölcson keresek jó ka-
matra. „Biztos fedezet” jeligé-
re. 518

Az Ujságíró Club
nyári brídzhelyisége a Nagy-
erdei Vigadó belső udvarán
van. 505

Kilós maradékok
krepdesin és bembergek ruhák-
ra való, megérkeztek. Tisza-
palota, Degenfeld-tér. 194

Váltson
olcsó ebéd- és vacsorajegyet az
Ujságíró Club vendéglőjében.
4 fogásos menü 1 pengő. Piac
u. 26. 504

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálá-
sát felelősséggel vállalom. Pol-
loska- és patkányszer kapható.
Kossuth ucca 47. Nánássy.
177

Izlésesen,
olcsón dolgoznak Fülöp Növ-
fek. női divatszalonba, Piac u.
44. 318

Bemutatjuk
kesztyűhorgoláshoz legújabb
mintáinkat. Selyemfényű cérnák
huzsgrammos gombolyagonként
68 fillértől, hozzá ingyen dupla-
fejű horgolótű. „Favorit” kézi-
munkaüzlet, Csapó 18. 296

Varroda
angol és francia munkát a leg-
szébb kivitelben és a legolcsóbb
áron készít. Barta Ferencné
(Gizi vezetésével). Péterfia 31.
76

Uriszabóság
Piac u. 56. Menetjegyroda mel-
lett. Tropical öltönyök 55 pen-
gő másodnaponként június 24-ig
328

Függönyeit,
ágyterítőjét meghímeezi, össze-
állítja olcsón, izlésesen Nagy
Gyula műhímező, Debrecen, —
Püspöki palota. 267

Elveszett
fehér macska kevés szürkével.
Megtalálóját öt pengő jutalom-
ban részesül. Széchenyi ucca
27. 341

Viszaköltöztem
a Batthyány u. 2. szám alá
Pauló vésnök és bélyegzőkészí-
tő. Telefon 13-65. 2893

Perzsa szőnyeg
művészi javítást, mosást olc-
són elvállal Tütündján, Szent
Anna u. 23. 337

Fehérnemű
varrást k ifogástalan munkával
készíték. Paplanlepedőt 1 pen-
gőért, férfinget 80 fillérért, gép
endlítés métere, monogram
hat fillértől. Dózsáné, Kut u.
62. 434

Fehérnemű
és felsőruhavarrásban jártas
házivarrónó napi 1.50-ért ház-
hoz megy. Cím: Bercsényi u.
81., 3. ajtó. 86

Gallértisztítás
magas fényű hófehérre 7 fil-
lértől. Ruhafestés, vegytisztítás
legolcsóbban Libádnál Péter-
fia ucca 4. szám. 2511

Csépést
vállalok magánjáró és egy né-
gyes huzatos gözgépre, szer-
ződve nem vagyok. — Éliás,
Arany János u. 10. 539

Mérleg
javítást, súlyok, legolcsóbban
készít, raktáron mérlegek; ócs-
kát veszek. Csákö, Telesi 96.
2959

Új
enyvgyár létesítéséhez nagyobb
tőkével rendelkező társat kere-
sek. Ajánlatot a kiadóba kérek
„Enyvfőző” jeligére. 2970

A kiadáért felelős: Thury
Levente.

Laptulajdonos a Debreceni
Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és
Társai kőrforgógépén, Debrecen,
Piac ucca 49. szám alatt.